Ruokolahden kunta

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/198a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kh 25.3.2024 / § 73

Kv 27.5.2024 / § XX

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1 TOIMINTAKERTOMUS ... 6
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa ... 6
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus ... 6
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset ... 9
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys ... 14
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa ... 23
1.1.5 Arvio kunnan todennäköisestä tulevasta talouskehityksestä ja riskeistä ... 24
1.1.6 Kunnan henkilöstö ... 28
1.1.7 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ... 30
1.1.8 Ympäristötekijät ... 31
1.1.9 Muut ei-taloudelliset asiat ... 31
1.2 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus ... 35
1.2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen ... 35
1.2.2 Toiminnan rahoitus ... 36
1.3 Rahoitusasema ja sen muutokset ... 38
1.4 Kokonaistulot ja -menot ... 41
1.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous ... 43
1.5.1 Yhdistelmä kuntakonsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä ... 43
1.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus ... 43
1.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ... 45
1.5.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä ... 46
1.5.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut ... 48
1.6 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet ... 55
1.6.1 Tilikauden tuloksen käsittely ... 55
2 TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU ... 56
2.1 Käyttötalouden toteutuminen ... 56
2.1.1 10 Kunnanhallitus ... 56

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2.1.1.1 100 Hallinto ... 56
2.1.1.2 200 Elinkeinoelämän kehittäminen ... 59
2.1.2 40 Hyvinvointipalvelujen lautakunta ... 68
2.1.2.1 400 Muut hyvinvointipalvelut ... 68
2.1.2.2 420 Varhaiskasvatus ... 81
2.1.2.3 450 Perusopetus ... 86
2.1.3 50 Teknisten palvelujen lautakunta ... 93
2.1.3.1 500 Hallinto ... 93
2.1.3.2 520 Kiinteistö- ja yhdyskuntahuolto ... 99
2.1.3.3 540 Kaukolämpölaitos ... 106
2.2 Talousarvion ja tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu ... 108
2.3 Investointien toteutuminen ... 110
2.4 Rahoitusosan toteutuminen ... 113
2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta ... 114
2.6 Talousarviovuoden vuositavoitteiden toteutuminen ... 115
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT ... 117
3.1 Tuloslaskelma ... 117
3.2 Rahoituslaskelma ... 118
3.3 Tase ... 119
3.4 Konsernilaskelmat ... 121
3.4.1 Konsernituloslaskelma ... 121
3.4.2 Konsernirahoituslaskelma ... 122
3.4.3 Konsernitase ... 123
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT ... 125
4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot ... 125
4.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot ... 127

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

4.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat periaatteet 128

4.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 130

4.5 Tasetta koskevat liitetiedot 134

4.5.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 134

4.5.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 137

4.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot 139

4.7 Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot 140

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET 142

5.1 Maakaasulaitos 142

5.1.1 570 Maakaasulaitos 150

5.2 Vesihuoltolaitos 155

5.2.1 580 Vesihuoltolaitos 159

5.3 Kaukolämpölaitos 164

6 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS 165

7 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ 165

8 LUETTELOT JA SELVITYKSET 166

9 LIITTEET 167

10 Kuvaluettelo 170

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kulunut vuosi 2023 on ollut yhtä aikaa kehittämisen ja sopeutumisen aikaa. Kunnan lähi- ja kansainvälinen toimintaympäristö ovat olleet voimakkaassa muutoksessa viime vuosina. Kansainvälinen toimintaympäristö koki ensimmäisen suuren muutoksen koronapandemian aikaan 2020, jota seurasi Venäjän aggressiivinen hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 johtaen Suomen NATO-jäsenyyteen vuonna 2023. Tämän vuoden alussa hyvinvointialueet aloittivat toimintansa ottaen merkittävän osan kuntien vastuista hoidettavakseen. Saman aikaisesti kunnat aloittivat valmistautumisen seuraavaan suureen muutokseen TE-palveluiden siirtoon valtiolta kuntien vastuulle. Koko Suomea koskettava väestön ikääntyminen ja huoltosuhteen muuttuminen nousivat keskeisiksi toimintaa ohjaaviksi tekijöiksi myös Ruokolahdella. Näihin toimintaympäristön jopa radikaaleihin muutoksiin Ruokolahden kunta on strategiansa mukaisesti lähtenyt vastaamaan ketterästi ottaen ne mahdollisuuksina säilyttäen toimintakykynsä hyvänä ja taloutensa vakaana.

Kuntastrategiaa on viety suunnitellusti eteenpäin hyvintoiminta- ja elinvoimaohjelmaa toteuttaen. Hyvinvointilautakunnan yksi merkittävimmistä päätöksistä oli maksuttoman varhaiskasvatuksen aloittaminen. Teknisten palveluiden lautakunta puolestaan saattoi Pappilanlahden asemakaavamuutoksen päätökseen, vastaanotti uuden lämpölaitoksen ja henkilökunnan uuden sosiaalitilan rakentajiltaan sekä käynnisti useita kehittämisen ja rakentamisen hankkeita kuntamme alueella. Hallinto- ja henkilöstöpalvelut sujuvoitti kunnan päätöksen tekoa huolehtimalla prosessien ja ohjeistuksien selkeyttämisestä ja ajantasaistamisesta. Henkilökunnan hyvinvointi yhtenä kärkiteemanaan hallinto- ja henkilöstöpalvelut yhdessä yhteistyötoimikunnan ja hyvinvointitiimin kanssa edistivät työssäjaksamista, mm. sairaspoissaolot vähenivät merkittävästi. Lisäksi kunnan valmiussuunnitelma päivitettiin ja laadittiin riskiarvio kunnan kriittisistä toiminnoista.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Työ strategiamme kahdeksan kärkitavoitteen saavuttamiseksi ovat edenneet suunnitellusti. Loma-asukasmarkkinointia on vahvistettu, satama-rantapuistoalueen kehittäminen käynnistynyt, Pappilanlahden rannan asemakaavan uudistaminen valmistui, uusien asumisratkaisujen työstäminen käynnistyi, patotien esisuunnitelmat valmistuivat ja harrastamisen mahdollisuuksia parannetaan jatkuvana työnä. Edellisvuoden palkinnon kannustamana Ruokolahden yrittäjät ja kunta ovat tiivistäneet edelleen yhteistyötä yritystoiminnan edistämiseksi.

Matkailun ja matkailuliiketoiminnan edistäminen Saimaan alueella laajalla yhteistyöllä yli maakuntarajojen on tärkeää. Ruokolahden kunta on ottanut aktiivista roolia Saimaan matkailun kehittämisessä tehden tiivistä yhteistyötä ruokolahtelaisten yrittäjien, lähikuntien, goSaimaan, Etelä-Karjalan Virkistysaluesäätiön ja Kärki-Leaderin kanssa mielenkiintoisten matkailupalveluiden kehittämiseksi. Huuhanrannasta, Kummakivestä ja saariston pyöräilyreitistä onkin tullut maakunnan merkittävimpiä matkailukohteita.

Ruokolahden asukasluku pienentyi toimintavuoden aikana 82 asukkaalla ollen 4 760 asukasta. Ruokolahden niin kuin muidenkin maakunnan kuntien demografian muutos ikääntymisen suuntaan jatkui. Ruokolahdella nuorten alle 20-vuotiaiden osuus asukkaista oli 15,2 % ja yli 65-vuotiaiden 37,3 %.

Kunnan toimintakate oli 10,4 miljoonaa euroa ja vuosikate asukasta kohti vahvistui sadalla eurolla 465 euroon vuodesta 2022. Kunnalle hyvin myönteinen päätös koulukeskuksen peruskorjaushankkeeseen vuosina 2007–2009 myönnetyn valtionosuuden siirtämisestä Kirkonkylän koulun korvaavaan uudisrakennukseen ja sen kertapoisto veivät tilikauden tuloksen odotetusti 1,47 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Tämä katettiin kertyneillä ylijäämillä säilyttäen kunnan tase edelleen vahvana. Vahvan rahoitusaseman ansiosta kunta pystyi investoimaan 1,46 miljoona euroa.

Vuonna 2023 hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vaikuttaen kuntien toimintaan ja talouteen monin tavoin. Tämän myötä Ruokolahden veroprosentiksi kunnanvaltuuston päättämä 7,86 % riitti muiden tuottojen ja tulojen ohella kattamaan kunnan

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

toiminnan kulut. Käynnistynyt TE-palveluiden uudistaminen tavoitteenaan työvoima- ja kotoutumispalveluiden siirtyminen kunnille vuoden 2025 alussa saattaa tuoda tullessaan uudenlaisia vaatimuksia kuntatalouteen ja kuntien toimintoihin.

Kunnan kehittämistä on viety eteenpäin kuntastrategian mukaisesti yhdessä kuntalaisten, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Haluamme olla Karjalan kukoistavin kotikunta ja tarjota jokaiselle asukkaalle omien tarpeiden mukaisen kodin ja jokaiselle yritykselle hyvän paikan toimia. Ruokolahden kunta haluaa edelleen tiivistää hyvää yhteistyötä Etelä-Karjalan Hyvinvointialueen kanssa ja tälläkin vahvistaa Ruokolahtea hyvänä kuntana asua, tehdä töitä ja nauttia elämästä.

Jukka-Pekka Bergman
kunnanjohtaja

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto

Kärki Timo	KOK	puheenjohtaja
Kattainen Kari	PS	I varapuheenjohtaja
Raijas Tomi	KESK	II varapuheenjohtaja
Frosti–Vänskä Piia	KD (sit.)	
Homanen Joni	KESK	
Ijäs Esko	SDP	
Kaski Pekka	KOK	
Kokkonen Vesa	SDP	
Kostiainen Ari	KOK	
Kosunen Päivi	KESK	
Kyyrö Heidi	SDP	
Lappalainen Konsta	KESK	
Launiainen Toivo	KOK	
Lifländer Anni	KESK	
Liimatta Juhani	SDP	
Luumi Hilma-Liina	KESK (sit.)	
Niiranen Jari	KOK (sit.)	
Ovaska Toni	PS	
Paananen Taina	KESK	
Pitkämäki Anni	KESK	
Rautio Viljo		
Ronkonen Petri	KESK	
Sikiö Jarmo	PS	
Toiviainen Sanni	PS	
Vento Miikka	KESK (sit.)	
Vertanen Jenna	SDP	
Virtanen Heli	KESK	

Valtuusto kokoontui seitsemän kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 86 pykälää.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Tarkastuslautakunta

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Ijäs Esko, puheenjohtaja	Kiiski Olavi
Virtanen Heli, varapuheenjohtaja	Sulander Eini
Launiainen Toivo	Kaski Pekka
Rinkinen Hanne	Ruotsalainen Anja
Ronkonen Petri	Närvänen Aila

Lautakunta piti seitsemän kokousta.

Toiminta ja yhteistyö

Valtuuston valitsemana tilintarkastajana on toiminut JHTT-yhteisö BDO Audiator Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana JHTT, KHT Ulla-Maija Tuomela.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on järjestää hallinnon ja talouden tarkastus sekä antaa arviointi kunnanvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

Lautakunnan on myös huolehdittava siitä, että tilintarkastusta ja sisäistä tarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat hyvän tilintarkastustavan mukaiseen suorittamiseen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Toimintamuodot

Tilintarkastaja toimii lautakunnan esityslistojen valmistelijana ja lautakunnan sihteerinä.

Tarkastuslautakunta on tutustunut vuoden 2023 talousarvioon, vuosien 2023–2025 toiminta- ja taloussuunnitelmaan, kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien pöytäkirjoihin ja tilinpäätösasiakirjoihin.

Kunnanhallitus 1.1.–31.12.2023

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Paananen Taina, puheenjohtaja	Rantasola Marjo
Vertanen Jenna, I varapuheenjohtaja	Kyyrö Heidi
Kosunen Päivi, II varapuheenjohtaja	Luumi Hilma-Liina
Ovaska Toni	Toiviainen Sanni
Liimatta Juhani	Kokkonen Vesa
Lappalainen Konsta	Luukkonen Mika
Niiranen Jari	Kostiainen Ari

Kunnanhallitus kokoontui 20 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 309 pykälää.

Kunnanhallituksen asettamat vaikuttamistoimielimet, toimikunnat ja työryhmät

- vanhusneuvosto
- nuorisoneuvosto
- yhteistoimintatoimikunta
- sisäilmatyöryhmä
- hyvinvointitiimi.

Luettelo kunnan jäsenyyksistä eri yhteisöissä ja kuntayhtymissä on liitteenä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Keskusvaalilautakunta

Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet (eivät henkilökohtaisia)
Liimatainen Irja, puheenjohtaja	1. Pohjalainen Pauli
Paakki Sirpa, varapuheenjohtaja	2. Jäppinen Eila
Immonen Sirpa	3. Korhonen Annika
Kalpio Matti	4. Rinkinen Hanne
Tella Pekka	5. Mustonen Unto
	6. Korhonen Maritta
	7. Hiltunen Elli
	8. Luostarinen Esa
	9. Hänninen Reijo
	10. Luukkonen Taija

Keskusvaalitautakunta kokoontui kuusi kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 46 pykälää.

Hyvinvointipalvelujen lautakunta

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Lifländer Anni, puheenjohtaja	Henttonen Mirja
Rummukainen Anu, varapuheenjohtaja	Saksi Tuula
Frosti-Vänskä Piia	Hallahuhta Erja
Homanen Joni	Raijas Tomi
Kostiainen Ari	Tahvanainen Leena
Kokkonen Vesa	Luukkonen Kari
Toiviainen Sanni	Sinkkonen Heikki
Vertanen Jenna, kunnanhallituksen edustaja	

Hyvinvointipalvelujen lautakunta kokoontui yhdeksän kertaa ja käsitteli 92 pykälää. Lautakunnan esittelijänä toimi hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja Aleksi Puustjärvi ja sihteerinä palvelusihteeri Petteri Sihvonen (1.1.–30.4.2023) ja Virpi Äijö (1.5.–31.12.2023).

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Teknisten palvelujen lautakunta

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Ahonen Harri, puheenjohtaja	Ovaska Toni
Kaski Pekka, varapuheenjohtaja	Kostiainen Ari
Kyyrö Heidi	Immonen Sirpa
Pitkämäki Anni	Bryzgalova Elena
Tella Esko	Mäntykangas Jarmo
Tella Saara	Korhonen Annika
Vento Miikka	Vento Simo
Kosunen Päivi, kunnanhallituksen edustaja	

Teknisten palvelujen lautakunta kokoontui yhdeksän kertaa ja käsitteli 69 pykälää. Lautakunnan esittelijänä toimi teknisten palvelujen toimialajohtaja Jari Leppänen ja sihteerinä palvelusihteeri Kirsi Hallikainen.

Teknisten palvelujen lautakunnan lupa- ja toimitusjaosto

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Kaski Pekka, puheenjohtaja	Kostiainen Ari
Tella Esko, varapuheenjohtaja	Vento Miikka
Siitonen Asko, 1.8.2023 asti	
Kalpio Matti, 12.10.2023 alkaen	Javanainen Ari
Pitkämäki Anni	Henttonen Mirja
Kyyrö Heidi	Immonen Sirpa

Lupa- ja toimitusjaosto vastaa hallintosäännössä tarkemmin määritetyssä laajuudessa rakentamiseen liittyvistä viranomaistehtävistä. Lupa- ja toimitusjaosto kokoontui kerran ja käsitteli viisi pykälää. Jaosto suoritti 16.6.2023 kunnan taajamissa ympäristökatselmuksen yhdessä ympäristötoimen kanssa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Suomen ulkoinen toimintaympäristö on vaikeutunut, ja talouden suhdannenäkymät heikentyivät syksyn aikana toisin kuin odotettiin. Heikon suhdannetilanteen myötä julkisen talouden suunnanmuutos on osoittautumassa entistäkin vaikeammaksi. Euroopan Keskuspankki (EKP) on kiristänyt rahapolitiikkaa joulukuusta 2021 alkaen palauttaakseen nopeasti kiihtyneen inflaation kahden prosentin keskipitkän aikavälin tavoitteeseen. Heinäkuusta 2022 alkaen EKP:n neuvosto on nostanut ohjauskorkoja yhteensä 4,5 prosenttiyksiköllä pitäen korkotasoa syksyn jälkeen ennallaan.

EKP:n rahapolitiikka on välittynyt myös Suomen talouteen. Suomessa suurin osa asuntolainoista on vaihtuvakorkoisia ja korkojen nousu on nostanut nopeasti suomalaisten kotitalouksien lainanhoitokustannuksia. Asuntolainat ovat kuitenkin keskittyneet noin 30 prosentille kotitalouksista, jotka ovat pääsääntöisesti hyvätuloisia. Näillä kotitalouksilla on taloudellista liikkumavaraa, joka auttaa selviytymään kasvaneista lainanhoitomenoista ja tasaamaan kulutusta yli ajan.

Vuoden lopulla Suomen talous ajautui taantumaan. Suomen Pankin viimeisimmän ennusteen mukaan bruttokansantuote supistuu 0,5 prosenttia vuonna 2023. Toipuminen taantumasta tapahtuu hitaasti ja vuoden 2024 kasvu saattaakin jäädä negatiiviseksi. Vasta seuraavana vuonna 2025 talouskasvun arvioidaan lähtevän uudelleen kasvuun.

Talouden painuttua vuonna 2023 taantumaan 20–64-vuotiaiden työllisyysaste jäi noin 78 prosenttiin. Työllisten määrän arvioidaan kääntyvän kasvuun vasta vuonna 2025, jolloin työllisyysaste palautunee lähelle vuoden 2022 tasoa. Kotitalouksien ostovoimaa rasitti kohonnut hintataso, mutta ansiotason nousu ja inflaation hidastuminen 3,6 prosenttiin paransivat kuitenkin kotitalouksien kulutusmahdollisuuksia. Inflaation arvioidaan hidastuvat yhteen prosenttiin vuonna 2024, mutta palveluiden hintojen nousun jatkuvan vielä aiempaa nopeampana.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

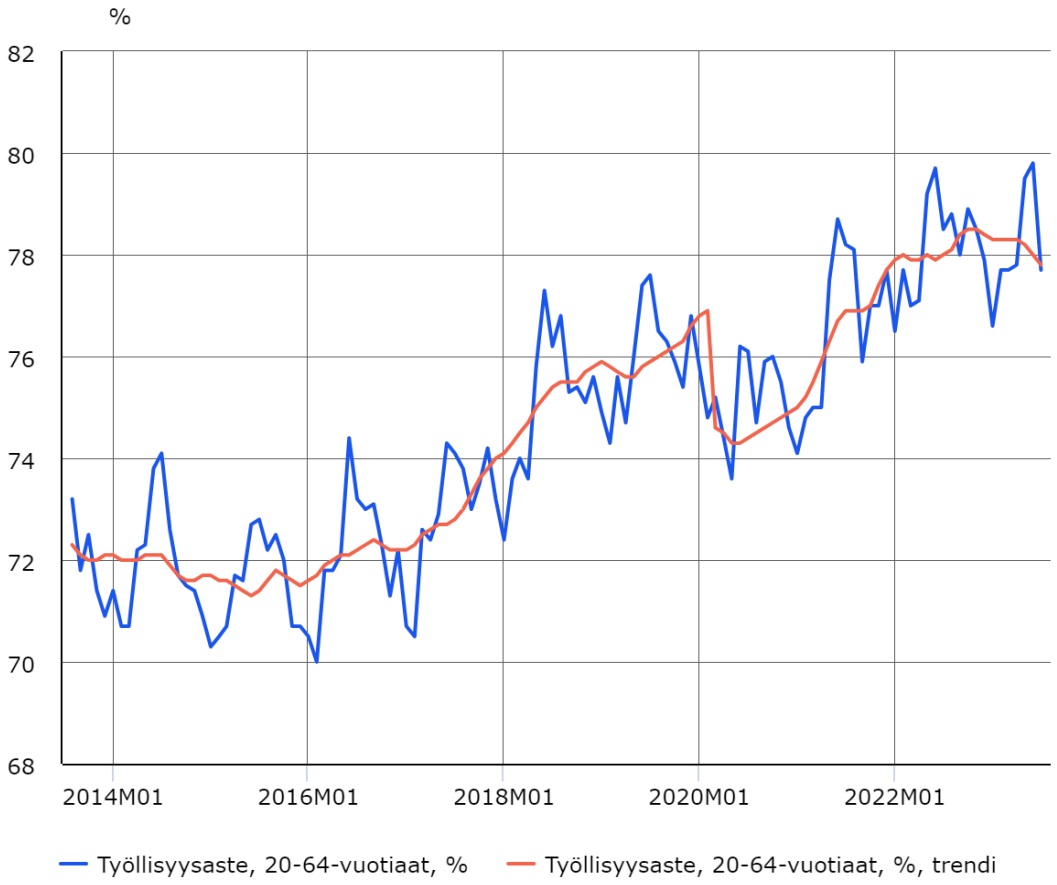

Kuva 1. Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2013/8–2023/7. (Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus 2023/12)

Kuntien talouteen voimakkaasti vaikuttava julkisen talouden alijäämäisyys on pitkän kehityksen seuraamus. Suomen Pankki kertoo raportissaan (12/2023) talous- ja rahaliiton aikana vuodesta 1999 tähän päivään Suomen valtionhallinto on ollut vain seitsemänä vuotena ylijäämäinen kansantalouden tilinpidon mukaan. Näiden vastapainona vuoden 2008 jälkeen on ollut neljätoista alijäämäistä vuotta. Julkinen velka suhteessa BKT:hen on kasvanut yli kaksinkertaiseksi vuoden 2008 jälkeen. Talouskasvu jää vuosina 2024–2026 suhdannesyistä hitaaksi eikä seuraavienkaan vuosien kasvunäkymät ennusta helpotusta julkisen talouden ongelmiin.

Julkisen talouden tasapainottaminen on erittäin vaikeaa. Veroaste on ennusteiden mukaan pienenemässä ja tulopohjan kasvu heikkoa. Korjaustoimenpiteinä menoleikkausten vaikutusta vähentää korkomenojen, etuuksien indeksikorotusten ja julkisten investointien kasvu. Hyvä työllisyyskehitys ei ole auttanut julkisen talouden tasapai-

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

non saavuttamista ja velkaantuminenkin on jatkunut pitkään. Julkisen talouden tasapainottaminen näkyy myös kunnissa, esimerkiksi valtion osuuksissa ja muissa rahoitusmuodoissa.

Suomen Pankki (12/2023) arviokin velkasuhteen kasvavan edelleen tulevina vuosina. Väestörakenteen, koulutustason, tuotannollisten investointien ja työn tuottavuuden kehitystrendit eivät tue talouskasvun merkittävää nopeutumista. Nämä kehityssuunnat määrittelevät myös kuntien talouden kehittymistä. Lisäksi ilmastonmuutoksen eteneminen ja geopoliittinen vastakkainasettelu luovat epävarmuutta myös Suomessa julkisen talouden näkymiin.

Kuntien tilinpäätösarviointeja

Kuntien vuoden 2023 tilipäätösarvioiden mukaan kuntatalouden lukuja voidaan pitää vahvoina saavuttaen viiden vuoden jälkeen tasapainon. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,8 miljardia euroa ylijäämäinen. Tuloksia varjostaa kuitenkin se, että ilman kertaluonteisten poikkeuserien tuntuvaa apua kuntatalouden tila olisi ollut raskaasti alijäämäinen. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruiseksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä. Kertaeristä putsattu tulos jäikin huolestuttavasti 0,1 miljardia alijäämäiseksi.

Edelleen varsin korkealla tasolla oleva inflaatio ja palkkasumman kasvu 5,1 prosenttia lisäsivät vuoden 2023 kuntien ja kuntayhtymien menoja, vaikka menot kokonaisuudessaan putosivat hyvinvointialueiden aloitettua 56 prosenttia vuodesta 2022. Sote-uudistuksen vuoksi kuntien verotulot vähenivät vuodesta 2022 noin 46 prosenttia, mikä on euroina noin 12 miljardia. Maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus lisäsi tuloja 106 miljoonaa euroa. Puolestaan peruspalvelujen yhden prosenttiyksikön indeksijarru laski valtionosuuksia 24 miljoonaa euroa. Kunnille maksettiin ennakollisen sote-siirtolaskelman mukaan myös noin 500 miljoonaa euroa liikaa valtionosuuksia, jotka on määrä periä takaisin valtiolle lähivuosina.

Tilikauden tulos oli paras yli 100 000 asukkaan ja 20 000–100 000 asukkaan kunnissa, kun taas pienemmissä kunnissa tulos oli selkeästi heikompi. Aivan pienimmissä, alle

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

5 000 asukkaan, kunnissa tilikauden tulos heikkeni vuodesta 2022. Näin tapahtui vuoteen 2023 kohdistuneesta poikkeuksellisen suuresta verohännästä huolimatta.

Viime vuoden tilinpäätöksissä havaitaankin jo merkkejä kuntien eriytymistä. Vaikka viime vuoden talousluvut ovat ennätyksellisen hyvät, niin siitä huolimatta 12 kunnan vuosikate oli negatiivinen ja peräti 49 kunnan tulos oli pakkasella. Tämä osoittaa, että joidenkin kuntien taloushaasteet ovat jo alkaneet, vaikka kokonaistilanne ei vielä näytä synkältä viime vuoden tilinpäätöksissä. (Kuntaliitto, 02/2024)

Toiminnan ja investointien rahavirta osoitti kuntatalouteen lievää ylijäämää vuonna 2023, arviolta noin 230 miljoonaa euroa. Ylijäämäinen rahavirta käytettiin lainojen takaisinmaksuun, mikä johti kuntien lainakannan laskuun jo toista vuotta peräkkäin. 177 kuntaa maksoi lainojaan takaisin, kun taas 104 kuntaa otti lisää lainaa. Tämä kuvastaa kuntien erilaista taloudellista tilannetta ja strategisia päätöksiä lainanoton suhteen. (Kuntaliitto, 02/2024)

Työllisyyden kehitys Kaakkois-Suomessa

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella työttömiä työnhakijoita vuoden 2023 lopussa oli 16 % edellisvuotta enemmin ollen työvoimasta 13,5 %. Kymenlaaksossa lisäys oli 14 % ja Etelä-Karjalassa 18 %. Koko maassa työttömänä oli 14 % enemmin kuin vuonna 2022. Imatran seutukunnalla työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 18,4 % ja Lappeenrannassa 12,5 %. Ruokolahdella työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 12,3 %. Kaakkois-Suomen työttömistä työnhakijoista oli joulukuun lopussa miehiä 10 392 (61 %) ja naisia 6 617 (39 %). Kaakkois-Suomessa kokoaikaisesti lomautettuja 2 427 eli 14 % kaikista työttömistä. Valtakunnallisesti lomautettujen osuus kaikista työttömistä oli 13 %. Kaakkois-Suomen työttömistä työnhakijoista oli ulkomaiden kansalaisia 2 010 henkilöä (+313 hlöä, +18 %). Kymenlaaksossa ulkomaalaisia työttömiä oli 1 093 (+104 hlöä, +11 %) ja Etelä-Karjalassa 917 (+209 hlöä, +30 %).

Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli Kaakkois-Suomessa 1 894, mikä on 17 % (+270 hlöä) enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Koko maassa nuorten työt-

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

tömyys nousi 19 %. Yli 50-vuotiaita oli Kaakkois-Suomessa työttömänä 6 701 henkilöä, mikä on kahdeksan prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Koko Suomessa alle 20-vuotiaiden työttömien määrä nousi edellisvuodesta 29 %. Yli 50-vuotiaita oli koko Suomessa työttömänä yhdeksän prosenttia vuoden takaista enemmän.

Työttömien määrä kasvoi Kaakkois-Suomessa viime vuoden joulukuuhun verrattuna melkein kaikissa ammattiryhmissä. Sotilaiden työttömyys laski (-1 hlö, -14 %). Eniten työttömyys nousi rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden ryhmässä (+597, +21 %). Suhteellisesti nousu oli suurinta prosessi- ja kuljetustyöntekijöillä (+414 hlöä, +28 %) ja asiantuntijoilla (+280 hlöä, +23 %).

Seutukunnittain tarkasteltuna uusien avointen työpaikkojen määrä laski jokaisessa Kaakkois-Suomen seutukunnassa. Muutokset vuodentakaiseen: Kouvolan seutu -34 % (-243 kpl), Kotka-Haminaseutu -30 % (-183 kpl), Lappeenrannan seutu -47 % (-348 kpl) ja Imatran seutu -41 % (-73 kpl). Koko maassa uusia avoimia työpaikkoja oli 38 % edellisvuotta vähemmän. (KAS ELY, 12/2023).

Väestö

Kunnan asukasmäärä 31.12.2023 oli 4 760 henkilöä. Asukasluku väheni 82 edelliseen vuoteen verrattuna. Imatran seutukunnan väestö väheni toimintavuoden aikana 552 henkilöllä.

Väkiluku

	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021
	4760	4842	4913
naisia	2384	2431	2439
miehiä	2376	2411	2474

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Ikärakenne

Väestö	31.12.2023		31.12.2022		31.12.2021	
	henkilöä	%	henkilöä	%	henkilöä	%
0–9-vuotiaat	280	5,88	303	6,26	317	6,45
10–19-vuotiaat	445	9,35	466	9,62	471	9,59
20–64-vuotiaat	2259	47,46	2292	47,34	2371	48,26
65–74-vuotiaat	898	18,87	1014	20,94	944	19,21
yli 75-vuotiaat	878	18,45	767	15,84	810	16,49
	4760	100	**4842**	100	**4913**	100

Kunnan asukastiheys on noin 5,1 henkilöä / maa-km^2.

Imatran seudun väestönkehitys vuosina 2023 / 2022 / 2021

Väestö	asukasluku			muutos, hlö		muutos %	
	2023	2022	2021	23/22	22/21	23/22	22/21
Imatra	24919	25234	25667	-315	-433	-1,26	-1,72
Parikkala	4367	4439	4571	-72	-132	-1,65	-2,97
Rautjärvi	3032	3095	3092	-63	3	-2,08	0,10
Ruokolahti	4760	4844	4916	-84	-72	-1,76	-1,49

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Asuminen

Asuntojen uustuotanto

Kuntaan valmistui kertomusvuonna (suluissa edellisen vuoden lukemat):

	Kaava-alueelle	haja-asutus-alueelle	yhteensä
Omakotitaloja	1 (1)	1 (0)	2 (1)
Rivitaloja	0 (0)	0 (0)	0 (0)

Valtion tukitoimenpiteet asumiseen

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) vastaa keskeisesti valtion asuntopolitiikan toimeenpanosta. Korjausavustusten myöntäminen, maksaminen sekä seuranta ovat ARA:n vastuulla. Kunnalla ei ole korjausavustuslain mukaisia lakisääteisiä tehtäviä.

Vuokra-asunnot

Toimintavuoden lopussa kuntakonsernin vuokra-asuntoja oli 326. Näistä Ruokolahden Vuokratalot Oy:n asuntokanta on 151 asuntoa ja Ruokolahden Vanhustentaloyhdistys ry:n hallinnassa on 59 asuntoa. Loput 116 asuntoa ovat suoraan Ruokolahden kunnan omistuksessa.

Vuoden 2023 aikana asuntotoimeen saapui 79 (90) hakemusta, joka ei sisällä hyvinvointialueen kautta tulleita asukkaita hoidollisiin palveluasuntoihin. Hakijoista alle 25-vuotiaita oli 10 (11). Asukasvalintapäätöksiä tehtiin 77 (55). Näistä 10 (14) tehtiin Ruokolahden Vanhustentaloyhdistyksen asuntoihin Koivurantaan ja Säästötielle. Vuokrataloyhtiön asuntoihin 28. Kunnan suorassa omistuksessa oleviin asuntoihin tehtiin 14 (8) päätöstä ja kunnan palvelutaloihin hoidollisin perustein 25 (13). Vaihtuvuus asunnoissa oli 23 % (17 %). Vuokrataloyhtiön asuntojen käyttöaste oli 96,15 % (95,8 %). Kunnan suoraomisteisten asuntojen käyttöaste oli 96,18 %.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Ongelma-asuminen, jolla pääasiassa tarkoitetaan järjestys- tai maksuhäiriöongelmia, on hoidettu normaaliasumisen ohjauskeinoin ja tukena on käytetty asumisneuvontaa. Asumisneuvonnassa keskustelun avulla pyritään ratkaisemaan esiin tulleita ongelmia.

Kaavoitus ja maankäyttö

Ruokolahdella kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta vastaa kunnanhallitus. Maankäyttö- ja rakennuslain 20 §:n määrittämänä kunnan kaavoittajana toimii teknisten palvelujen toimialajohtaja, eriasteisten kaavojen laatimiseen liittyvät asiantuntijatehtävät hoidetaan ulkopuolisina konsulttipalveluina.

Yleiskaavat ja pääosan asemakaavoista hyväksyy kunnanvaltuusto. Ainoastaan vaikutuksiltaan vähäiset asemakaavat hyväksyy johtosäännön nojalla kunnanhallitus.

Yleiskaavoitus

Ruokolahden rantayleiskaava	Rantayleiskaavaan ei kertomusvuonna kohdistettu toimenpiteitä.
Keskustaajaman osayleiskaava	Keskustaajaman osayleiskaava on hyväksytty 20.4.2009.

Asemakaavoitus

Keskustaajaman asemakaava	Kunnanhallitus on päättänyt aloittaa keskustaajaman alueella kaksi (2) asemakaavamuutosta. Kaavamuutokset kohdistuvat Pappilanlahden Kasvitarhan alueen AO-tontteihin sekä Rasilassa sijaitsevaan AL-kortteliin Virastotien alueella.
Oritlammen asemakaava	Oritlammen asemakaavaan ei kertomusvuonna kohdistettu toimenpiteitä.
Huhtasenkylän asemakaava	Huhtasenkylän asemakaavaan ei toimintavuonna kohdistettu toimenpiteitä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Omakotitalotuotannon edellytykset eri taajamissa

Kertomusvuoden aikana kaava-alueelta myytiin kaksi omakotitonttia.

Tonttitilanne 31.12.2023	kpl
Keskustaajama	
• Kirkonseutu	2
• Kärinki	7
• Käringinranta	14
• Pikettivuori	1
• Kartanohotellin alue	2
• Ukonsalmi	24
• Vaittila	15
Oritlammen taajama	13
Huhtasenkylän taajama	11
Yhteensä	**89**

Lisäksi kunnan alueella on asuntotuotantoon varattuja tontteja kaksi Virmutjoella.

Teollisuustontteja ei myyty toimintavuonna.

Ranta-asemakaavoitus

Ranta-asemakaavoitus	Ei toimenpiteitä kertomusvuonna.

Palveluliikenne

Palveluliikenteen kokonaiskustannukset vuonna 2023 olivat 44 524,97 euroa (lippu-tulot 4 387,94 euroa, nettomenot 40 137,03 euroa). Palveluliikenteenä hoidetaan asi-ointiliikennettä kuntakeskukseen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Keskeisin muutos kunnantoiminnassa oli Etelä-Karjalan hyvinvointialueen käynnistyminen ottaen hyvinvointi- ja terveyspalveluiden hoitamisen kunnilta. Tämä vaikutti kuntien veroprosenttiin alentavasti 12,64 %. Ruokolahden veroprosentiksi määräytyi 7,86 %. Toinen merkittävä talouteen vaikuttanut asia oli kunnalle myönteinen päätös koulukeskuksen peruskorjaushankkeeseen vuosina 2007–2009 myönnetyn valtionosuuden 2 005 438 euroa siirtämisestä Kirkonkylän koulun korvaavaan uudisrakennukseen. Tämän kertapoisto ja tehdyt lisäpoistot veivät tilikauden tuloksen odotetusti 1,4 78 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.

Kunnan verorahoitus pieneni hyvinvointialueen käynnistymisen vuoksi vuodesta 2022 noin 50 % 12 842 000 euroon. Toimintakate (itseisarvo) 10, 428 miljoonaa euroa. Verorahoituksen ja toimintakatteen (itseisarvo) erotus oli noin 2,4 miljoonaa euroa, kun edellisvuonna noin kaksi miljoonaa euroa. Kunnan vuosikate oli myös selvästi positiivinen 465 euroa/asukas.

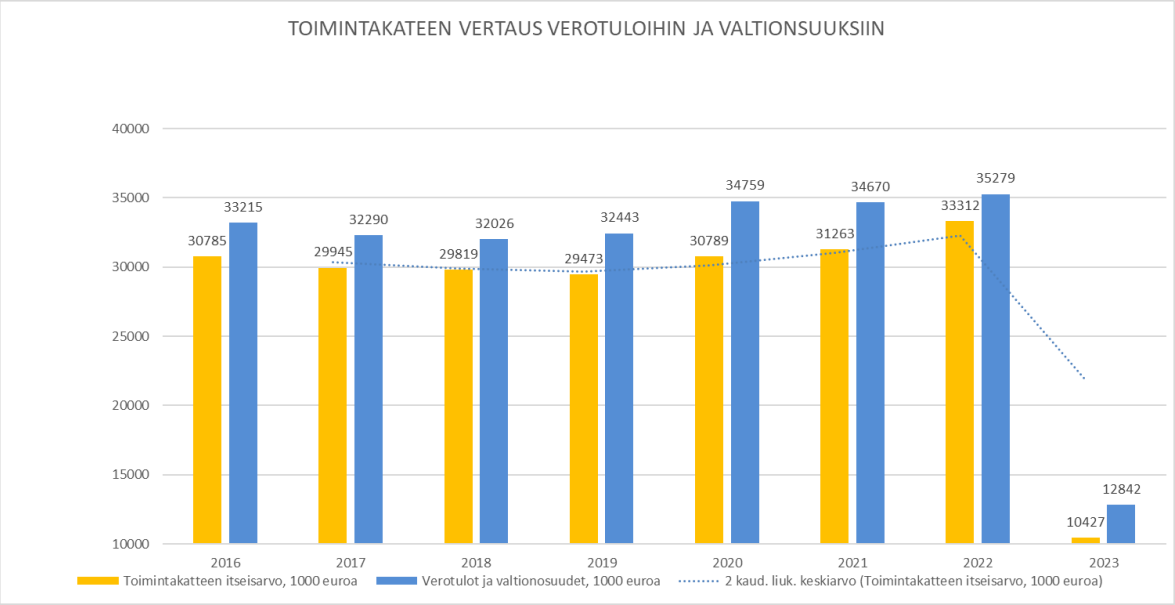

Kuva 2. Toimintakatteen vertaus verotuloihin ja valtionosuuksiin 2016–2023.

Tilikauden investoinneista euromääräisesti suurin yksittäinen investointi oli pellettilaitos, joka jäi tilinpäätös vaiheessa keskeneräiseksi ja valmistui tammikuussa 2023.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Pellettilaitoksen keskeneräinen kustannus on 1,251 miljoonaa. Toinen merkittävä investointi oli tammikuussa, kun yhteensä 182 vesiosuuskunta liittymää liittyi kunnan vesijohtojärjestelmään, investointikustannus yhteensä 0,8 miljoonaa.

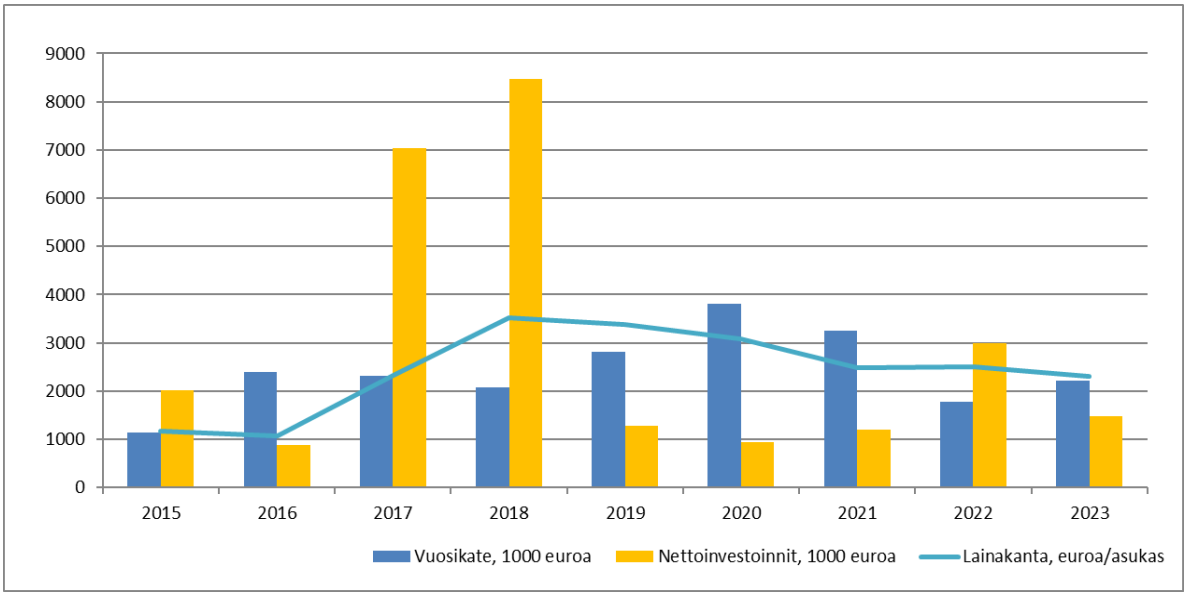

Kuva 3. Vuosikate ja nettoinvestoinnit 2015–2023.

Kunnan lainakantaa lyhennettiin lyhennysohjelman mukaisella 0,6 miljoonalla eurolla. Kunnan lainakanta oli vuoden lopussa noin 12 miljoonaa euroa ollen 2 595 euroa asukasta kohden. Kunnan taseen kumulatiivinen ylijäämä oli vuoden lopussa 10,7 miljoonaa euroa. Kunnan tase on edelleen vahva ja kestää vertailun koko maan ja Etelä-Karjalan kuntien vastaaviin lukuihin nähden. Omavaraisuusaste kunnalla oli 61,8 %.

Kuntakonsernin vuosikate oli 515 euroa asukasta kohden. Konsernin tilikauden tulos muodostui alijäämäiseksi 1,909 miljoonaa. Konsernin omavaraisuus aste 60,51 %.

1.1.5 Arvio kunnan todennäköisestä tulevasta talouskehityksestä ja riskeistä

Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi siirtyivät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden vastuulle. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuivat, kun sosiaali- ja terveydenhuollosta aiheutuvat menot siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Muutoksella tulee edelleen olemaan suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen erityisesti kiinteistöjen osalta. Sote-uudistuksen kunnille tuomia muutoksia ei kuitenkaan tule mitata vain talouden tasapainon muutoksilla suuntaan tai toiseen,

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

vaan sillä, että säilyvätkö palvelut kunnassa. Hyvinvointialueiden palveluverkkosuunnitelmat ja niiden toteutuminen tulevat vaikuttamaan hyvin voimakkaasti kuntien elinvoimaisuuteen ja niiden kykyyn sopeutua, mm. ikääntyvän väestön tuomiin seuraamuksiin seuraavien vuosien aikana.

Tulevien vuosien keskeisin kuntiin vaikuttava tekijä on väestön ikääntyminen ja kuinka kunnan kykenevät sopeutumaan ikärakenteen muutokseen niin, että kuntien talous pysyy hyvänä, varmistetaan lasten ja nuorten hyvinvointi, kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä kuinka vastataan yhtä aikaa kasvavaan työvoimapulaan niin julkisella kuin yksityiselläkin puolella. Lisäksi on varauduttava siihen kuinka alueellisesti erilainen väestönkehitys ja muuttoliike sekä teollisten investointien jakautuminen Itä- ja Länsi-Suomen välillä eriyttävät edelleen kuntien talous- ja väestökehitystä.

Kuntien valtionapuihin VM:n kuntatalousohjelmassa 2024–2027 (laskennalliset valtionosuudet, valtionavustukset ja veromenetysten korvaukset) osoitetaan vuonna 2024 yhteensä 5,1 miljardia euroa ja peruspalveluiden valtionosuuteen 2,5 miljardia euroa. Kuntaliiton arvion mukaan Ruokolahden vuonna 2024 kunnan valtionosuusrahoitus tulee olemaan niukasti 81 000 euroa suurempi kuin vuonna 2023, mutta vähentyen siitä eteenpäin . Maapohjan kiinteistöveron nosto 1,3 prosenttiin arvioidaan tuovan vuonna 2024 0,2 miljoonaa euroa enemmin vuoteen 2023 verrattuna. Kokonaisuudessaan Ruokolahden kunnan verotulot arvioidaan olevan vuonna 2024 noin 12 miljoonaa euroa säilyen edellisvuoden tasolla. Kaikkien kuntien verotulojen ennustetaan vähentyvän 6,1 prosenttia vuodesta 2023.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

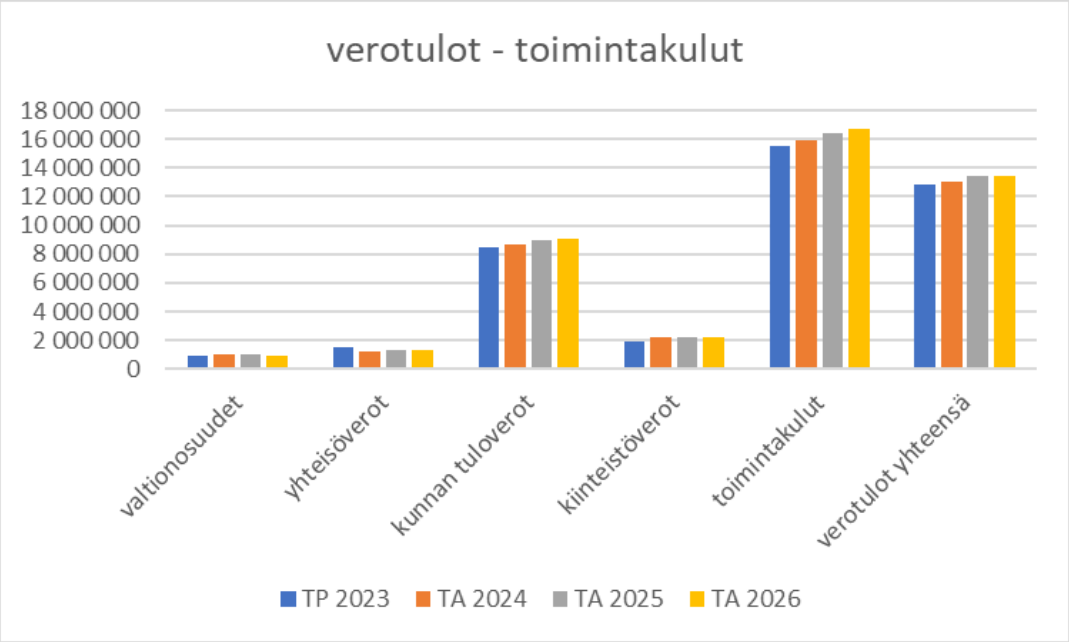

Kuva 4. Kunnan verotulot, valtionosuudet ja toimintakulut 2023–2026.

Valtionosuuksien ennakointiin vuosille 2024–2026 liittyy myös olennaisia epävarmuustekijöitä, mm. TE-uudistus sekä tulevat valtiontalouden sopeutustoimet.

Hyvinvointialueiden käynnistymisen jälkeen seuraava suuri muutos on jo työnalla. TE-palvelujen siirtäminen kunnille vuoden 2025 alussa muuttaa kuntien toimintaa ja vaikuttaa myös kuntien talouteen, vaikka siirtymä pyritäänkin korvaamaan kunnille täysimääräisesti. Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi. Etelä-Karjalan maakunnan kunnat tekivät yhteistoimintasopimuksen yhteisestä toimielimestä, jossa Lappeenrannan kaupungin organisaatioon kuuluva Etelä-Karjalan työvoima- ja maahanmuuttopalvelujen lautakunta vastaa TE-uudistuksen toimeenpanosta ja myöhemmin toiminnasta. Tavoitteena on tuoda työllisyyspalvelut lähemmäksi asiakasta, työnhakijaa ja työnantajaa. TE-palvelu-uudistuksen kokonaisvaikutus kuntatalouteen ei vielä ole selvillä.

Ruokolahden kunnan taloudellinen tilanne on ollut varsin vakaa ja toimintakatteen kehitys hyvin maltillista. Uuden koulun ja pellettiä käyttävän kaukolämpölaitoksen rakentamisen myötä kasvanut lainakanta on ollut hallittavissa, eivätkä velkaantumisen tunnusluvut ole edelleenkään Ruokolahdella poikkeuksellisen korkeita.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Ruokolahdella investointitarpeet tulevina vuosina 2024–2026 kohdistuvat uuden hoiva-asumisen ja hyvinvointiaseman yhteisrakennukseen ja uuden paloaseman rakentamiseen, joiden toteutuminen riippuu Etelä-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkko- ja investointipäätöksistä. Myös vuonna 2024 käynnistyvän sataman ja rantapuiston kehittämiseen tullaan mahdollisuuksien mukaan tekemään lisäinvestointeja ensimmäisen EU-rahoitteisen vaiheen jälkeen.

Tulevan taloudellisen kehityksen kannalta olennaisia kysymyksiä ovat kunnan palvelutarpeiden kehitys, veropohjan kehitys ja koko Imatran seutukunnan aluetaloudellinen kehitys. Lisäksi nopeampi hintojen nousu (erityisesti ostot) ja henkilöstöpulan aiheuttama palkkakilpailu voivat nostaa menojen hintaa ennakoitua enemmän. Työikäisen väestön väheneminen heikentää osaavan työvoiman saatavuutta ja kuntien veropohjaa. Palvelutarpeen lasku haastaa kuntia toiminnan sekä palveluverkon sopeuttamiseen, joka voi osoittautua kaiken kokoisissa kunnissa poliittisesti hankalaksi kysymykseksi.

Pitkään tiedossa olleen ikäsidonnaisten menojen kasvun lisäksi julkisiin menoihin kohdistuu lisäpainetta puolustus- ja muun varautumisen menoista. Huolellisesti kohdistettuja menoleikkauksia on välttämätöntä tehdä, mutta myös muita uudistavia toimia tarvitaan. Kokonaisuus on vaikea, sillä menoleikkauksilla tai veronkorotuksilla on vastustajansa, eivätkä rakenteelliset uudistukset ole sen helpompia. Myös rakenteiden uudistaminen tuottaa voittajia ja häviäjiä. Väestön ikääntyminen, heikko tuottavuuskehitys, koulutustason nousun pysähtyminen ja oppimistulosten heikkeneminen painavat Suomen talouden pidemmän aikavälin kasvunäkymiä. Uudistukset talouden kokonaistyöpanoksen lisäämiseksi ovat edelleen tarpeen. Julkinen valta edistää innovaatioita ja niiden käyttöönottoa parhaiten luomalla ihmisille ja yrityksille hyvät toimintaedellytykset. Pikavoittoja ei kannata tavoitella, vaan rakentaa pitkäjänteisesti pohjaa uusille ideoille, yrityksille ja toiminnoille. (Suomen Pankki 12/2023).

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.1.6 Kunnan henkilöstö

Ruokolahden kunnan palveluksessa oli 31.12.2023 yhteensä 171 henkilöä. Henkilöstön kokonaismäärä on laskenut edellisestä vuodesta noin 2,8 prosentilla. Vuoden 2022 lopussa henkilöstön kokonaismäärä oli 176 henkilöä.

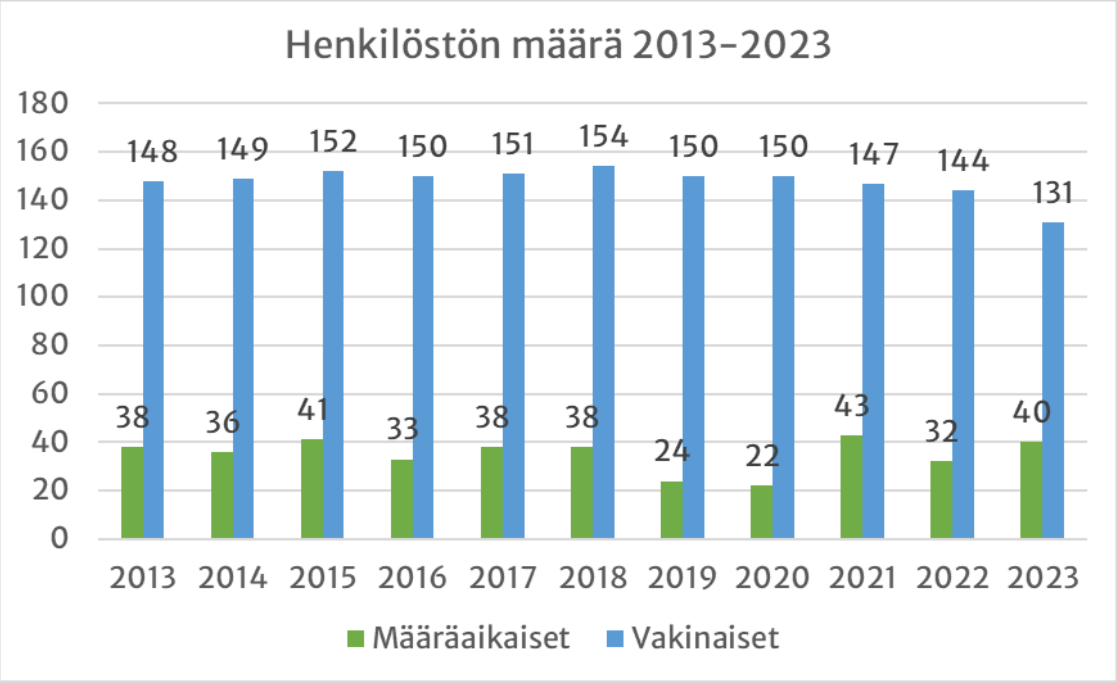

Kuva 5. Henkilöstön määrä 2013–2023

Henkilöstön määrään on laskettu 31.12. palvelussuhteessa oleva vakinainen, määräaikainen ja palkkatuella palkattu henkilöstö. Vakinaisen henkilöstön määrään sisältyvät myös virka-/työvapaalla olevat ja määräaikaisiin myös lyhyet sijaisuudet, joissa palvelussuhde oli voimassa 31.12. tilastovuonna. Sivutoimisten tuntiopettajien palvelussuhteita ei ole laskettu mukaan.

Ruokolahden kunnassa pääosa henkilöstöstä työskentelee vakinaisessa virka- tai työsuhteessa. Koko kunta-alalla vakinaisen henkilöstön määrä on keskimäärin 75 % ja määräaikaisen 25 % (KT, 2021). Ruokolahdella vakinaisten osuus oli 76,6 % vuoden 2023 lopussa (131 henkilöä). Määräaikaisten palvelussuhteiden määrä laski edellisestä vuodesta. Määräaikaisen henkilöstön osuus oli 23,4 % vuoden 2023 lopussa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kunnan henkilöstön keski-ikä 31.12.2023 oli 50,2 vuotta ja vastaavasti kunnissa keskimäärin 45,5 vuotta (KT, 2021). Vuonna 2022 keski-ikä oli 50,5 vuotta. Naisten keski-ikä vuoden 2023 lopussa oli 49,6 vuotta (vuoden 2022 lopussa 50,5 vuotta) ja miesten keski-ikä 50,5 vuotta (50,8 vuotta vuonna 2022). Määräaikaisissa työtehtävissä työskentelevien henkilöiden keski-ikä on jonkin verran alhaisempi, 46,5 vuotta (47,9 vuonna 2022).

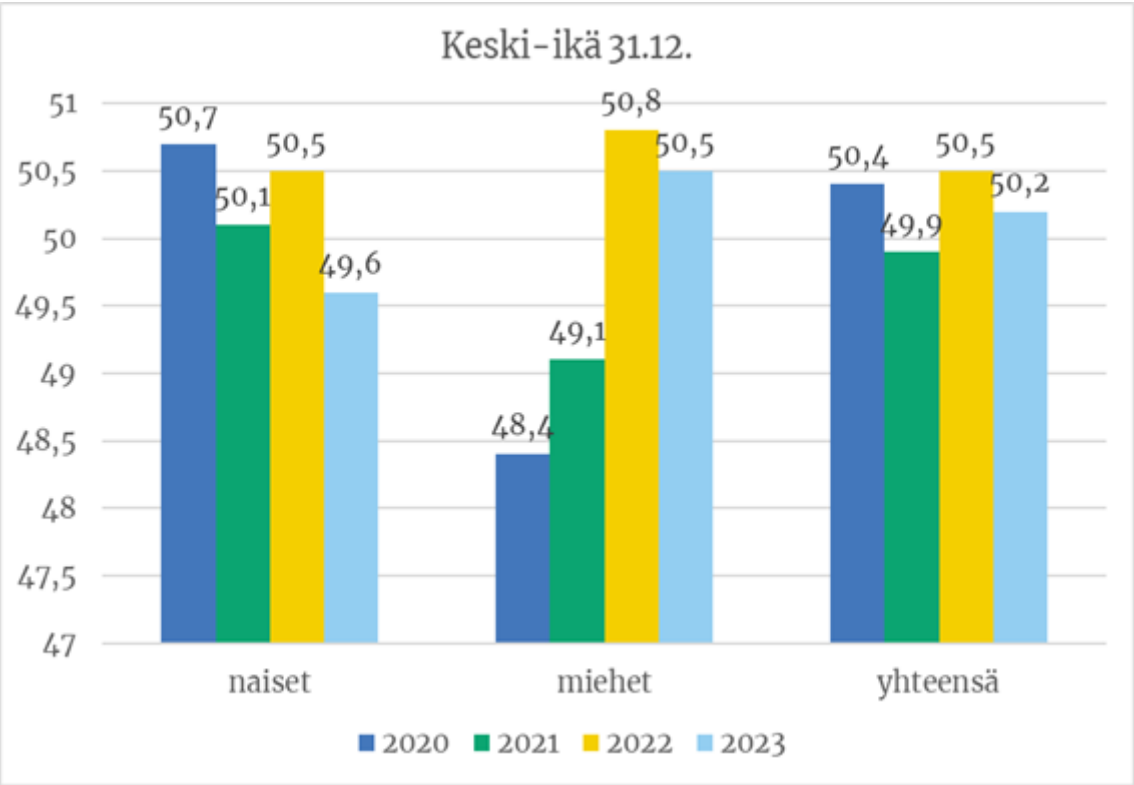

Kuva 6. Kunnan henkilöstön keski-ikä 2020–2023

Vuonna 2021 sairauspoissaolopäiviä oli keskimäärin 16,7 (KT, 2021, Työterveyslaitos, Kunta 10-tutkimus + Helsinki). Sairauspoissaolot kunta-alalla kääntyivät vuonna 2018 nousuun pitkään jatkuneen tasaisen vaiheen jälkeen ja laskivat taas vuonna 2021 samaan tasoon kuin aiemmassa tasaisessa vaiheessa (16,7 päivää / työntekijä).

Ruokolahdella vuonna 2023 sairauspoissaoloja kertyi kaikkiaan 3 188 kalenteripäivää. Sairauspoissaolot laskivat 33,4 % edellisestä vuodesta, jolloin sairauspoissaoloja kertyi 4 790 kalenteripäivää.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Henkilötyövuosiin suhteutettuna sairauspoissaoloja oli keskimäärin 17 kalenteripäivää. Vuonna 2022 sairauspoissaoloja oli keskimäärin 23 kalenteripäivää. Vuonna 2023 pitkien sairauspoissaolojen määrä laski. Yli 180 päivän sairauspoissaoloja ei ollut yhtään kappaletta. Sairauspoissaoloista 55,7 prosenttia oli kestoltaan alle 30 päivää.

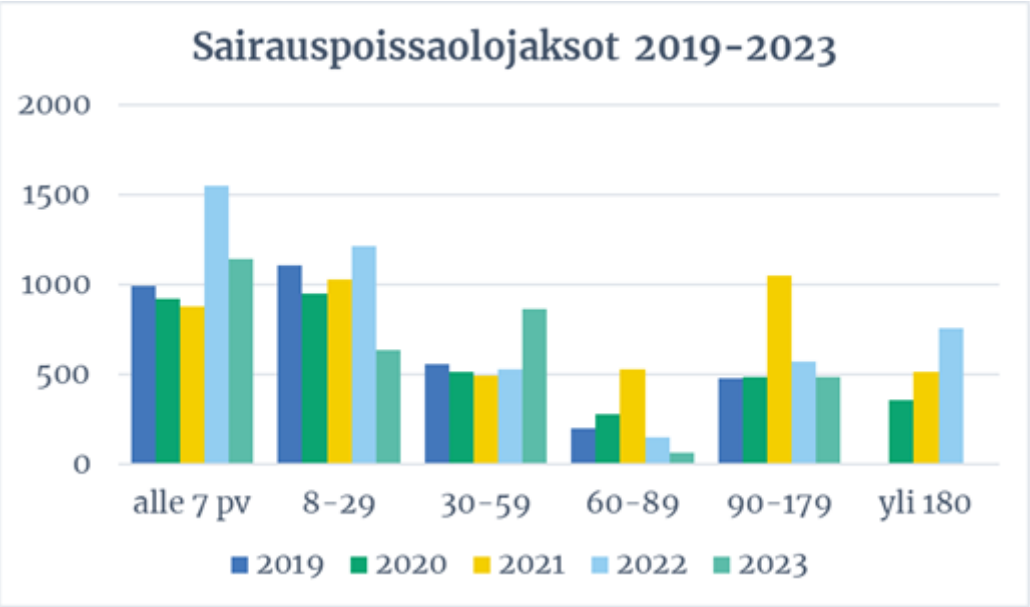

Kuva 7. Sairauspoissaolojaksot 2019–2023

Henkilöstökertomus vuodelta 2023 laaditaan erillisenä asiakirjana.

1.1.7 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Maakunnallinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpideohjelma vuosille 2021–2025 valmistui vuonna 2021. Toimintaohjelmassa linjattiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, terveyserojen ja eriarvoisuuden kaventamiseen tähtäävän toiminnan keskeiset sisällöt, tavoitteet ja toimenpiteet. hyte-toimenpideohjelman painopisteet ovat:

- terveelliset elämäntavat
- mielen hyvinvointi
- työllisyys.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Hyvinvointisuunnittelussa asetetaan tavoitteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen eri osa-alueille ja tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain erikseen laadittavalla hyvinvointiraportilla.

1.1.8 Ympäristötekijät

Kunta hankkii ympäristönsuojelun ja ympäristöterveyden palvelut Imatran seudun ympäristötoimen yhteistoiminta-alueelta. Yhteistoiminta-alueen henkilöstön osaaminen mahdollistaa sen, että ympäristötoimen operatiivinen toiminta on laadukasta ja ehkäisee ympäristöriskien toteutumista. Kunnan oman toiminnan kannalta merkittäviä potentiaalisia riskejä sisältyy vesihuollon toimivuuteen.

Kunta varautuu mahdollisiin ympäristöriskeihin toiminnan jatkuvalla seurannalla sekä asianmukaisella riskienhallinnalla. Kunnan viranhaltijat ylläpitävät valmiuksiaan toimia kriisitilanteissa koulutuksilla, harjoituksilla sekä jatkuvalla viranomaisyhteistyöllä eri toimijoiden kanssa.

1.1.9 Muut ei-taloudelliset asiat

Väärinkäytösten ja epäeettisen toiminnan ehkäiseminen on huomioitu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan velvoitteissa.

Kunnassa on hyväksytty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, joka ohjaa kunnan palvelujen järjestämistä ja eri väestöryhmien mahdollisuuksia oikeuksiensa toteuttamiseen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet 3.2.2014 / 8 §. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus uudistettiin vuoden 2018 alussa ja ohjeistus tuli voimaan 1.2.2018.

Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana. Toimiva sisäinen valvonta myös ehkäisee ja paljastaa väärinkäytöksiä. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai kuntakonsernin ohjeita rikkovia taikka lainvastaisia tekoja.

Kunnanjohtaja, toimialajohtajat ja esihenkilöt valvovat asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan häiriöttömyyttä ja taloudellisuutta, päätöksenteon ja taloudenhoidon toimintatapojen asian- ja lainmukaisuutta, tietojärjestelmien käytön ja hallinnon asianmukaisuutta, henkilöstön riittävyyttä, ammatillisen osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittymistä, omaisuuden, tilojen ja laitteiden asianmukaista käyttöä ja hallintaa, riskien kartoitusten ja arviointien suorittamista sekä päätettyjen riskienhallinnan menettelyiden systemaattista toteutusta ja vaikuttavuutta.

Kunnan ja kuntakonsernin riskit ovat pääsääntöisesti operatiivisia, taloudellisia ja omaisuusriskejä. Toimintaympäristön riskeihin vaikuttaminen ei yleensä suoraan ole mahdollista. Operatiiviset, taloudelliset ja omaisuusriskit voivat realisoitua millä ta-

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

hansa kunnan toiminta-alueella eli ne liittyvät kunnan kaikkien toimielinten ja toimialojen toimintaan. Toiminnan riskien systemaattisella arvioinnilla ja ennakoinnilla riskeihin voidaan varautua.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Lakisääteisten tehtävien toteuttamisessa on noudatettu hyvää hallintotapaa. Lakien ja kunnan toimielinpäätösten noudattamisessa ei ole havaittu puutteita.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kunnanhallitukselle raportoidaan

- verotulojen kertymät kuukausittain
- maksuvalmius kuukausittain
- talousarvion toteutuma kolmen kuukauden välein
- saatavat neljän kuukauden välein.

Lisäksi talousarvion toteutumisesta on raportoitava kolmen kuukauden välein lautakunnille. Muun raportoinnin toimialat järjestävät tarpeidensa mukaan.

Varojen käyttöä valvotaan systemaattisesti. Tehtävät, vastuut ja velvollisuudet on määritelty. Vuoden aikana on tavoiteasetantaan ja tavoitteiden toteutumisen mittaamiseen kiinnitetty huomiota, jotta vuoden 2023 toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi olisi jäntevämpää. Tuloksellisuuden arviointia kehitetään edelleen.

Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonnassa ei ole havaittu puutteita.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Rahoitus

Ruokolahden koulun rakentamista varten otettu laina on korkosuojattu.

Sopimustoiminta

Sopimusten järjestelmällisestä tarkastuksesta ei ole annettu erillistä ohjetta. Sopimusten noudattamisen valvonnasta huolehtii kukin hallintokunta. Sopimukset on tallennettu vuodesta 2013 alkaen sähköiseen järjestelmään valvonnan tehostamiseksi ja järjestelmään talletettujen sopimusten päättymisajankohdan lähestyessä sopimusyhteyshenkilö saa järjestelmästä muistutuksen.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus on osa kunnan normaalia johtamista. Sisäiseen tarkastukseen ei ole palkattu erikseen henkilöstöä eikä ostettu palveluja.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.2 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toimintatuotot	5 044	6 112
Toimintakulut	-15 472	-39 424
Toimintakate	-10 428	-33 313
Verotulot	11 910	22 967
Valtionosuudet	933	12 313
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	0
Muut rahoitustuotot	19	22
Korkokulut	-218	-164
Muut rahoituskulut	-4	-56
Vuosikate	2 213	1 769
Poistot ja arvonalentumiset	-3 799	-1 845
Tilikauden tulos	-1 586	-77
Tilinpäätössiirrot	108	109
Tilikauden ylijäämä	-1 478	32

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	32,6	15,5
Vuosikate/Poistot, %	58,3	95,8
Vuosikate, euroa/asukas	465	365
Asukasmäärä	4 760	4 842

Maksurahoituksen eli palvelujen käyttäjien osuutta toimintamenoista kuvataan toimintatuottojen osuudella toimintakuluista.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku kertoo maksurahoituksen osuuden toimintakuluista.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.2.2 Toiminnan rahoitus

	2023	2022
	1000 euroa	*1000 euroa*
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2 214	1 769
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	0	-455
	2 214	1 314
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 460	-3 058
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	51
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3	130
	-1 457	-2 876
Toiminnan ja investointien rahavirta	**757**	**-1 563**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-609	-609
Lyhytaikaisten lainojen muutos (+ / -)		
	-609	-609
Oman pääoman muutokset (+ / -)		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-29	-193
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Koulukeskuksen valtionosuus		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	365	-70
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-1 340	-931
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-1 005	-667
Rahoituksen rahavirta	-1 614	59
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-857**	**-1 504**
Rahavarat 31.12.	2 859	3 715
Rahavarat 1.1.	3 715	5 219

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1000 €	5 934	-1 234
Investointien tulorahoitus, %	151,6	58,8
Lainanhoitokate	2,9	2,5
Kassan riittävyys, pv	58,7	32,9
Asukasmäärä	4760	4844

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Tase ja sen tunnusluvut

	TP 2023	TP 2022
VASTAAVAA		
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	35 376	38 866
Aineettomat hyödykkeet	0	1
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	0	1
Aineelliset hyödykkeet	32 696	35 038
Maa- ja vesialueet	4 159	4 162
Rakennukset	21 992	23 177
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 488	6 365
Koneet ja kalusto	0	84
Ennakkomaksut ja keskener. hankkeet	58	1 251
Sijoitukset	2 680	3 827
Osakkeet ja osuudet	1 965	3 111
Muut lainasaamiset	715	715
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	730	700
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		
Muut toimeksiantojen varat	730	700
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 996	5 217
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet		
Saamiset	1 137	1 502
Pitkäaikaiset saamiset	107	107
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	1 030	1 394
Myyntisaamiset	571	931
Lainasaamiset		
Muut saamiset	235	155
Siirtosaamiset	224	308
Rahoitusarvopaperit	1 232	2 932

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Osakkeet ja osuudet	12	12
Rahat ja pankkisaamiset	1 627	783
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**40 102**	**44 783**

	TP 2023	TP 2022
VASTATTAVAA		
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	22 737	25 339
Peruspääoma	12 020	13 144
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	12 195	12 163
Tilikauden ylijäämä/-alijäämä	-1 478	32
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 053	2 162
Poistoero	2 053	2 162
Vapaaehtoiset varaukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	763	763
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	6	6
Muut toimeksiantojen pääomat	757	757
VIERAS PÄÄOMA	14 549	16 520
Pitkäaikainen	11 397	12 027
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	10 348	10 957
Saadut ennakot		
Muut velat / Liittymismaksut	1 049	1 070
Lyhytaikainen	3 152	4 493
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	609	609
Saadut ennakot	9	6
Ostovelat	1 228	1 803
Muut velat	167	135
Siirtovelat	1 139	1 940
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**40 102**	**44 783**
Omavaraisuusaste, %	61,8	61,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	81,3	40,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	10 717	12 195
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), asukas	2 252	2 518
Lainakanta 31.12., 1000 €	12 006	11 565
Lainakanta 31.12., € / asukas	2 522	2 388
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 €	12 352	11 692
Lainat ja vuokravastuut, € / asukas	2 595	2 414
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	715	715
Asukasmäärä	4 760	4 844

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %
= 100* (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma – saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100* (vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas
= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) / asukasmäärä

Lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12.
= Vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + vuokravastuut

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.4 Kokonaistulot ja -menot

Kunnan kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa valmistus omaan käyttöön, pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Lyhytaikaisten lainojen ja oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	5 044	Toimintakulut	15 472
Verotulot	11 910	- Valm. omaan käyttöön	
Valtionosuudet	933	Arvonlisäveron takaisinperintä	
Korkotuotot	1	Korkokulut	218
Muut rahoitustuotot	19	Muut rahoituskulut	4
Satunnaiset tuotot		Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korj.erät		Tulorahoituksen korj.erät	
- Käyttöom. myyntivoitto	-18	+/- Pakollisten var. muutos	
Investoinnit		- Käyttöom. myyntitappio	
Rahoitusosuudet inv.menoihin		Investoinnit	
Käyttöom. myyntitulot	21	Käyttöomaisuusinvestoinnit	1 460
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten väh.		Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaik.lainojen lisäys		Pitkäaik.lainojen vähennykset	609
Lyhyaik.saamisten lisäys	0	Lyhytaik.lainojen vähennykset	1 005
Oman pääoman lisäys		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistuotot yhteensä	17 909	**Kokonaismenot yhteensä**	18 766

Täsmäys		
Kokonaistulot - Kokonaismenot	-857	
Rahavarojen muutos-muut maksuvalmiuden muutokset		857

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.5.1 Yhdistelmä kuntakonsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Tilinpäätökseen on kuntalain 114 §:n mukaan sisällytettävä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman sekä liitetiedot.

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
• Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	2	
Yhteensä	**8**	

1.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniyhtiöitä on ohjattu valitsemalla kunnanhallituksen edustajat konserniin kuuluvien yhtiöiden yhtiökokouksiin.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet tytäryhtiöille vuosille 2023–2025.

Kunnan 100 % omistama tytäryhtiön Ruokolahden Vuokratalot Oy:n tavoitteena on, että se pystyy tuotoillaan kattamaan toiminnan kustannukset, investointien rahoituskustannukset ja poistot. Yhtiön tase pidetään vakaana noudattamalla tasaerä -lainanlyhennysohjelmaa. Toimintavuoden aikana on lainaa lyhennetty suunnitelman mukaisesti. Yhtiön hoitokustannusten kasvaessa, tehtyjen kunnossapitotöiden ja poistojen nousun myötä yhtiö teki tilikaudella tappiota 227.826,73 euroa. Vuokratalo yhtiön suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi kirjattiin ylimääräinen 100.000 euron poisto Pohjalankilan kiinteistöstä, joka on tarkoitus purkaa tai myydä lähitulevaisuudessa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Yhtiön nettovelkaantumisastetta kuvaava prosenttiluku oli 19,2 %. Yhtiön omavaraisuusaste on 77,6 %.

Ruokolahden Vuokratalot Oy:n tavoitteet on esitetty alla olevassa taulukossa:

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	2023
Aktiivikäyttöaste	Asuntojen maksimaalinen käyttö.	> 95 %	96,15 %
Laskennallinen vuokratappio	Tyhjät asunnot, aikaviive vuokrauksessa, remonttijaksot.	< 7 %	5,54 %
Maakaasulämmityksen korvaaminen	Maakaasu korvattu elokuun alkuun mennessä.		ei toteutettu

Yhtiön kaikkien 151 vakituisessa asuinkäytössä olevien vuokra-asuntojen käyttöaste oli 96,1 % (96,9 % vuonna 2022). Yhtiölle asetettu yli 95 % aktiivikäyttöastetavoite saavutettiin. Laskennallinen vuokratappio vuonna 2023 oli 5,54 %, jolloin tavoitetasoksi asetettu alle 7 % täyttyi.

Yhtiö selvitti maakaasulla lämpiävien kiinteistöjen lämmityksen korvaamista muilla lämmitysratkaisuilla. Selvityksessä vaihtoehtoina olivat maalämpö ja ilmavesilämpöpumput. Yhtiö ei ole tehnyt päätöstä maakaasun korvaamisesta. Maakaasun hinta on palautunut ns. normaalille tasolle edellisen vuoden korkeiden hintojen jälkeen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Ruokolahden kuntakonserniin kuuluvat konserniyhteisöt on luetellut liitetiedoissa.

Ruokolahden Vuokratalot Oy:lle kuuluu 15 kiinteistöä ja kaksi osakehuoneistoa, joissa on yhteensä 151 asuntoa.

Yhtiön liikevaihto tilikaudella oli 1 021 051,67 euroa (2022: 988 959,08 euroa). Vuokria korotettiin 1.3.2023 alkaen 3–6 % kohteen mukaan. Kunnanvaltuuston hyväksymät uudet vesitaksat otettiin käyttöön 1.7.2023 alkaen.

Vuokratalot Oy:n taseen loppusumma 31.12.2023 on 7 170 085,70 euroa. Pitkäaikaista lainaa taseessa on 1 250 000,00 euroa ja suunnitelman mukainen lainanlyhennys on 250 000,00 euroa. Korko- ja rahoituskulut olivat 61 343,82 euroa.

Kuntakonsernissa on käytössä vakuusmaksu, jonka suuruus vastaa yhden kuukauden vuokraa. Vakuuskäytäntöä ei sovelleta hoidollisin perustein tehtyihin vuokrasopimuksiin.

Asunto Oy Ruokolahden Elvinkulmassa on 4 huoneistoa, joista kolme huoneistoa on asuinkäytössä ja yksi huoneisto on Hyvinvointialueen päivätoimintayksikkönä sekä kunnan ns. olohuonetoiminnassa. Taseen loppusumma 31.12.2023 on 325 774,48 euroa. Lainaa yhtiöllä ei ole. Vuonna 2023 vastikkeita ja käyttökorvauksia yhtiö peri 33 167,88 euroa.

Asunto Oy Ruokolahden Veikkojenpolku on asuinrivitalo, jossa on 12 asuntoa. Kunta omistaa niistä seitsemän. Tuottoja yhtiö peri 22 819,73 euroa. Taseen loppusumma on 698 784,08 euroa. Yhtiö on velaton.

Kaikkien konserniin kuuluvien yhtiöiden on katsottu toimineen kannattavasti ja kiinteistöjen kunnossapidosta ja talouden tasapainosta on huolehdittu.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.5.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa

Toimivallan ja vastuunjaon yleiset perusteet on määritelty sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteissa, jotka kunnanhallitus hyväksyi 15.1.2018.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Konserniohjeen mukaan kunnanhallitus antaa tarvittaessa ohjeet kuntaa tytäryhteisöjen hallintoelimissä edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kunnanhallituksen nimeämien edustajien tehtävänä on arvioida asiakohtaisesti toimintaohjeiden tarvetta.

Edustajan tulee pyytää kunnanhallituksen toimintaohje kuitenkin aina, kun käsiteltävänä on merkittäviä taloudellisia riskejä koskeva tai periaatteellisesti merkittävä asia, ellei yhteisö ole erikseen pyytänyt konserniohjausta.

Konserniohjaus on pääasiassa perustunut tapauskohtaiseen harkintaan ja sen perusteella annettuun ohjeistukseen yhtiökokousedustajille ja yhtiöiden hallintoelimissä toimiville edustajille.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitavoitteiden asettaminen tytäryhtiöiden toiminnalle toteutuu taloussuunnitelmakäsittelyn yhteydessä.

Konsernivalvonnassa ei ole havaittu olennaisia puutteita tai virheitä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta

Tytäryhtiöt ovat raportoineet kunnanhallitukselle toiminnastaan ja taloudestaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytär- ja osakkuusyhteisöissä

Tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestäminen kuuluu yhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle. Konsernitasolla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjaamisesta sekä valvonnasta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

Tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee olla kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden mukaisia. Tytäryhteisöjen tulee raportoida konsernijohdolle riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävyydestä sekä merkittävistä riskeistä. Raportointi on tehtävä viipymättä, jos merkittävän riskin realisoituminen on todennäköistä. Kunnanhallitus ohjaa tarvittaessa tytäryhteisöjä riskien hallintatoimenpiteissä.

Riskienhallinnan toimivuudessa ei ole havaittu puutteita.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.5.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toimintatuotot	6 143	30 607
Toimintakulut	-17 252	-64 348
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	2	0
Toimintakate	-11 108	-33 741
Verotulot	11 910	22 967
Valtionosuudet	1 907	13 296
Rahoitustuotot ja -kulut	0	
Korkotuotot	0	0
Muut rahoitustuotot	27	38
Korkokulut	-281	-186
Muut rahoituskulut	-4	-67
Vuosikate	2 452	2 306
	0	
Poistot ja arvonalentumiset	0	
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 375	-2 646
Tilikauden tulos	-1 923	-354
	0	
Tilinpäätössiirrot	6	10
Tilikauden verot	0	
Laskennalliset verot	0	-1
Vähemmistöosuudet	8	-33
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 909	-379
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,6	47,6
Vuosikate 1000 €	2452	2306
Vuosikate/Poistot, %	56,0	87,2
Vuosikate, euroa/asukas	515	476
Asukasmäärä	4 760	4 844

Maksurahoituksen eli palvelujen käyttäjien osuutta toimintamenoista kuvataan toimintatuottojen osuudella toimintakuluista.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot /(Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku kertoo maksurahoituksen osuuden toimintakuluista.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

TOIMINNAN RAHAVIRTA	2023	2022
Vuosikate	2 452	2 306
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-9	67
	2 443	2 374
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 754	-3 676
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	51
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	10	130
	-1 744	-3 494
Toiminnan ja investointien rahavirta	699	-1 121
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset (-)		
Antolainasaamisten vähennykset (+)		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	61	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-869	-1 123
Lyhytaikaisten lainojen muutos (+ / -)	0	0
	-808	-1 123
Oman pääoman muutokset (+ / -)	2	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-25	-172
Vaihto-omaisuuden muutos	6	-25
Saamisten muutos	536	1 852
Korottomien velkojen muutos	-1 222	868
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-705	2 524
Rahoituksen rahavirta	-1 511	1 352
RAHAVAROJEN MUUTOS	-812	231
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 334	1 539
Rahavarat 01.01.	4 146	1 770
	-812	-231
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	6 534	-588
Investointien tulorahoitus, %	139,8	269,0
Laskennallinen Lainanhoitokate	2,38	1,3
Kassan riittävyys, pv	60,36	40
Asukasluku 31.12.	4760	4844

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Investointien tulorahoitus, %

= 100* vuosikate / investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA, 1 000 €	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	38 897	45 184
Aineettomat hyödykkeet	123	218
Aineettomat oikeudet	1	195
Muut pitkävaikutteiset menot	123	17
Ennakkomaksut	0	6
Aineelliset hyödykkeet	37 460	43 523
Maa- ja vesialueet	4 346	4 431
Rakennukset	26 369	30 207
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 510	6 682
Koneet ja kalusto	164	529
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	71	1 675
	0	
Sijoitukset	1 314	1 443
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	2	2
Osakkuusyhteisöosuudet	15	80
Muut osakkeet ja osuudet	582	595
Muut lainasaamiset	715	766
Muut saamiset	0	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 475	1 831
Valtion toimeksiannot	745	1 131
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	730	
Muut toimeksiantojen varat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 839	9 653
Vaihto-omaisuus	38	231
Aineet ja tarvikkeet	1	189
Keskeneräiset tuotteet	37	42
Ennakkomaksut		
Saamiset	1 158	2 916
Pitkäaikaiset saamiset	108	108
Myyntisaamiset	0	
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	108	107
Lyhytaikaiset saamiset	1 050	2 808
Myyntisaamiset	563	1 263
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	247	302
Siirtosaamiset	239	1 242
	0	
Rahoitusarvopaperit	1 654	3 635
Osakkeet ja osuudet	12	12
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 642	
Muut arvopaperit		0
Rahat ja pankkisaamiset	1 990	2 871

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

VASTAAVAA YHTEENSÄ	45 212	56 668

VASTATTAVAA, 1 000 €	**2023**	**2022**
OMA PÄÄOMA	27 201	29 785
Peruspääoma	12 020	13 144
Arvonkorotusrahasto	40	67
Muut omat rahastot	135	71
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	16 915	16 882
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 909	-379
		0
VÄHEMMISTÖOSUUDET	127	148
PAKOLLISET VARAUKSET	0	325
Muut pakolliset varaukset	0	325
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 500	1 935
Valtion toimeksiannot	736	1 118
Lahjoitusrahastojen pääomat	6	59
Muut toimeksiantojen pääomat	757	758
VIERAS PÄÄOMA	16 384	24 475
Pitkäaikainen	12 730	15 967
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 673	14 894
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Saadut ennakot	0	0
Liittymismaksut ja muut velat	1 057	1 073
Lyhytaikainen	3 654	8 508
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	875	1 069
Saadut ennakot	49	30
Ostovelat	1 304	2 962
Muut velat	167	135
Siirtovelat	1 259	4 312
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	45 212	56 668

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste %	60,51	52,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	82,1	35,9
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	15 006	16 378
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas	3 153	3 381
Konsernin lainakanta 31.12. 1 000 €	12 548	15 963
Konsernin lainat €/asukas	2 636	3 295
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 €	12 982	18 480
Lainat ja vuokravastuut, € / asukas	2 727	3 815
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	715	766
Kunnan asukasmäärä	4 760	4 844

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Omavaraisuusaste, %

= 100* (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma – saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) / asukasmäärä

Konsernin lainakanta 31.12.

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + vuokravastuut.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

1.6 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.6.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan kunnan on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnanhallitus esittää tilikauden 1 586 113,56 euron tappion käsittelystä seuraavaa:

1. Kirjataan poistoeron vähennys 108 332,02 euroa.
2. Tilikauden 2023 ylijäämä -1 477 781,54 euroa siirretään taseen edellisten tilikausien ylijäämään.

Kunnan talous ei edellytä tasapainottamistoimenpiteitä (Kuntalaki 118 §).

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2 TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU

2.1 Käyttötalouden toteutuminen

2.1.1 10 Kunnanhallitus

2.1.1.1 100 Hallinto

Hallintopalvelujen toimiala tuotti ja kehitti kunnan toimialoille yleis-, talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palveluja sekä huolehti kunnan suoraan omistamien asuntojen vuokrauksesta ja valmiussuunnittelun koordinoinnista. Hallintopalvelujen toimiala huolehti lisäksi yhteistoimintatoimikunnan ja vanhusneuvoston asioiden valmistelusta.

Hallintopalvelut loivat omalta osaltaan edellytykset valtuuston ja kunnanhallituksen sekä kunnan eri toimialojen ja toimielinten tuloksekkaalle toiminnalle. Tulosalueelle kuuluvista tehtävistä huolehdittiin taloudellisesti ja tehokkaasti asetetuissa määräajoissa noudattaen annettuja säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä.

Hallintopalvelujen toimialan yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon sekä asumispalvelutehtävät hoidettiin entisillä resursseilla.

Kunnanhallitus kokoontui 20 kertaa. Kunnanvaltuuston kokouksia pidettiin seitsemän. Yhteistoimintatoimikunta kokoontui seitsemän kertaa ja käsitteli yhteistoiminnasta, työsuojelusta, työterveydenhuollosta annettujen lakien mukaiset toimintasuunnitelmat ja -ohjelmat.

Vanhusneuvosto kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa.

Hallinto-osasto huolehti eduskuntavaalien järjestelyistä kunnassa. Eduskuntavaalit järjestettiin maalis-huhtikuussa 2023.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Yleishallinnon tehtäviin kuuluvat lisäksi asianhallinnan järjestäminen, joka käsittää asiakirjahallinnan, asiankäsittelyn ja arkistoinnin.

Loppuvuodesta 2023 toteutettiin henkilöstön työhyvinvointikysely, josta saatiin työkyky- ja työhyvinvointi-indeksien arvot. Niiden avulla kehitetään henkilöstön työolosuhteita ja työssä jaksamista.

Kunnan nettisivujen päivittämistä jatkettiin alkuvuodesta 2023. Nettisivujen otsikointia yksinkertaistettiin ja sisältöä sekä rakennetta hiottiin. Työ valmistuu alkuvuodesta 2023, jolloin uudistettu sivusto julkistettiin. Ruokolahden kunnan nettisivujen alle toteutettiin oma Ikäystävällinen Ruokolahti -sivu, johon kerättiin sekä kunnan että ulkopuolisten toimijoiden tekemää materiaalia ikäihmisille.

Vuonna 2023 Ruokolahden kunnan viestinnässä ja markkinoinnissa keskityttiin markkinointistrategian ja -suunnitelman tekoon. Kunnan markkinointikuvausten tuloksena syntyi sekä lyhyempiä markkinointivideoita että pidempi markkinointivideo sekä valokuvia eri vuodenajoilta. Lisäksi toteutettiin uusia esitteitä, useita tiedotteita ja järjestettiin monipuolisia tapahtumia sekä osallistuttiin isoihin lähikunnissa järjestettyihin tapahtumiin.

Asuntotoimisto huolehti kunnan vuokra-asuntojen asukasvalinnoista ja kunnan asumiskiinteistöjen isännöinnistä. Keskeisenä tavoitteena oli vuokra-asuntojen käyttöasteen pitäminen korkealla, mikä edellytti vuokrauskohteiden kunnon ylläpitämistä. Asuntopalvelussa päivitettiin asukashallintaohjelma.

Virkamiestason yhteistyö eri sidos- ja työryhmissä, valio- ja toimikunnissa oli tärkeässä osassa hallinnon toiminnassa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Vuodelle 2023 asetetut toiminalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
ICT palvelu-tuotannon parantaminen.	Vaihtoehtoisten ratkaisut ICT palvelujen tuottamiseen. Kunnan palvelujen ja prosessien kehittäminen IT:n mahdollisuuksia hyödyntäen.	ICT-tukipalvelujen laadukkuus, saatavuus ja saatavuus. Asukaslähtöisten sähköisten palvelujen käyttöönotto.	Vuoden 2023 loppuun mennessä selvitystyö valmis.	Selvitystyö tehty ja palveluntarjoajana jatkaa Meita.
Kunnan viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen.	Viestintä- ja markkinointisuunnitelman laatiminen.	Suunnitelman valmistuminen.	Suunnitelma valmis kesään 2023 mennessä.	Suunnitelma valmistui syksyllä 2023
Laadukkaat työterveyshuollon palvelut.	Työterveyshuollon kilpailuttaminen.	Palvelut ovat saatavilla ja lääkärille/hoitajalle pääsee viikossa.	Kilpailutus tehty vuoden 2023 loppuu mennessä.	Kunnanhallitus päätti, että työterveyshuollon palveluja ei kilpailuteta KH 9.5. § 122
Palkkausjärjestelmän ajantasaistaminen.	Tehtävänkuvaukset ja tehtävän vaativuuden arvioinnit.	Tehtävän kuvaukset ja tehtävän vaativuuden arvioinnit tehty kaikille.	Asiakirjat tallennettu henkilöstöhallinnon Teamsiin vuoden 2023 loppuun mennessä.	Tehtävänkuvaukset tehty ja tallennettu Teamsiin 31.12.2023 mennessä

TA toteutuma / 100 Hallinto

	Talousarvio	TA tarkistus	TA yhteensä	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot	504 760	19 378	524 138	714 604,62	190 466,62	36,3
Toimintamenot	3 123 862	-276 220	2 847 642	2 943 461,46	-95 819,46	-3,4
Netto	2 619 102		2 323 504	2 228 856,84	94 647,16	4,1
Sisäiset						
Tulot	1 175 820		1 175 820	1 175 014,43	-805,57	-0,1
Menot	141 930		141 930	166 886,44	-24 956,44	-17,6
Netto	1 033 890		1 033 890	1 008 128	-25 762	-2,5

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2.1.1.2 200 Elinkeinoelämän kehittäminen

Ruokolahti osti aloittavien ja toimivien yritysten neuvontapalveluja Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy:ltä (Kehy) yhdessä Imatran ja Rautjärven kanssa. Sopimus on määräaikainen vuoden 2024 loppuun ja sen arvo oli vuonna 2023 57 000 euroa. Lisäksi kunnalla on palkattuna elinkeinosihteeri.

Vuonna 1982 perustetun Imatran Seudun Kehitysyhtiön pääomistajina ovat Imatran kaupunki sekä Ruokolahden ja Rautjärven kunnat. Kehitysyhtiön osakkeista suurimman osan (yli 50 %) omistaa Imatran kaupunki ja yhtiö kuuluu Imatran kaupunkikonserniin.

Kunta tukee elinkeinopolitiikallaan erityyppisten yritysten sijoittumista alueelleen ja seutukunnalle. Kunnan omistamien yritystilojen käyttöaste vuonna 2023 oli 100 %.

Kärkiteema	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteuma
Ruokolahdella on hyvä yrittää.	Kunta tukee elinkeinopolitiikallaan erityyppisten yritysten sijoittumista alueelleen ja seutukunnalle.	Yritystilojen sekä yritystonttien vuokraus ja myynti olemassa oleville ja uusille yrityksille.	Kunnan omistamien yritystilojen käyttöaste 100 %.	Kunnan omistamien yritystilojen käyttöaste oli 100 %.

Työvoima ja työllisyys

Kuvassa 9 esitetään työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta joulukuussa, joka oli Etelä-Karjalassa 13,6 prosenttia (koko maa 11,2 prosenttia). Kaakkois-Suomen kunnittain tarkasteltuna korkein työttömyysaste oli Rautjärvellä (20,8 prosenttia) ja matalin Taipalsaarella (9,2 prosenttia). Työttömyysasteet vaihtelevat kunnittain melko paljon, mutta suurimmassa osassa Kaakkois-Suomen kuntia työttömyysaste on korkeampi kuin valtakunnallisesti.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimistossa oli joulukuun lopussa 17 009 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä on 2290 henkilöä (+16 %) suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Kaakkois-Suomessa työttömiä on joulukuiseen mittaushistoriaan (vuodesta 2006-) peilaten melko tavanomainen määrä (seitsemänneksi vähiten). Koko maassa työttömiä työnhakijoita oli tämän vuoden joulukuussa 297 648. Luku on 14 % suurempi kuin vuosi sitten.

Ruokolahden työttömyysaste vaihteli vuoden 2023 aikana 7,9 prosentin ja 12,3 prosentin välillä. Työttömyysaste on noussut edelliseen vuoteen verraten 1,1 prosenttia. Lomautettujen osuus kasvoi edelliseen vuoteen verraten 68,6 prosenttia. Kuvassa 10 kuvataan pitkäaikaistyöttömyyden kehitystä Ruokolahdella 2017–2023. Pitkäaikaistyöttömyys laski edelliseen vuoteen verraten 17 prosenttia. Nuorten alle 25-vuotiaiden osuus työttömistä oli joulukuussa 5,3 prosenttia ja vastaavasti yli 50-vuotiaiden osuus 53,9 prosenttia.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Työvoima ja työllisyys Imatran seutukunnalla 31.12.2023

	Työ-voima	Työttö-mien osuus % työvoi-masta	Työttö-mien muutos - % ed. vuo-teen	Työttö-mistä nai-sia %	Alle 25-vuoti-aita %	Yli 50-vuoti-aat %	Pitkäai-kais-työt-tömät %	kk:n avoimet työpai-kat
Imatra	10 850	18,4	28	38,2	10,9	38,3	19,5	86
Rautjärvi	1144	20,8	54	31,1	9,2	50,8	21	6
Ruoko-lahti	1994	12,3	25	37,1	5,3	53,9	20,4	0
Parikkala	1711	13,6	25	36,2	3,9	53,9	23,7	15
Yhteensä	15 699	16,3	33	35,7	7,3	49,2	21,2	107

Kuva 8 Työllisyyskatsaus Kaakkois-Suomi joulukuu 2023 (Lähde: ELY-keskus)

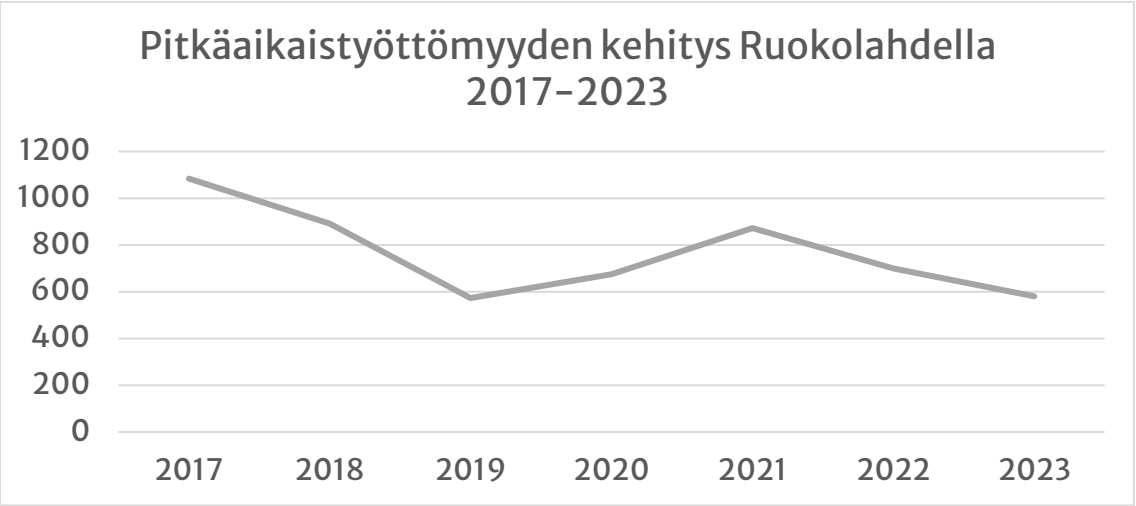

Kuva 9 Pitkäaikaistyöttömyyden kehitys Ruokolahdella (Lähde: ELY-keskus, Työllisyyskatsaukset Kaakkois-Suomi 2017–2023)

TE-palveluiden järjestämisvastuu on siirtymässä kunnille vuoden 2025 vuoden alusta. Etelä-Karjalassa maakunnallisen valmistelun tueksi saatiin vuoden 2022 lopulla TE2024 Elinvoimaa Etelä-Karjalaan -hanke. Hanke on tukenut maakunnallista valmistelua vuoden 2023 aikana. Maakunnallisessa TE2024 valmistelutyöryhmässä toimivat kunnan työllisyyskoordinaattori ja kunnanjohtaja. Etelä-Karjala laati yhteisen TE-palveluiden järjestämissuunnitelman, joka toimitettiin ministeriöön lokakuun ai-

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

kana. Etelä-Karjalassa päätettiin järjestää TE-palvelut vastuukuntamallilla. Uudistuksen jälkeen vastuukuntana toimii Lappeenrannan kaupunki. Lappeenrannan kaupunkiorganisaatioon perustetaan uusi Etelä-Karjalan työvoima- ja maahanmuuttopalveluiden lautakunta.

Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen kuntaosuuden kokonaismäärä oli vuoden 2022 lopussa 199 065 euroa, mikä on 21,6 prosenttia vähemmän edelliseen vuoteen verraten. Kuntaosuuden piirissä on ollut yhteensä kuukausittain keskimäärin 38 henkilöä. 1000-päiväisten osuudessa on nähtävissä pientä kasvua. Vastaavasti 300–499- ja 500–599-päiväisten määrä hieman laskenut edelliseen vuoteen verran. Kuntaosuuden piirissä on henkilöitä, jotka tekevät osa-aikatyötä ja ovat silti kuntaosuuden piirissä. Heihin vaikutusmahdollisuudet ovat pienet, koska työhallinnon näkökulmasta heidät katsotaan työssä oleviksi ja palveluita ei tällöin aktiivisesti tarjota.

Kunnan vaikutusmahdollisuudet kuntaosuuden säästöihin tulevat tällä hetkellä sitä kautta, että voimme tarjota kuntaosuuden piirissä oleville asiakkaille paikkoja työllistymistä edistäviin palveluihin. Tiivis yhteistyö TYP:n ja TE-toimiston kanssa on välttämätöntä, koska asiakkaiden aktivointi tapahtuu nykyisellään niiden kautta. Vuonna 2025 voimaan tuleva työvoimapalveluiden uudistus ja kannustava rahoitusmalli muuttaa kuntien rahoitusvastuuta merkittävästi.

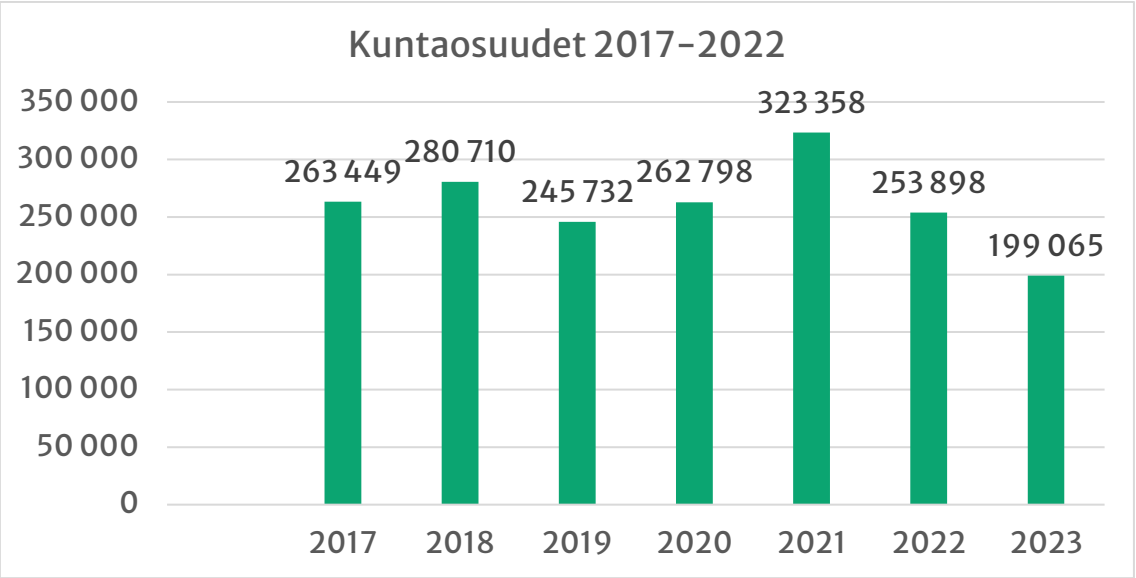

Kuva 10 Kuntaosuudet 2017–2022 (Lähde: Kela, Kelasto-tilastotietokanta)

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kunnan omia työllistämistoimia toteutettiin vuoden 2023 aikana monipuolisesti. Eri toimialoilla, teknisen pajalla sekä ryhmämuotoisessa toiminnassa oli vuoden 2023 aikana yhteensä 34 eri kuntouttavan työtoiminnan tai työkokeilun asiakasta. Palkkatuella työllistettiin yhteensä 22 eri työntekijää. Palkkatukityöllistetyistä kolme työllistettiin velvoitetyöllistämisen perusteella, yksi oppisopimuksella ja kolme osatyökykyisyyden perusteella.

Yrittäminen Ruokolahdella

Ruokolahti osti aloittavien ja toimivien yritysten neuvontapalveluja Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy:ltä (Kehy) yhdessä Imatran ja Rautjärven kanssa. Sopimus on määräaikainen vuoden 2024 loppuun ja sen arvo oli vuonna 2023 57 000 euroa. Lisäksi kunnalla on palkattuna elinkeinosihteeri.

Vuonna 1982 perustetun Imatran Seudun Kehitysyhtiön pääomistajina ovat Imatran kaupunki sekä Ruokolahden ja Rautjärven kunnat. Kehitysyhtiön osakkeista suurimman osan (yli 50 %) omistaa Imatran kaupunki ja yhtiö kuuluu Imatran kaupunkikonserniin.

Kunta tukee elinkeinopolitiikallaan erityyppisten yritysten sijoittumista alueelleen ja seutukunnalle. Kunnan omistamien yritystilojen käyttöaste vuonna 2023 oli 100 %.

Yrityskannan kehitys on kuvattuna alla olevassa kuvassa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

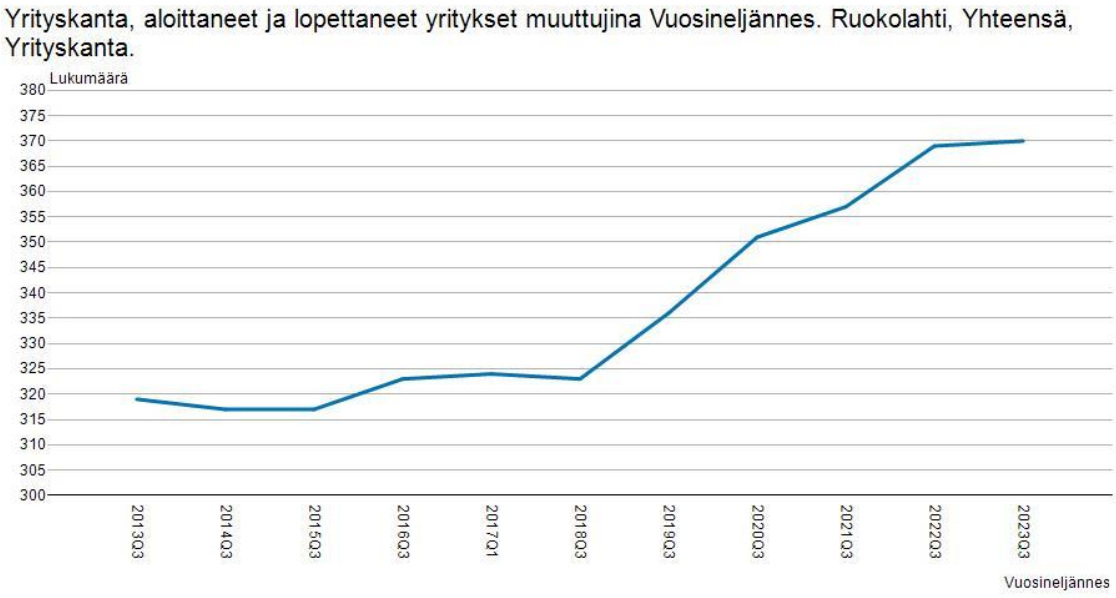

Kuva 11 Yrityskanta Ruokolahdella 2013–2023 (Lähde: Tilastokeskus 2023)

Kunta otti aktiivisen roolin parantaakseen yritysten yhteistoimintaa ja järjesti heille yhteistapaamisia. (mm. kesätorin suunnittelupalaveri, uusien ja nuorten yrittäjien tapaaminen, Ruokolahdella toimivien yritysten yhteisen verkkokaupan suunnittelutilaisuus).

Maankäyttö- ja rakennustoiminnassaan kunta on keskittynyt teollisuustonttien ja toimitilojen vuokraukseen ja uusien toimitilojen järjestelyyn. Ruokolahden kunta on varautunut yritystoiminnan tarpeisiin riittävällä tonttivarannolla. Vapaat tontit ovat keskittyneet Oritlammen ja Puntalan alueille. Kunnan omistamat teollisuustilat ovat täyskäytössä vuokrattuina.

Maakunnallinen elinkeinopoliittinen yhteistyö

Ruokolahti on mukana Lappeenranta–Imatra -kaupunkiohjelmassa, johon osallistuvat kaikki Etelä-Karjalan kunnat. Kaupunkiohjelmassa vahvistetaan Etelä-Karjalan ja erityisesti Lappeenranta–Imatra-seudun kilpailukykyä ja vetovoimaa uusilla innovatiivisilla toimintamalleilla. Samalla tavoitellaan uusia yrityksiä ja työpaikkoja kehittämällä yhteistyöverkostoja erityisesti alueen korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten sekä yritysten välille. Ohjelman koordinointi ja vetovastuu on Etelä-Karjalan liitolla. Kunnat varasivat kaupunkiohjelmaan 1,5 euroa / asukas.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Seutuyhteistyö

Ruokolahden, Imatran, Rautjärven ja Parikkalan kunnat tekevät monipuolista ja aktiivista seutuyhteistyötä seututyövaliokunnan kautta. Konkreettista seutuyhteistyötä tehdään muun muassa ympäristötoimessa, joka (mukaan lukien lakisääteinen eläinlääkintähuolto) tuotetaan kokonaan seudullisena. Lisäksi Ruokolahti tekee yhteistyötä Imatran kanssa muun muassa jätevesihuollossa.

Joulukuussa aloitettiin säännölliset Imatran, Ruokolahden, Rautjärven ja Parikkalan kuntien elinvoimatoimijoiden tapaamiset, joissa on mukana myös Kehyn, Kärki-Leaderin, maakuntaliiton ja LAB-ammattikorkeakoulun edustus.

Leader-hankkeet

Leader Kärki ry toimii Ruokolahdella, Rautjärvellä, Parikkalassa ja Imatralla. Vuonna 2023 yhdistyksen hallituksessa Ruokolahtea edustivat Anni Lifländer, Emilia Immonen, Helka Sikiö sekä varajäsen Joni Homanen.

Yhdistys toteuttaa paikallislähtöistä kehittämisstrategiaansa ”Hyvää yrittämisen ja elämisen ilmastoa”, joka on laadittu EU:n rahoituskaudelle 2024–2027. Tukihaku käynnistyi heinäkuussa 2023. Yhdistyksen hallitus käsitteli syyskauden aikana yhteensä 21 hanketta, joista puoltavan lausunnon sai 10 yrityshanketta sekä viisi yleishyödyllistä hanketta. Yrityshankkeista kaksi on Ruokolahdelta. Yleishyödyllisiä hankkeita, joiden toimenpiteitä kohdistuu Ruokolahden kunnan alueelle, on kolme: Vaikuttavat nuoret, Kuitua rajakuntien kyliin ja Huuhanrannan esteetön saavutettavuus ja palvelujen kehittäminen. Kaikki tukimuodot eivät ole vielä haettavissa eikä rahoituspäätösten tekeminen ELY-keskuksessa ole vielä kaikilta osin käynnistynyt.

Maaseutu- ja kylätoiminta

Kunnan alueella toimii 18 kyläyhdistystä. Kunnan taholta pidettiin aktiivisesti yhteyttä kyläyhdistyksiin ja heidän kanssaan järjestettiin Tarkkolan uudistetulla kylätalolla yh-

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

teistapaaminen, johon osallistui lähes jokainen kyläyhdistys. Retkeilykohteista Kummakiveä kehitetään yhteistyössä Hauklapin kyläyhdistyksen kanssa ja Huuhanrantaa Utulan kyläyhdistyksen kanssa.

Kunta myönsi kylätoimintaan avustuksia yhteensä 31 723 euroa, joista käytettiin 22 047,14 euroa.

Senioriyrittäjätoiminta

Ruokolahdella on kehitetty aktiivista senioriyrittäjätoimintaa yrittäjyyden loppuvaiheessa oleville tai jo yrittäjyyden päättäneille. Tapaamisia on kuukausittain ja niissä esitellään yritystarinoita tai tehdään esimerkiksi retkiä kulttuuri- tai luontokohteisiin. Toiminta on tärkeää, sillä lopettavan yrittäjän elämästä häviää suuri osa yritystoiminnan loppumisen myötä ja syrjäytymisriski on suuri.

Maataloustoimi

Vuosi 2023 oli Lappeenrannan kaupungin hallinnoiman Etelä-Karjalan maaseututoimen kymmenes toimintavuosi. Etelä-Karjalan maaseututoimen Imatran maaseututoimistolta hoidetaan Imatran, Rautjärven ja Ruokolahden kuntien viljelijätukiprosesseja.

Vuonna 2023 Ruokolahdella oli 78 viljelijätukia hakevaa tilaa. Tuenhakijoiden määrä väheni seitsemällä viime vuoteen verrattuna.

Meijerimaidon tuotantotukea maksettiin joulukuussa 2023 kahdeksalle lypsykarjatilalle. Pohjoista kotieläintukea naudoista maksettiin 2023 seitsemälle tilalle. Lypsy- ja nautakarjatalouden lisäksi vallitsevia tuotantosuuntia olivat viljanviljely ja muu kasvituotanto. Puutarhakasvituotantoa on viidellä tilalla.

Ruokolahdella tehtiin yksi maatalousyrityksen sukupolvenvaihdos vuonna 2023. Tilanpidon aloittaneita oli kaksi tilaa. Nuorten viljelijöiden tukea maksettiin seitsemälle tuenhakijalle.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Peltoviljelypinta-ala Ruokolahdella vuonna 2023 oli vähän alle 2 600 hehtaaria.

Lomatoimi

Vuonna 2022 Ruokolahdella oli 8 tilaa, joilla 11 vuosilomaan oikeutettua yrittäjää (11/2022). Vuosilomaa yrittäjät pitivät 286 päivää, sijaisapua 82 päivää, tuettua maksullista lomituspalvelua käytettiin 89 päivää, yhteensä 457 päivää.

Vuonna 2023 koko Kaakkois-Suomen lomituspalveluiden alueella oli 819 vuosilomaan oikeutettua yrittäjää. Vakituisia maatalouslomittajia oli noin 120.

Kaakkois-Suomen lomituspalvelujen asiakkaina ovat MYEL-vakuutetut kotieläinyrittäjät alueilta: Hirvensalmi, Kangasniemi, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Mikkeli, Mäntyharju, Pieksämäki, Puumala, Savitaipale, Taipalsaari, Rantasalmi, Juva, Joroinen, Sulkava, Savonlinna, Enonkoski, Imatra, Parikkala, Rautjärvi ja Ruokolahti. Palveluksessa on noin 150 maatalouslomittajaa ja vuonna 2022 lomituspalveluihin oikeutettuja yrittäjiä alueella oli noin 950.

TA toteutuminen / 200 Elinkeinoelämän kehittäminen

	Talousarvio	TA tarkistus	TA yhteensä	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot	15 000		15 000	1 008,06	-13 991,94	-93,3
Toimintamenot	554 930	-138 029	416 901	369 033,62	47 867,38	11,5
Netto	539 930		401 901	368 025,56	33 875,44	8,1
Sisäiset						
Tulot						
Menot	5 520		5 520	11 976,08	-6 456,08	-117,0
Netto	-5 520		-5 520	-11 976	-6 456,08	

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2.1.2 40 Hyvinvointipalvelujen lautakunta

2.1.2.1 400 Muut hyvinvointipalvelut

Kansalaisopisto

Kansalaisopisto tarjosi monipuolisia opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksia eri aineryhmissä kuntamme alueella. Kansalaisopisto järjesti myös kuvataiteen yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta.

Vuonna 2023 kansalaisopiston netto-opiskelijamäärä oli 520 ja alle 20-vuotiaita opiskelijoita oli 131. Opiskelijoita oli ruokolahtelaisten lisäksi myös lähikunnista ja kaupungeista. Opiskelijamäärä kasvoi edellisestä vuodesta 10 opiskelijalla. Kansalaisopistossa toimi 33 tuntiopettajaa.

Vuonna 2023 kansalaisopiston toteutunut opetustuntimäärä oli 2332,99 tuntia. Suosituimpia kursseja olivat Reisi-vatsa-peppu -treeni, Kuntosali-circuit -ryhmät, Tanssien timmiksi, Venytellen vetreäksi sekä Musiikkiteatteri.

Opetusta järjestettiin kahdeksassa toimipaikassa. Kansalaisopisto pyrki järjestämään opetusta laajalti kunnan alueella. Opetusta tarjottiin asiakkaiden toiveiden mukaisesti ja vanhat kurssit sisällytettiin opinto-ohjelmaan, mikäli opiskelijoita oli riittävästi. Uusia kursseja kansalaisopisto tarjosi vuonna 2023 noin 13,6 % kurssitarjonnasta.

Palautekyselyt tehtiin keväällä 2023. Kyselyssä opiskelijat arvioivat mm. omien tavoitteiden toteutumista, opettajan suoriutumista, opetustiloja ja välineitä, kurssin hintaa sekä kurssin toimintaa asteikolla 1–5. Kurssien kokonaisarvosanojen keskiarvo oli 4,61.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kansalaisopiston toiminnalliset tavoitteet ja arviointi 2023

Tavoite / Tavoite-taso	Mittari	Arviointi	Toteutunut
Kansalaisopisto edistää aktiivista kansalaisuutta ja kuntalaisten hyvinvointia.	Opiskelijamäärän kehitys. Ruokolahden hyvintoiminta-ohjelman mittaristo.	Oppilasmäärä toimintavuoden aikana. Hyvintoiminta-ohjelma.	Oppilasmäärä kasvoi.
Asiakkaiden toiveiden huomiointi kurssitarjottimessa.	Asiakaskyselyt.	Uusien kurssien % -osuus opinto-ohjelmassa.	Osuus 13,6 %.
Nuorison aktiivisuuden lisääminen.	Uusien alle 18-vuotiaille suunnattujen kurssien määrä opinto-ohjelmassa.	Uusista tarjotuista kursseista toteutuu puolet (kyllä/ei).	Ei toteutunut. 7 alle 16-vuotiaille suunnattua kurssia toteutui, ei uusia tarjolla.

Kirjasto

Kirjastopalveluja tarjoaa pääkirjasto Suovilla, joka on kaikille avoin ja maksuton palvelu.

Kirjasto tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa ja tukee tiedonhankintaa sekä monipuolista lukutaitoa. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, näyttelytoimintaan, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Vuonna 2023 kirjastosta tehtiin 45 968 lainausta eli 9,49 lainaa / asukas. Kokonaislainaus nousi 4,25 %. Käyntejä kirjattiin 32 337 eli 6,68 käyntiä / asukas. Fyysiset käynnit nousivat 8,36 %. Heili-kirjastojen verkkokirjastokäyntejä kirjattiin Ruokolahdella 27 635.

Suunniteltiin kirjastopolku varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Otettiin käyttöön syksyllä. Kirjastossa järjestettiin 11 erityyppistä näyttelyä ja 14 yleisötapahtumaa. Tapahtumista suurimpana toteutettiin alueellisen kehittämiskirjaston suunnittelema pakopeli. Osallistujia oli 106 oppilasta.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kirjastonkäytön opetusta järjestettiin yhteensä 24 kertaa koululuokille, varhaiskasvatusryhmille sekä yhdistyksille.

Ruokolahden kirjasto kuuluu Etelä-Karjalan yhteiseen Heili-kirjastokimppaan. Heili-kirjastoilla on yhteinen asiakas- ja aineistorekisteri, kirjastokortti, yhteiset säännöt ja aineiston kuljetuspalvelut.

Kirjastossa myytiin kuntosalin avainkortteja (lukitusjärjestelmän muutos aiheutti runsaasti lisätyötä), linja-autolippuja, Elvinkulman olohuoneen ja koulunhenkilökunnan ruokalippuja sekä Ruokolahti-tuotteita. Kirjastossa toimi matkailuinfo sekä annettiin digiopastusta.

Kirjastossa työskentelee kolme kirjastovirkailijaa. Kirjastonjohtajana toimii hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja.

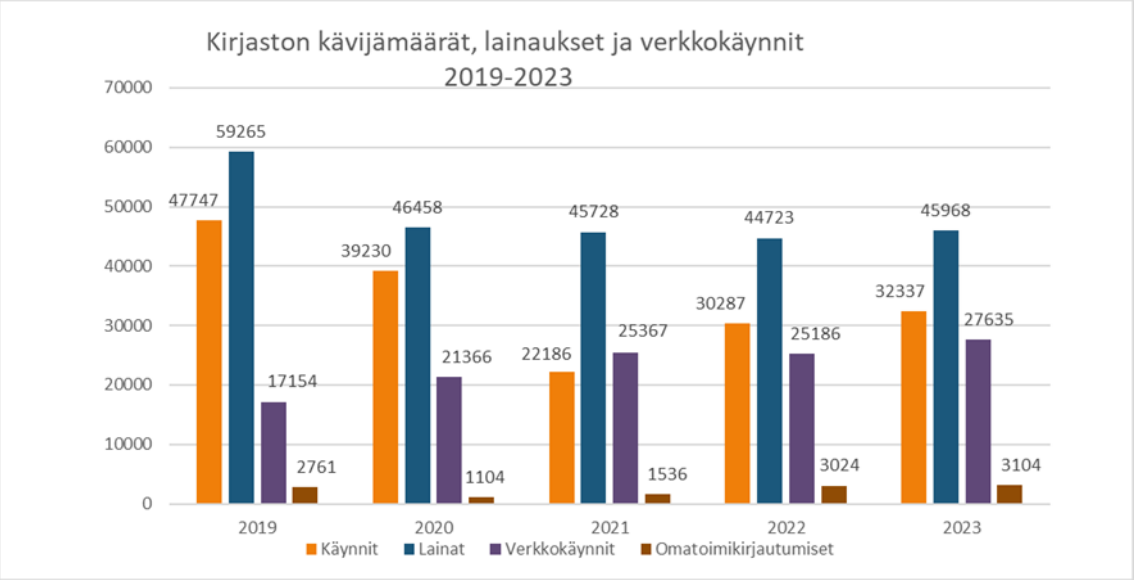

Kuva 12 Kirjaston kävijämäärät, lainaukset ja verkkokäynnit 2019–2023

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kirjaston toiminalliset tavoitteet ja arviointi 2023

Tavoite / Tavoite-taso	Mittari	Arviointi	Toteutunut
Kehitetään kirjasto-polku varhaiskasva-tukseen ja perusope-tukseen	Kirjastopolkua ruve-taan kokeilemaan syksyllä 2023	Saadut kokemukset ja niiden moniam-matillinen arviointi	Toteutunut Lasten ja nuorten lainausluvut ovat nousseet
Toteutetaan vapaa-ajanasukkaille suun-nattu markkinointi- ja aktivointikam-panja	Näkyvyyttä eri me-dioissa ja osallistu-taan toritapahtu-miin	Toteutetaan viisi ak-tivointitapahtumaa	Toteutunut Viisi erilaista some-kampanjaa kirjasto-palveluista vapaa-ajan asukkaille
Kirjaston ja kunnan muiden toimialojen yhteistyön lisäänty-minen	Yhteissuunnittelu, toteutunut toiminta	Saadut kokemukset ja niiden moniam-matillinen arviointi	Toteutunut Tapahtumat, kun-touttava työtoi-minta, tet-harjoit-telijat

Kulttuuripalvelut

Ruokolahden kunta on halunnut panostaa kulttuuriin palkkaamalla osa-aikaisen kult-tuurisihteerin (40 %:n työajalla) toukokuun alusta lähtien. Lisäksi kulttuuripalveluissa toimi kaksi projektityöntekijää. Kunta mahdollisti laajempien näyttelyiden järjestä-mistä vuokraamalla entisen rautakaupan tilat kolmeksi kuukaudeksi.

Ruokolahti pääsi mukaan kuntakuvataiteilijahankkeeseen, jonka avulla toteutettiin mm. Pappilanlahden meluaidan muraali sekä nuorisotila Pommarin seinän maalaus yhdessä kunnan nuorten kanssa.

Etelä-Karjalan tapahtumakalenterin käyttö on aktivoitunut kunnan omien tapahtu-mien osalta. Vuonna 2023 tapahtumakalenterissa oli runsaasti tapahtumia ja teema-viikkoja.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kunta on järjestänyt erilaisia kulttuuritapahtumia Ruokolahden torilla yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Torilla jatkettiin ohjelmallisten torien järjestämistä ja tarjottiin kuntalaisille toripäivien yhteyteen monipuolista ohjelmaa.

Taiteen perusopetuksen kuvataiteen perusopetuksen yleistä oppimäärää on ollut mahdollista opiskella kuvataidekoulussa kansalaisopiston järjestämänä. Musiikin perusopetuksen yleistä oppimäärää on ollut mahdollista opiskella Imatran musiikkiopiston järjestämänä ostopalvelusopimuksen mukaisesti. Tanssin opetusta Ruokolahdella tarjoaa Tanssistudio Jami. Esi- ja perusopetuksen oppilailla on ollut käytössään Ruokolahden kunnan kulttuuripolku, joka on mahdollistanut erilaisten kulttuurielämysten kokemisen ruokolahtelaisille lapsille ja nuorille.

Vuonna 2023 Ruokolahden kunnan kulttuuritoimen talousarviosta myönnettiin avustuksia neljälle yhdistykselle yhteensä 7 447 euroa.

Kunta on mukana Etelä-Karjalan liiton johtamassa Etelä-Karjalan kulttuurikunnat -verkostossa sekä Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun toiminnassa.

Kulttuuripalvelujen toiminnalliset tavoitteet ja arviointi 2023

Tavoite / Tavoitetaso	**Mittari**	**Arviointi**	**Toteutunut**
Ruokolahden hyvintoimintaohjelman tavoitteet	Mittaristo kulttuurin osalta kalenterivuodelle	Kyllä/ei	Pääsääntöisesti toteutunut. Kulttuuritoimen tila- ja henkilöstöresurssia nostettiin.
Kunta järjestää tai osallistuu mahdollisuuksien mukaan erilaisten taide- ja kulttuuritapahtumien toteuttamiseen	Toteutuneet taide- ja kulttuuritapahtumat	Tapahtumien määrä: tapahtumakalenterissa ja muutoin ilmoitetut ja toteutuneet tapahtumat	Toteutunut. Monipuolisia tapahtumia ja näyttelyitä järjestettiin läpi vuoden.
Maakunnallisen kulttuuriyhteistyön lisääminen	EKKU - Etelä-Karjalan kulttuurikunnat -hanke	Tilannekatsaus loppuvuodesta 2023	Maakunnallinen kulttuuritoimijoiden yhteistyö syventynyt. Kunta mukana

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

			Etelä-Karjalan Kulttuuri -lehdessä.
Mahdollistetaan tai edesautetaan kunnan kulttuuritoimijoille sopivien toimitilojen löytymistä.	Kunnan kulttuurille soveltuvat tilat on kartoitettu.	Kyllä/ei	Kyllä. Kulttuuritoimijoille on etsitty toimitiloja tarvittaessa yhdessä kunnan kanssa.

Liikunnan ja hyvinvoinnin edistäminen

Kunnan tulee luoda edellytykset kuntalaisten liikunnalle eri toimialojen yhteistyönä sekä kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä. Kunnan tehtävänä on tukea kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta, rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja sekä järjestää liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Kunnan tulee kuulla asukkaitaan liikuntaa koskevissa keskeisissä päätöksissä sekä arvioida asukkaittensa liikunta-aktiivisuutta osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Liikunta on kunnallinen peruspalvelu, jonka tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä sekä fyysistä aktiivisuutta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuuluu kunnassa kaikille hallinnonaloille. Tavoitteena on näin turvata mahdollisimman tasa-arvoiset liikuntapalvelut sekä liikuntajärjestöille että kaikille liikunnanharrastajille kunnassa.

Ohjattuja ryhmiä tarjottiin monipuolisesti ottaen huomioon kunnan muu liikuntatarjonta. Liikuntatoimi järjesti talvikaudella noin kymmenen edullista liikuntaryhmää, jonka lisäksi vertaisohjaajat ohjasivat muutamia maksuttomia omatoimiryhmiä. Syyskaudella hyvinvointiluotsi järjesti Pysytään pystyssä -ryhmän, jonka tavoitteena on ehkäistä kaatumisia. Kunnassa järjestettiin myös maksutonta liikuntaneuvontaa kaikille kuntalaisille. Hyvinvointiluotsi vieraili eri yhdistysten tapaamisissa kertomassa liikkumisen suosituksista. 65–74-vuotiaille tarjottiin mahdollisuus kolmen kuukauden maksuttomaan kuntosalin käyttöön. 75 vuotta täyttäneille kuntosalin käyttö on maksutonta.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kunnan työntekijöiden hyvinvointiin panostettiin tekemällä hyvinvointimittaukset ja tarjottiin tukea hyvinvoinnin parantamiseen. Työntekijöille perustettiin oma kuntosaliryhmä. Liikuntatoimi järjesti myös yhdessä kunnan työllisyyskoordinaattorin kanssa työttömille suunnattua hyvinvointihaasteryhmää. Nuorille järjestettiin yhdessä nuorisotoimen kanssa Leijona-leiri.

Kunta tukee urheiluseurojen toimintaa myöntämällä avustusta seuroille. Vuonna 2023 toiminta-avustusta myönnettiin kahdelle seuralle yhteensä 18 455 euroa. Edellisenä vuonna menestyneitä ruokolahtelaisia urheilijoita palkittiin 1 450 eurolla.

Liikuntapalvelujen toiminnalliset tavoitteet ja arviointi 2023

Tavoite / Tavoitetaso	**Mittari**	**Arviointi**	**Toteutunut**
Kunnan liikuntapalveluiden, yhdistysten ja järjestöjen yhteistyön monipuolistaminen ja tiivistäminen.	Yhteisten tilaisuuksien järjestäminen (minimi kaksi yhdistystä/järjestöä + liikuntatoimi).	Tilaisuuksien määrä. Tavoitteena toteutuneet tilaisuudet kaksi kertaa vuodessa.	Toteutui. Järjestettiin tapaaminen kaksi kertaa vuodessa, kesällä ja syksyllä.
Kesäajan liikuntaryhmien järjestäminen monipuolisesti ja matalalla kynnyksellä.	Liikuntaryhmien toteutunut määrä ja ryhmien osallistujamäärät.	Palautekysely asiakkaille kesän lopussa.	Toteutui. Asiakkailta kerättiin palaute ryhmien päättymisen jälkeen. Ryhmille toivottiin jatkoa ja ryhmien määrän lisäämistä.
Liikunta- ja elintapaneuvonnan tiedottamisen parantaminen ja asiakasmäärien kasvattaminen.	Asiakkaiden määrä.	Henkilökohtainen palaute asiakkailta liikunta- ja elintapaneuvonnan prosessin toimivuudesta.	Toteutui. Liikuntaneuvonnan prosessia yksinkertaistettiin ja mainontaa tehostettiin, jonka myötä asiakasmäärät ovat nousseet.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Nuorisopalvelut

Vuonna 2023 nuorisopalvelut on järjestänyt avointa tilatoimintaa kahdelle eri ikäryhmälle, varhaisnuorille ja nuorille. Varhaisnuorten (5.–6.-lk) toimintaa lisättiin ja tila oli heille avoinna alkuvuoden neljästi viikossa. Pelkästään varhaisnuorille suunnatusta illasta (torstai) luovuttiin kuitenkin alkuvuodesta käyttäjämäärän vähäisyyden vuoksi.

Pääpaino toiminnassa on vapaalla oleskelulla nuorisotilalla. Tämän lisäksi ohjaajat järjestivät ohjattua toimintaa, kuten leipomista, askartelua ja teemailtoja. Tiistaisin toimintaa toteutettiin Hyvinvointia harrastamalla -hankkeen puitteissa kokkaustoimintaa järjestämällä.

Let Them Feel -hankkeen ajan nuorisopalveluissa työskenteli kokoaikainen nuoriso-ohjaaja hankerahoituksella. Työn pääpainona oli koululla tehtävä nuorisotyö.

Nuoriso-ohjaajat olivat järjestämässä toimintaa koulupäivinä yhdessä koulun henkilöstön kanssa. Tukioppilastoiminnan ohjaaminen, ryhmäyttäminen ja ystävyyssuhteet olivat tyypillisiä koulunuorisotyön tehtäviä. Suosittuja Yö nuorisotilalla -tapahtumia (yönuokkarit) järjestettiin kertaalleen sekä kevät- että syyslukukaudella.

Nuorisopalvelut oli mukana maakunnallisen nuorisotyön koulunuorisotyön ja digitaalisen nuorisotyön verkostoissa ja teki aktiivista yhteistyötä myös paikallistasolla martta-yhdistyksen, Parikkalan 4H:n, seurakunnan ja muiden toimijoiden kanssa. Jalkautuvaa nuorisotyötä tehtiin yhteistyössä Ketju Imatran kanssa nuorten suosimina päivinä Imatran ja Ruokolahden alueella. Walkers-auto vieraili Ruokolahdella syksyllä 2023 noin kahtena päivänä kuukaudessa.

Nuorisopalvelut sai Aluehallintoviranomaiselta avustuksen Lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan. Hyvinvointia harrastamalla -hankkeeseen sisältyi Leijonaleiri ja lukuvuoden 2022–2023 viikoittain järjestetyt kokkailuillat. Nuorisopalveluilla työskenteli kesäkuun ajan kaksi kesätyöntekijää, jotka olivat mukana myös hankerahoin toteutetuilla Leijonaleireillä. Kesäkuussa tehtiin retki Helsinkiin yhteistyössä Parikkalan ja Rautjärven nuorisopalveluiden kanssa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Ruokolahden kunnan nuorisopalvelut olivat mukana Erasmus+-nuorisovaihto-ohjelmassa. Kunnan nuoriso-ohjaajat isännöivät huhtikuun alussa espanjalaisen nuoriso-ryhmän vierailua hotelli Hirsirannassa. Vastavierailu Espanjaan toteutettiin heinäkuun alussa. Syyskuussa kunnan nuorisopalvelut osallistuivat European Rural Youth Summit -tapahtumaan Romaniassa.

Kunnassa toimiva nuorisovaltuusto kokoontui vuoden 2023 aikana seitsemän kertaa. Nuorisovaltuusto panosti muiden nuorten kuulemiseen ja yhteistyön lisäämiseen nuorisovaltuuston ja muiden toimijoiden välillä. Kunnanhallitus ja virkahenkilöjohto vierailivat nuorisovaltuuston kutsumina nuortenillassa.

Etsivä nuorisotyö on yksilötason ohjaustyötä syrjäytyneiden tai syrjäytymisuhan alla olevien 15–29-vuotiaiden nuorten parissa. Työhön kuuluu tiivis yhteistyö oppilaitosten kanssa. Etsivä nuorisotyö käyttää laaja-alaista ammattiverkostoa asiakkuuksien hoitamisessa, johon kuuluvat oppilaitokset, SOTE-palvelut, TE-palvelut ja Ohjaamo. Etsivä nuorisotyöntekijä oli paljon läsnä myös perusnuorisotyön toiminnassa sekä peruskoululla. Toiminnan tarkoituksena on ollut tehdä etsivä nuorisotyöntekijä tutuksi nuorille jo varhaisessa vaiheessa nuoruutta. Vuonna 2023 etsivä nuorisotyö oli mahdollisuuksien mukaan mukana Saimaan ammattiopisto Sampon sekä STEP-koulutuksen kahviparkeissa. Etsivä nuorisotyöntekijä oli mukana Ruokolahden kutsunnoissa TimeOut-ohjaajan roolissa.

Etsivän nuorisotyöntekijän työaika jakautuu 80 % etsivään nuorisotyöhön ja 20 % erityisnuorisotyöhön. Tämä mahdollistaa työntekijän monipuolisemman työskentelyn myös niiden nuorten kanssa, jotka eivät kuulu etsivän nuorisotyön kohderyhmään. Vuonna 2023 etsivä nuorisotyö sai yhteydenottoja 19 nuoresta, joista kymmenen kanssa syntyi aktiivinen asiakkuus.

Vuonna 2023 nuorisopalvelujen talousarviosta myönnettiin toiminta-avustuksia yhdistyksille 1 200 euroa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Nuorisopalvelujen toiminnalliset tavoitteet ja arviointi 2023

Tavoite / Tavoitetaso	Mittari	Arviointi	Toteutunut
Nuorisotila	Uusien toimintojen käynnistäminen ja vakiinnuttaminen	Kävijämäärät, ilta-kohtainen keskiarvo (kompassi) ja nuorten palaute	Ei täysin toteutunut. (Kompassi-järjes-telmän käytöstä luo-vuttiin.)
Kouluyhteistyö ja -koulunuorisotyö	Kouluyhteistyön kehittäminen. Pienryhmät ja nuorten kohtaaminen koulu-aikana	Ryhmien määrä, tapaamiskerrat Kohdattujen nuorten määrä (kompassi)	Ei täysin toteutunut.
Erasmus + Nuoriso-vaihto	Uuden vaihdon toteutus Toiminnan tutuksi tuominen	Toteutuiko osallistujamäärä	Toteutui. Erasmus+ -nuorisovaihdot sekä Espanjassa että Suomessa
Lasten monitoimi-leiri ”Leijonaleiri”	Vakiinnutetaan kesäleiri osaksi toimintaa	Vähintään 20 leiri-läistä	Toteutui.

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Ruokapalvelut

Ruokapalveluyksikkö vastaa perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen ruokapalveluista Ruokolahden kunnassa. Kerran viikossa ruokalistan mukaista ruokaa valmistetaan myös Elvinkulmalle ja lisäksi kunnan omaa henkilökuntaa käy säännöllisesti ruokailemassa koulun ruokalassa. Ruokailijoita tilassa on päivittäin yli 500.

Ruokapalveluiden myynti Eksotelle päättyi vuoden 2022 lopussa hyvinvointialueen perustamisen myötä. Tästä seurasi vähennystä etenkin ruokapalveluiden henkilöstön määrään. Suuntaa antavana ohjeena henkilöstömäärälle on käytetty ulkopuolisen toimijan tekemää keittiötyön mitoitusta.

Kunnan valmistuskeittiönä toimii koulun keskuskeittiö viitenä päivänä viikossa. Käytössä on kuuden viikon kiertävä ruokalista. Päivittäin tarjolla itseotossa ovat kasvisruoka sekä niin sanottu kotiruoka salaattikomponentteineen. Rasvaton maito ja piimä,

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

vähärasvainen levite ja leipä kuuluvat päivittäiseen tuotevalikoimaan. Lisäksi keittiö valmistaa erilaisia retkieväitä ja myös päivittäisen välipalatarjonnan.

Ruokalistoja muokataan juhlapyhien ja teemojen mukaan sekä menekkikirjanpidon perusteella. Vuoden aikana toteutettiin oppilaiden toiveruokapäiviä. Kokonaisia ruokalistan uudistamisia tehdään 1–2 kertaa vuodessa. Erityisruokavaliot huomioidaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Ruokapalvelu toimii asiakaslähtöisesti tarjoamalla terveyttä edistävää, maukasta ja monipuolista ruokaa. Tästä kertovat myös vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulokset, Ruokolahden kunnan ruokapalvelut valmistaa Suomen maukkainta, parasta kouluruokaa. Ruokaa valmistaa ammattitaitoinen ja osaava henkilökunta. Työvuorolistasuunnittelussa otetaan huomioon työnkierto.

Vuonna 2023 kiinnitettiin erityistä huomiota ruoan hävikin vähentämiseen hyödyntäen Biovaaka-ohjelmaa. Tällä hetkellä hävikki on noin 40 g ruokailijaa kohden. Lautashävikkiä pystytään vähentämään aktiivisella seuraamisella ja tiedottamisella. Linjastohävikkiä on mahdollista pienentää ruoan osavalmistuksella sekä myös ruoan myymisellä lounasajan päätyttyä.

Ruokapalvelu on ollut mukana KOKOAVA-ruokakasvatushankkeessa. Toiminta-ajatuksena hankkeessa on tarjota kokonaisvaltaista ruokakasvatusta varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Ruokapalveluissa noudatetaan valtion ravitsemusneuvottelukunnan antamia suosituksia.

Päiväkotiruokailu

Päiväkotiruokailu on osa lapsen hoitoa, kasvatusta ja kehitystä. Varhaiskasvatuksessa tarjottava ruoka muodostaa lapsen ruokavaliosta suuren osan, noin 2/3 energia- ja suojaravinteiden päivittäisestä määrästä tulisi täyttyä päiväkotiruokailussa, jolla on suuri merkitys lasten ravitsemukselle ja syömistottumusten oppimiselle.

Ruokailun tavoitteena on turvata lapselle riittävät ja tasapainoiset ateriat sekä ohjata lasta monipuoliseen ja vaihtelevaan ruokavalioon. Lasta opetetaan uusiin makuihin ja

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

ruokakulttuureihin. Päiväkodilla ruokailee päivittäin noin 60–70 lasta ja lisäksi päiväkodin henkilökuntaa. Viskarit ja eskarit ruokailevat koulun ruokalassa.

Kokopäivähoidossa olevalle lapselle tarjotaan aamupala, lounas ja välipala. Vuorohoidossa oleville lapsille tarjotaan lisäksi päivällinen ja iltapala. Erityistä huomiota kiinnitetään ruoan suolapitoisuuteen. Tästä syystä päivittäin ruoan suolaprosenttia mitataan useamman kerran ruoanvalmistuksen aikana. Lapsen yksilölliset erityisruokavaliotarpeet huomioidaan.

Kouluruokailu

Kouluruokailu on olennainen osa koulun opetus- ja kasvatustehtävää, joita ohjaavat erilaiset säädökset ja asiakirjat. Ruokailun ravitsemuksellinen merkitys oppilaan terveyden ja työvireyden ylläpitäjänä on merkittävä. Ateriat ovat terveellistä, täysipainoista ja vaihtelevaa suomalaista perusruokaa. Kouluaterian tulisi kattaa noin 1/3 oppilaan energian ja suojaravinteiden tarpeesta. Tarjolla on kaksi pääruokavaihtoehtoa, joista toinen on kasvisruoka. Aterian täysipainoisuus luonnollisesti riippuu annoksen oikeasta koostamisesta lautasmallin mukaisesti. Oppilaat annostelevat ruokansa omatoimisesti itsepalvelulinjastolta. Yksilölliset erityisruokavaliotarpeet huomioidaan.

Puhtauspalvelut

Puhtauspalvelut vastaavat liikuntahallin, kunto- ja voimailusalin, koulun sekä päiväkodin päivittäisistä, viikoittaisista ja kuukausittaisista ylläpito- ja vuosittaisista perussiivoustehtävistä. Puhtauspalveluissa noudatetaan ylläpitosiivouksen mitoitusohjeita, jotka ovat vuodelta 2019. Tarvittaessa, esimerkiksi erilaisissa epidemiatilanteissa, siivousta tehostetaan.

Puhtauspalveluissa töitä tekee kuuden ammattilaisen ryhmä. Puhdistettavat alueet on jaettu kuuteen tehtäväalueeseen. Työvuorolistasuunnittelussa otetaan huomioon työnkierto eli jokainen toimitilahuoltaja on viikon kerrallaan yhdellä alueella, seuraava työviikko työskennellään toisella alueella jne. Syksyllä oli kokeilussa kaikilla sama työaika jokaisessa työvuorossa painottuen aamuun ja päivään.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Ruoka- ja puhtauspalvelun toiminnalliset tavoitteet ja arviointi 2023

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Arviointi
Palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti, mutta kuitenkin laadukkaasti.	TA:n mukainen toiminta kaikin puolin.	TA:ssa pysyminen, alittaminen.	Toteutunut. Kustannuksien karsiminen, toiminnan tehostaminen erilaisin toimenpitein.
Ruokapalvelun asiakastyytyväisyyskysely koulun oppilaille ja henkilöstölle.	Kysely toteutettu keväällä 2023. Tavoite-taso 3.	Kyselyn tulokset: vastauksia 137 kpl. Keskiarvo 3,2. (vuonna 2022 ka. 3,2). Asteikko 1–4.	Toteutunut. Eniten kokonaisarvosanaa laski ruokailutilanteen rauhattomuus. Paras arvosana ruoan maukkaudesta.
Kouluruokailun hävikin vähentäminen. Päiväkotiruokailun hävikin vähentäminen.	Lautas- ja linjastohävikin punnitseminen päivittäin.	Hävikkiruoka punnitaan ja kirjataan päivittäin Biovaaka-ohjelmaan. Ohjelma laskee mm. hävikin määrän per ruokailija.	Jatkuva prosessi. Hävikkien määrän vähentäminen erilaisin toimenpitein. Hävikkiä saatu vähennettyä esim. Annoskokoja tarkastelemalla ja ruokalistamuutoksilla. Päiväkodilla hävikin määrä on aina suurempaa kuin muussa ruokailussa monella tapaa.
Henkilökunta, sekä vakituinen että sijaiset.	Henkilökunnan pysyvyys ja mahdollisesti uudet rekrytoinnit.	Henkilökunnan pysyvyys kunnan palveluksessa, kehityskeskustelut, koulutukset, henkilökunnan hyvinvointi.	Lähes jatkuva prosessi. Rekrytointi haasteellista kautta koko alan ja Suomen, osaajia ei ole eikä myöskään valmistu, ei ruoka- eikä puhtauspalvelualalle.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

TA toteutuma / 400 Muut hyvinvointipalvelut

	Talousar-vio	TA muutos	TA yhteensä	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot	137 400		137 400	227 177	89 777	65,3 %
Toimintakulut	1 848 510	-96 467	1 752 043	1 562 506	189 537	10,8 %
NETTO	1 711 110		1 614 643	1 335 329	279 314	17,3 %
Sisäiset						
Tulot	1 410 980		1 410 980	1 028 148	-382 832	-27,1 %
Menot	755 690		755 690	794 922	-39 232	-5,2 %
NETTO	655 290		655 290	233 226	-422 064	-64,4 %
Poistot	6 195		6 195	1 650	4 545	73,4 %

2.1.2.2 420 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tulosalueeseen kuului päiväkoti, esiopetus ja lasten kotihoidon tuki. Varhaiskasvatuspalvelut järjestettiin lain mukaisesti kaikille tarvitsijoille Ruokolahden päiväkodissa. Viikonloppu- ja yöhoidon tarve vaihteli.

Päiväkodin paikkaluku mukaan lukien esiopetus oli vuoden lopussa 125 (TP 22 paikkoja 138). Toukokuussa 2023 päiväkodissa lapsia oli 141 ja vuoden lopussa 125 (9 lasta vähemmän kuin vuonna 2022). Lasten kotihoidon tuen piirissä oli 26 lasta (ed. vuonna 20). Yksityisen hoidon tuen saajia ei ollut.

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea. Tukea tarvitsevia lapsia oli 19 % (ed. vuonna 18 %). Lapsista neljä tarvitsi henkilökohtaista avustajaa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

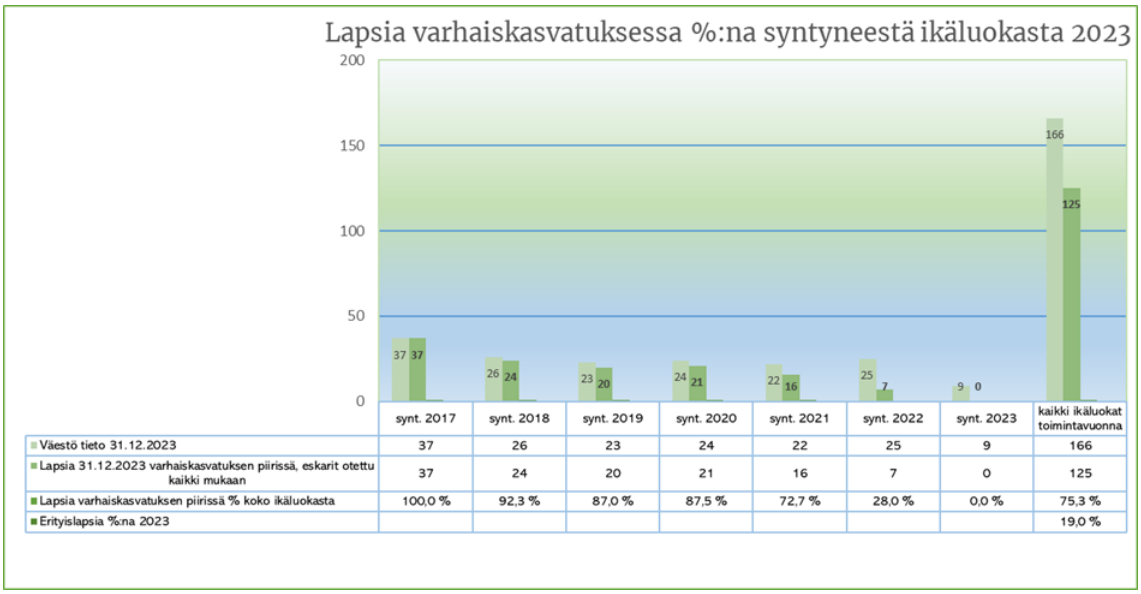

	synt. 2017	synt. 2018	synt. 2019	synt. 2020	synt. 2021	synt. 2022	synt. 2023	kaikki ikäluokat toimintavuonna
Väestö tieto 31.12.2023	37	26	23	24	22	25	9	166
Lapsia 31.12.2023 varhaiskasvatuksen piirissä, eskarit otettu kaikki mukaan	37	24	20	21	16	7	0	125
Lapsia varhaiskasvatuksen piirissä % koko ikäluokasta	100,0 %	92,3 %	87,0 %	87,5 %	72,7 %	28,0 %	0,0 %	75,3 %
Erityislapsia %:na 2023								19,0 %

Kuva 13 Varhaiskasvatusikäisistä ruokolahtelaisista lapsista 75,3 % oli varhaiskasvatuksen piirissä vuonna 2023.

Varhaiskasvatushenkilöstöä oli vuoden lopussa yhteensä 36,25 (henkilöstösuunnitelmassa 34,1 henkilöä). Näistä kaksi avustajaa ja kaksi 50 % opettajaa oli palkattu hankerahalla (tasa-arvo -, tuen uudistaminen – ja Valssin käyttöönotto hankkeet). Kaksi lastenhoitajaa työskenteli edelleen lapsen avustajina osan työaikaa perusopetuksessa. Vuoden aikana päiväkodissa työskenteli myös työkokeilulla olevia sekä palkkatuella palkattuja henkilöitä. Eri oppilaitoksista oli opiskelijaharjoittelijoita ja kesällä kaksi kunnan palkkaamaa nuorta kesätöissä.

Osa-aikaista maksutonta varhaiskasvatusta tarjottiin 5-vuotiaille vuoden 2023 loppuun asti. Varhaiskasvatus on kokonaan maksutonta kaikille ruokolahtelaisille varhaiskasvatusikäisille lapsille 1.1.2024 alkaen. Vuonna 2023 kuntaan on muuttanut 0–6-vuotiaita 14 lasta ja kunnasta on pois muuttanut kuusi lasta.

Ruokolahti on ollut Opetus- ja kulttuuriministeriön toteuttamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa (elokuu 2021 - toukokuu 2024) verrokkikunta ja osallistuu kansalliseen arviointiin.

Henkilöstön ammatillisen osaamisen ja varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisen vahvistamiseksi syksyllä 2022 koulutuskokonaisuus ”Itsensä johtamisella hyvinvoin-

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

tiin ja yhteisöllisyyteen" jatkui kevään 2023. Koulutuksen toteutti Etelä-Karjalan kesäyliopisto OPH:n hankerahoituksella koko Etelä-Karjalan varhaiskasvatukseen. Ruokolahdelta osallistujia oli 20 henkilöä.

Työhyvinvointikyselyssä esille nousi positiivisena työhön sitoutuminen sekä työyhteisön tuki. Kehitettävänä kohteena esiin nousi työssä jaksaminen pitkällä aikavälillä.

Valssin arviointityökalua käytettiin henkilöstölle kohdistuvassa kyselyssä ensimmäisen kerran syksyllä 2023. Laadun prosessitekijöiden indikaattoreista kyselyn kohteeksi valittiin "Henkilöstön keskinäinen vuorovaikutus". Kyselyssä saatiin kehittämiskohteita henkilöstön keskinäisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen parantamiseksi.

Liikuntatiimi on vastannut liikuntasuunnitelman ja Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman toteutumisesta ja arvioinnista. Lukemisen kulttuurin vahvistamiseksi lukutiimi on seurannut lukemisen ja mediakasvatuksen vuosikellojen toteutumista. Kirjaston kanssa on tehty yhteistyötä ohjatuilla kirjastokäynneillä.

Ruokakasvatushankkeen jatkumona päiväkodilla on toiminut ruokakasvatustiimi. Ruokakasvatuksen asema ja merkitys osana kokopäiväpedagogiikkaa on saanut vahvistusta ja useita konkreettisia kehitysaskeleita on saatu aikaan, esim. säännöllinen ruokakasvatuksen nykytilan arviointi kahdesti lukuvuoden aikana. Päiväkodilta on edustaja mukana myös valtakunnallisessa Sydänliiton Neuvokas Perhe -agenttien verkostossa, jonka kautta osallistumme lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämistyöhön.

Varhaiskasvatuksen, esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tehtiin yhteisen vuosikellon mukaisesti. Perheiden hyvinvointia tuettiin pitämällä Lapset puheeksi -keskusteluja ja 4-vuotiaiden vasukeskustelujen yhteydessä otettiin mukaan Hyvä päivä -kortti. Työnohjausta järjestettiin kevätkaudella lastenhoitajien ryhmälle.

Maakunnallista yhteistyötä tehtiin osallistumalla maakunnalliseen varhaiskasvatuksen yhteistyöryhmään, varhaiskasvatusjohtajien verkostoon, varhaiskasvatuksen erityisopettajan verkostokokoontumisiin sekä Etelä-Karjalan Lape-yhteistyöryhmään, joka seuraa Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutumista.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Varhaiskasvatuksen toiminnalliset tavoitteet ja arviointi 2023

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Arviointi
Varhaiskasvatuksen laadun parantaminen	Arvioinnin toteuttaminen vuosikellon mukaisesti, tavoitteiden asettaminen arvioinnin perusteella	Toteutuminen	Arvioinnin vuosikellon toteutuminen/ asiat kirjattu Daisy-toiminnanohjaus-järjestelmään: - ryhmävasu laadittu 100 % - palautteet perheiltä ryhmissä 2krt/v 100 % - ryhmävasun arviointi 100 % - lapsiryhmän kanssa tehty arviointi 2 krt/v 100 % - kehityskeskustelut pidetty 100 %
Henkilöstön hyvinvointi	Sairauspoissaolot < 2022 Kelpoinen henkilöstö	Työterveystilasto Varhaiskasvatuksen opettajien ja lastenhoitajien toimet täytetty kelpoisilla henkilöillä	Ei toteutunut - 2022: 670 pv - 2023: 965 pv 31.12.2023 kaikki toimet täytetty kelpoisilla henkilöillä.
Perheiden osallisuuden lisääminen	Perheiden palautteita hyödynnetään toiminnan kehittämisessä, järjestetään perheiden yhteisiä tapahtumia	Asiakaspalautekysely tehty 1 krt/vuosi Perheille järjestetyt tapahtumat 3 krt/vuosi	Toteutui - kevätjuhlat tiimeittäin - syksyn vanhempainilta - joulupolku

Asiakaskysely tehtiin vuoden 2023 lopussa. Vastaajia oli 36, (edellisvuonna 24). Vastaajista olivat samaa mieltä 47,2 % (58 %) tai täysin samaa mieltä 50 % (42 %) väittämään ” Varhaiskasvatuksen toiminta vastaa hyvin perheemme odotuksia”. Positiivisesti esille nousi henkilöstön ammatillisuus sekä lapsen fyysinen ja emotionaalinen turva.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kuva 14 Varhaiskasvatuksen yksikköhinnan kehitys

Kuva 15 Varhaiskasvatuksen hoitopäivät (kpl) vuodessa.

Vuoden 2020 hintaan vaikutti koronatilanteesta johtuva lasten alhainen läsnäolopäivien määrä. Vuoden 2022 hinnan nousuun vaikutti yleinen kustannusten nousu, erityisesti energian ja ruuan hinnan nousu. Vuoden 2022 jälkeen hoitopäivien määrään on vaikuttanut pienempi lasten määrä ja sitä kautta vaikutus myös yksikköhintaan.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

TA toteutuma / 420 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus	Talousar-vio	TA muutos	TA yhteensä	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot	119 200		119 200	181 276	62 076	52,1 %
Toimintakulut	1 672 220	136 024	1 808 244	1 732 176	76 068	4,2 %
NETTO	1 553 020		1 689 044	1 550 900	138 144	8,2 %
Sisäiset						
Tulot	400		400	338	-63	-15,6 %
Kulut	820 550		820 550	712 374	108 176	13,2 %
NETTO	820 150		820 150	712 037	108 113,12	13,2 %

Toimintatulot sisältävät hankeavustuksia 78 203 €. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot olivat 93 016 €, 6 583 € arvioitua vähemmän. Palkkakustannusten ylitys katettiin hankeavustuksilla.

2.1.2.3 450 Perusopetus

Koulun oppilasmäärä säilyi lähes ennallaan vuonna 2023. Kun keväällä 2023 oppilaita oli 1.–9.-luokilla 413, oli oppilasmäärä syksyn tilastointipäivänä 20.9.2023 407 oppilasta. Näkyvin muutos tapahtui ala- ja yläluokkien oppilasmäärien välillä: 1.–6.-luokkien oppilasmäärä väheni 16 oppilaalla ja yläluokkalaisten määrä puolestaan kasvoi samalla määrällä eli yhden opetusryhmän verran. Vaikka alaluokkien oppilasmäärä väheni, oppilaiden lisääntyneiden oppimisen tuen ja tarkkaavuuden haasteiden vuoksi alaluokille perustettiin tuntikehyksen puitteissa määräaikaisesti syksyllä 2023 kaksi joustavaa pienryhmää, ns. ”Myötätuuli-luokkaa”. Syksyllä 2023 tukea tarjottiin Myötätuuli-luokissa 1.–2.-luokkien ja 4.–6.-luokkien oppilaille. Alaluokkien puolella työskenteli lisäksi kaksi erityisopettaja.

Yläluokkien opetusryhmien määrä kasvoi kolmisarjaiseksi (9 opetusryhmää) syksyllä 2023 oppilasmäärän noustessa 158 oppilaaseen. Yläluokkien joustavan perusopetuksen ryhmässä (JOPO) opiskeli keväällä 2023 9 oppilasta. Syksyllä 2023 JOPO-luokalla oli vakituisesti kirjoilla 6 oppilasta. Erityisopetusta antoi yksi erityisopettaja.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Vuonna 2023 Ruokolahden koululla työskenteli toistaiseksi voimassa olevassa virkasuhteessa 15 luokanopettajaa, kahdeksan lehtoria ja kahdeksan päätoimista tuntiopettajaa sekä kevääseen 2023 saakka valmistavan opetuksen päätoiminen tuntiopettaja.

Vakinaisten koulunkäynninohjaajien määrä oli 12 ja eri hankerahoitusten kautta koulussa työskenteli lisäksi kaksi määräaikaista koulunkäynninohjaajaa. Kolmella oppilaalla oli koulunkäynnin tukena määräaikainen henkilökohtainen avustaja ja yksi koulunkäynninohjaaja työskenteli kevääseen 2023 saakka valmistavan opetuksen ryhmässä. Syksystä 2023 alkaen yksi vakituisista koulunkäynninohjaajista siirtyi hankerahoituksella koulutsempparin tehtävään tukemaan erityisesti 6.–9.-luokkien syrjäytymisvaarassa olevia oppilaita.

Erityisopetus järjestettiin neljällä erityisopettajalla kevääseen 2023 saakka. Heidät oli jaettu 1.–2.-, 3.–4.-, 5.–6.- ja 7.–9.-luokille. Hankerahoituksella koulussa työskenteli kevääseen 2023 saakka lisäksi hyvinvointiopettaja, joka täydensi oppilashuollollista tukihenkilöstöä yksilöllisellä oppilastuella. Syksyllä erityisopetus järjesteltiin uudelleen alaluokkien oppilasmäärän laskiessa ja tuen tarpeiden muuttuessa. Alaluokilla työskenteli kaksi erityisopettajaa erityisopettajan tehtävässä ja lisäksi tukea tarjottiin kahdessa pienryhmässä.

Koulun hallinnossa työskentelivät rehtori ja yksi täysipäiväinen koulusihteeri sekä apulaisrehtori (8–10 vvh op. velvollisuuden huojennus apulaisrehtorin tehtäviin). Opetusta toteutettiin hieman pienentyneellä henkilöstöllä ja tuntikehyksellä.

Perusopetuksen osalta suurimmat muutokset vuonna 2023 koskivat oppilashuollon käytänteitä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 13 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän oli laadittava opiskeluhuollon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelma (1287/2013, muutettu lailla 377/2022.). Koulu- ja oppilaitoskohtainen opiskeluhuoltosuunnitelma poistui lainsäädännöstä ja Opetushallituksen antamista valtakunnallisista määräyksistä.

Koulutuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelma korvaa nyt opiskeluhuollon osalta paikallisen opetussuunnitelman. Koulutuksen järjestäjän perusteiden mukainen

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

opiskeluhuoltosuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2023. Koska Ruokolahdella on vain yksi perusopetusta antava koulu ja sen kiinteässä yhteydessä toimiva esiopetus, toimii kunnan opiskeluhuoltosuunnitelma samalla koulukohtaisena opiskeluhuoltosuunnitelmana, jonka pakollisina liitteinä ovat suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä päivitetty kriisisuunnitelma.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti Ruokolahden koulussa on yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä, joka kokoontui säännöllisesti. Lisäksi tarpeen mukaan on järjestetty yksilökohtaista opiskeluhuoltoa. Ruokolahdella oli keväällä 2023 opiskeluhuoltopalveluita tarjolla seuraavasti:

- kouluterveydenhoitaja 5 päivää/ vko (=1 henkilötyövuosi/htv)
- kuraattori 4 päivää/ vko (=0,8 htv)
- koulupsykologi 2 päivää/ vko (=0,4 htv)
- koululääkäri 0,5 päivää/ vko (=0,1 htv)

Syksystä 2023 alkaen koulupsykologin palveluiden määrä nousi 3,5 päivään/ vko (0,7 htv), muut mitoitukset säilyivät samoina kuin keväällä. Koulupsykologipalvelun lisä tuli tarpeeseen, joka oli noussut ilmi myös kouluterveyskyselyn tuloksissa ja laajoissa terveystarkastuksissa. Yllä olevat mitoitukset tarvitaan ja toivotaan säilyvän Ruokolahdella myös jatkossa.

Yhtenä perusopetuksen toiminnallisena tavoitteena on ollut koko peruskoulun päättävän ikäluokan päättötodistuksen saaminen. Kaikki keväällä 2023 peruskoulunsa päättäneet sijoittuivat jatko-opintoihin. Kunnalle ei tullut myöskään syyslukukaudella 2023 yhtään ilmoitusta Valpas-järjestelmän kautta oppivelvollisuuden keskeyttäneistä ruokolahtelaisista opiskelijoista.

Ruokolahden koulun kaikki 1.–9.-luokkien oppilaat ovat oppilaskunnan jäseniä. Oppilaskunta on järjestänyt osallistavaa toimintaa ja luottamusoppilaita on kuultu päätök-

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

senteossa. Koulun tukioppilastoiminta on tukenut 7.-luokkien ryhmäytymistä erilaisilla toiminnoilla lukuvuoden aikana, yhteistyössä nuorisotoimen ja seurakunnan kanssa.

Ruokolahden koululla järjestettiin vuonna 2023 aamu- ja iltapäivätoimintaa 1.–2.-luokan oppilaille klo 7–9 ja koulupäivän päättymisestä kello 17 asti. Toiminta on maksullista ja kuukausimaksu sisältää välipalan.

Vuonna 2023 koulu oli mukana seuraavissa hankkeissa ja hankeraha suunnattiin seuraaviin toimintoihin:

Tasa-arvohanke: samanaikaisopettajat ja ohjaajat

- koulunkäynninohjaaja 4.-luokka.

Esi- ja perusopetuksen koronavaikutusten tasaaminen:

- resurssi- ja samanaikaisopettajuus 1.–9.-luokat
  - kevät 2023 hyvinvointiopettaja
  - syksy 2023 resurssiopettaja 3 pvä/vko

Sitouttava kouluyhteisötyö SKY 2 (Etelä-Karjalan kuntien yhteinen hanke, Lappeenranta koordinoi)

- 5.–9.-luokkien luokanvalvojien Hyvän mielen tunnit 1 krt/kk ja kolmelle kehittäjäopettajalle 1 h/vko palkkiot

Harrastamisen Suomen malli / Myö harrastetaan / Leijonavoimaa!

- kerhotoimintaa 1.–9.-luokkien oppilaille koulupäivän yhteyteen tai heti sen jälkeen
- löytää jokaiselle lapselle oma harrastus
- yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Ruokolahden koulu oli mukana kiusaamisen vastaisessa KiVa Koulu -ohjelmassa. KiVa -tunteja pidetään säännöllisesti 1., 4. ja 7. -luokilla. Kiusaamisen ehkäisemiseen tehtiin myös oma vuosittainen kiusaamis- ja kouluviihtyvyyskysely helmikuussa ennen

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

hiihtolomaa. Tulosten perusteella Ruokolahden koulu on turvallinen ympäristö oppilaille ja jos kiusaamista esiintyy, siihen puututaan ja suurimmassa osassa tapauksista kiusaaminen saadaan loppumaan.

Perusopetuksen toiminnalliset tavoitteet ja arviointi 2023

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Arviointi
1. Oppilaiden hyvinvointi ja turvallisuus: terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastukset 3 v. välein 2. Koulupoissaolot: poissaolojen dokumentointi ja seuranta 3. Pitkien välituntien mahdollistaminen ja ohjatun toiminnan järjestäminen 4. Kouluruokasuositusten noudattaminen	Parempi kuin valtakunnallinen ja maakunnallinen vertailuarvo Kohdat 1–4 = HYTE-kerroin kriteerit, joiden tavoitteiden täyttyminen mahdollistaa valtionosuuden lisäosan	THL Kouluterveyskysely OPH hyvinvointimittari Kouluruokasuositukset KiVa koulu -kyselyt Etelä-Karjalan poissaoloihin puuttumisen mallin mukainen poissaolojen seuranta Harrastamisen Ruokolahden malli -hankkeen mukainen toiminta	Toteutui: Terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastus pidetty. Koulupoissaolot dokumentoitu ja niitä seurattu. Pitkät välitunnit oli kaikilla vuosiluokilla. THL kouluterveyskyselyn tulosten perusteella ruokolahtelaiset lapset ja nuoret voivat valtakunnallisia tuloksia paremmin. THL kouluterv.kyselyn tulosten perusteella Ruokolahden kouluruoka on Suomen parasta.
Henkilöstön hyvinvointi	Sairauslomat <2022	Hyvinvointikysely, työterveystilastot	Ei toteutunut: henkilöstön sairauspoissaolojen määrä kasvoi vuonna 2023.
Jatko-opiskelupaikka Oppivelvollisuuden laajeneminen	100 % alle 1 % keskeyttää jatko-opinnot	Yhteishaun tulokset Oppivelvollisuuden seuranta Valpas-palvelu	Toteutui: Kaikki saivat keväällä 2023 jatko-opintopaikan eikä kukaan ollut keskeyttänyt vuoden 2023 loppuun mennessä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

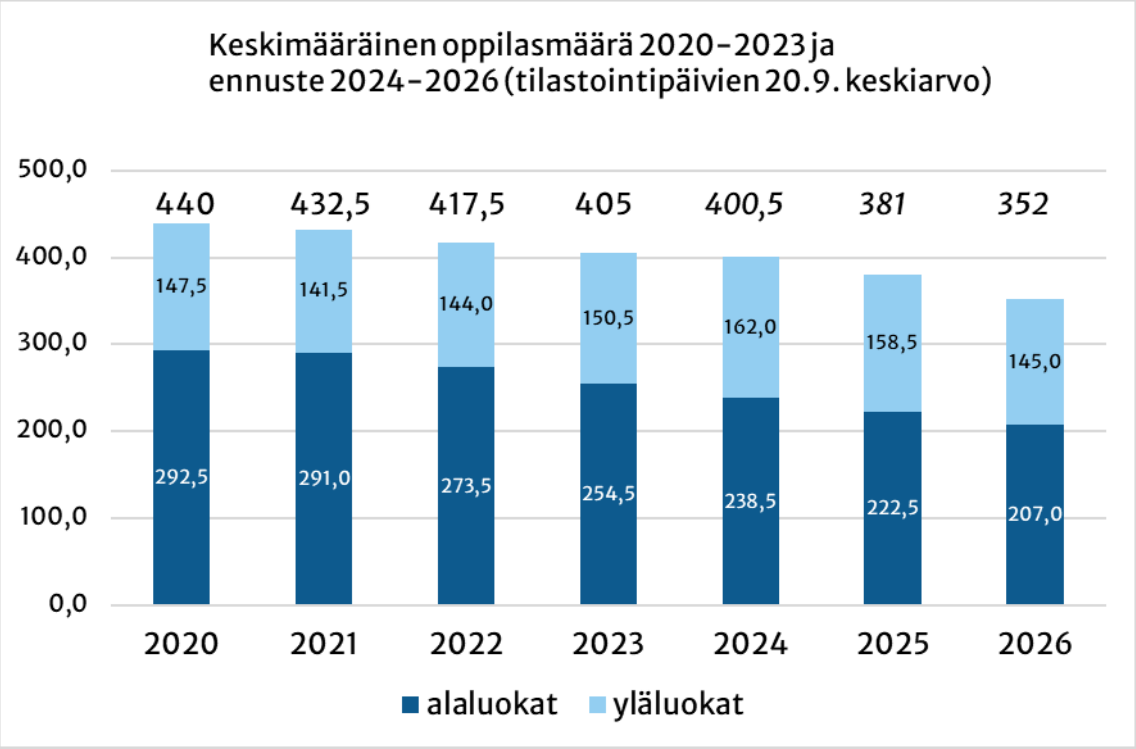

Kuva 16 Keskimääräinen oppilasmäärä 2020–2023 ja ennuste 2024–2026 (Lähde: Oppilastilastot 20.9.)

TA toteutuma / 450 Perusopetus

Perusopetus ja laaj.op-pivelv.	Talousar-vio	TA muutos	TA yhteensä.	Toteuma	Poik-keama	Poik-keama %
Toimintatulot	253 400		253 400	256 014	2 614	1,0 %
Toimintakulut	3 955 130	-45 708	3 909 422	4 174 922	-265 500	-6,8 %
NETTO	3 701 730		3 656 022	3 918 908	-262 886	-7,2 %
Sisäiset						
Tulot	7 100		7 100	5 525	-1 575	-22,2 %
Kulut	1 484 130		1 484 130	1 648 219	-164 089	-11,1 %
NETTO	1 477 030		1 477 030	1 642 694	-165 664	-11,2 %
Suunnitelmapoistot	83 866		83 866	83 866	0	0,0 %

TA toteuma kommentit

Perusopetuksen talousarvio ylittyi vuonna 2023. Selittävät tekijät:

- Oppimateriaali- ja tarvikehankintoja tehtiin tietoisesti vuoden 2023 puolella syksyä 2024 varten. Tällä ennakoitiin tulevan vuoden 2024 taloushaasteita.
- Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä lähes kaksinkertaistui vuoteen 2022 verrattuna ja sijaiskustannukset ylittyivät. Koronavuosien jälkeen moni sairasti hengitystieinfektioita ja muita tartuntatauteja normaalia enemmän. Vuodelle

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2023 sattui myös useampia pidempää poissaoloa vaatineita leikkausoperaatioita. Myös kuormittavaan elämäntilanteeseen liittyvät poissaolot kasvoivat jonkin verran.

- Yleisen kustannustason noustessa koulukuljetuskustannukset ylittyivät.
- Pidempiä sairaalakouluhoitojaksoja Lappeenrannassa Saimaan koululla oli useammalla oppilaalla.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2.1.3 50 Teknisten palvelujen lautakunta

2.1.3.1 500 Hallinto

Tekniset palvelut

Teknisten palvelujen osasto on tuottanut teknisen huollon palveluja sekä kuntalaisille että kunnan eri hallinnonaloille ja kuntakonserniin kuuluville yhtiöille.

Teknisten palvelujen koko henkilöstömäärä oli 18 henkilöä. Lisäksi työllistettiin kesäaikana koululaisia sekä kausityöntekijöitä ulkoalueiden ja liikuntapaikkojen sekä kiinteistöjen hoidossa. Pitkäaikaistyöttömiä työllistettiin yhteensä 11 henkilöä eri pituisin jaksoin.

Teknisten palvelujen tuntipalkkaisten työntekijöiden palkkamenojen määrärahavaraukset on tehty keskitetysti osaston asianomaisessa tulosyksikössä. Työntekijöiden palkkamenot kirjataan suoraan tulosalueen tulosyksikköjen menoiksi. Tästä syystä tulosyksikköjen talousarviomenot ja menojen toteutuminen eivät ole vertailukelpoisia.

Ruokolahdella kunnan kaavoittajana toimii teknisten palvelujen toimialajohtaja, joka vastaa kaavahankkeiden ja maankäyttöön liittyvien sopimusten valmistelusta kunnanhallitukselle sekä yhteydenpidosta osallisiin.

Kiinteistö- ja mittauspalvelut

Kiinteistö- ja mittauspalvelut tulosyksikkö valmisteli yhteensä kolme kiinteistökauppaa kunnanvaltuustolle/kunnanhallitukselle. Haja-asutusalueen osoitejärjestelmään nimettiin uusia osoitteita. Karttojen ylläpitopalvelut ostettiin Imatralta.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta vastaa talonrakentamiseen, rakennetun ympäristön hoitoon ja kuntakuvaan liittyvistä lupa-, neuvonta- ja valvontatehtävistä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Rakentamiseen liittyvien lupa- ja tarkastuspalvelujen sekä muiden rakennustarkastajan antamien neuvontapalvelujen kysyntä on ollut edellisten vuosien tasolla.

Toimialalla myönnettiin vuonna 2023 yhteensä 70 rakennuslupaa, joista 43 oli uudisrakennusten lupia. Uusille omakotitaloille myönnettiin kolme lupaa ja uusille kesäasunnoille kolme lupaa. Lisäksi myönnettiin 39 toimenpidelupaa / ilmoitusta. Kunnanhallitukselle valmisteltiin seitsemän poikkeamislupaa.

Ruokolahdella rakennuslupien myöntäminen on delegoitu viranhaltijalle ja tavoitteena ollut kuukauden lupakäsittely on saavutettu.

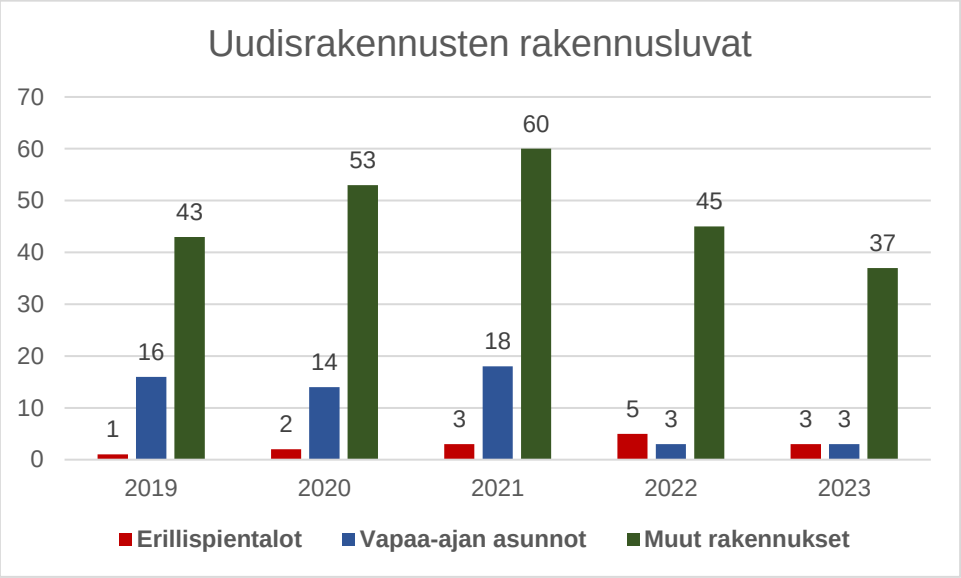

Kuva 17. Myönnetyt Uudisrakennusten rakennusluvat 2019–2023

Varasto- ja konekeskus

Hallinnonalan omat varasto- ja konekeskuspalvelut pidettiin määrällisesti pieninä ja taloudellisesti alhaisella tasolla.

Tulosyksikön menoihin sisältyvät kiinteistöjen kulunvalvonnan menot sekä varallaolopalvelun kiinteistöhuollon ja laitoshenkilöstön käyttöön hankittujen huoltoautojen kulut ja leasing-vuokrat.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kaikki kunnan tarvitsemat kone- ja kuljetuspalvelut perustuvat tällä hetkellä lähes täysin ostopalveluihin. Kone- ja kuljetuspalvelut oli kilpailutettu vuosille 2022–2023.

Teollisuusalueet

Teknisten palvelujen tehtävänä on ylläpitää ja huoltaa yritystoimintaan tarvittavia teollisuusympäristöjä. Tulosalueen vastuulla on keskustaajamassa sijaitseva Myllyntaustan teollisuusalue, Oritlammen taajamaan kuuluva teollisuusalue ja Puntalan teollisuusalue. Alueilla on teollisuustontteja tarjolla yritystoimintaa varteen.

Hallintokunnan ulkopuoliset hankkeet

Teknisten palvelujen henkilöstö on toimintavuoden aikana osallistunut hallinnonalan omien investointien ohella seuraavien, osaston toimialaan liittyvien, ulkopuolisten työkohteiden sekä yhteishankkeiden suunnitteluun, toteuttamiseen ja urakoinnin valvontaan:

- Hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt 2023:
  Osallistuttiin hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen uudelleenjärjestelyihin liittyvään suunnitteluun.
- Hyvinvointipalvelut:
  Koulun piha-alueen toiminnallisuuden parantaminen.
- Osallistuttiin ikäystävällinen Ruokolahti-hankkeeseen.
- Osallistuttiin Ruokolahden kunnan hyvintoimintatiimin ja elinvoimaohjelman ohjausryhmään.
- Osallistuttiin Imatran jätevesilaitoksen saneerauksen ohjausryhmään.
- Osallistuttiin Patotiehankkeen yleissuunnitteluvaiheen ohjausryhmään.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Tavoitteiden saavuttaminen

- Kuntalaisille, kunnan hallintokunnille ja tilojen käyttäjille on järjestetty tilat ja yhdyskuntatekniset palvelut kysyntää vastaavasti. Tiloja on sopeutettu olemassa olevaan palvelurakenteeseen sekä toimintoja vastaaviksi.
- Kaikki rakennusluvat voi jättää sähköisesti Lupapiste.fi -palvelun kautta.
- Huonokuntoisimpia katuosuuksia ja kunnallistekniikkaa korjattiin.
- Keskusvaraston yhteyteen rakennutettiin teknisten palvelujen henkilöstön uusi sosiaalitila.
- Kaukolämpölaitoksen uudistaminen toteutettiin kuntastrategian mukaisesti. Selvitystyön perusteella valikoitunut pellettilaitos vastaanotettiin 2.2.2023. Tuotantokäyttö oli toiminnassa koko toimintavuoden.
- Kaukolämpölaitoksella ei ollut häiriötunteja. Kaukolämmöstä irtautui yksi asiakasta vuoden 2023 aikana.
- Toimintavuonna 2023 myytiin yksi omakotitalotontti Pikku-ukontieltä.
- Satama-alueen kehitystä jatkettiin aloittamalla kunnan omalla rahoituksella sekä saadulla JTF-rahoituksella sataman rakennussuunnittelu toteutusta varten.
- Yleisten alueiden viihtyvyyttä lisättiin mm. viheralueiden istutuksilla ja raivaustöillä.
- Kuntoportaiden rakentaminen urheilukentän yhteyteen valmistui 50 %.
- Maakunnallisia ja seudullisia hankkeita on toteutettu yhteistyössä hankerahoituksella.
- Otettiin käyttöön uusi toiminnanohjaus- ja dokumentointijärjestelmä (BEM).
- Asiakaspalautteita otettiin vastaan, niihin vastattiin ja reagoitiin asioiden vaatimalla tavalla.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

TA-toteutuma / 500 Hallinto

	Talousar-vio	TA muutos	TA yhteensä	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot	71 500		71 500	64 952	-6 548	-9,2 %
Toimintakulut	793 960	-29 365	764 595	540 756	223 839	29,3 %
NETTO	722 460		693 095	475 804	217 291	31,4 %
Sisäiset						
Tulot	0		0	2 042	2 042	
Kulut	109 530		109 530	141 583	-32 053	-29,3 %
NETTO				-139 541	-30 011	
Suunnitelmapoistot	9 755		9 755	9 878	-123	-1,3 %

Teknisten palvelujen toiminnalliset tavoitteet ja arviointi 2022

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuminen/ arviointi
Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen valmistelu.	Rakennusjärjestyksen päivitys.	Toteutuminen.	Toteutunut. Lain uudistus valtion tasolla on venynyt. Rakennusjärjestyksen päivityksen valmistelutyötä on valmisteltu.
Lupahakemusprosessin päivitys lakiuudistuksen mukaisesti.	Käyttöönotto 2024 vuoden alusta.	Toteutuminen.	Toteutunut. Lain uudistus valtion tasolla venynyt. Valmistelutyötä tehty.
Kunnallisten palvelujen maksut ovat palveluja vastaavat	Taksojen tarkistukset.	Taksat ajan tasalla.	Toteutunut. Vesitaksa päivitetty toimintavuonna 2023. Tulos näkyy viiveellä.
Pappilanlahden tonttien kaavan uusinta.	Kaava uusittu.	Toteutuu.	Toteutunut. Kaavan hyväksymisvaihe saavutettiin toimintavuoden joulukuussa valtuuston käsittelyyn.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

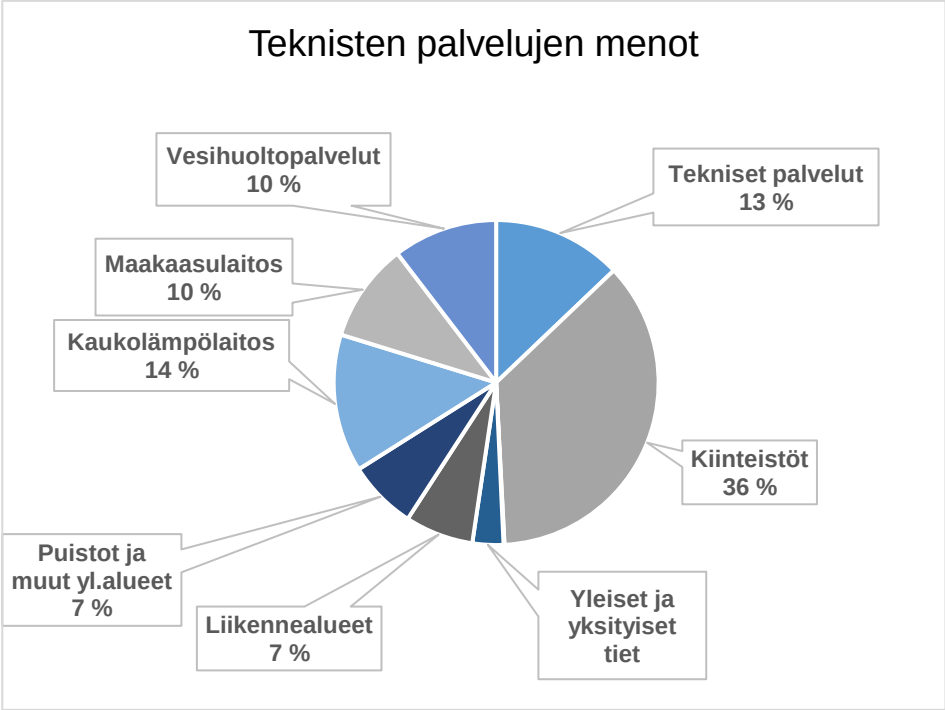

Kuva 19 Teknisten palvelujen tulot vuonna 2022

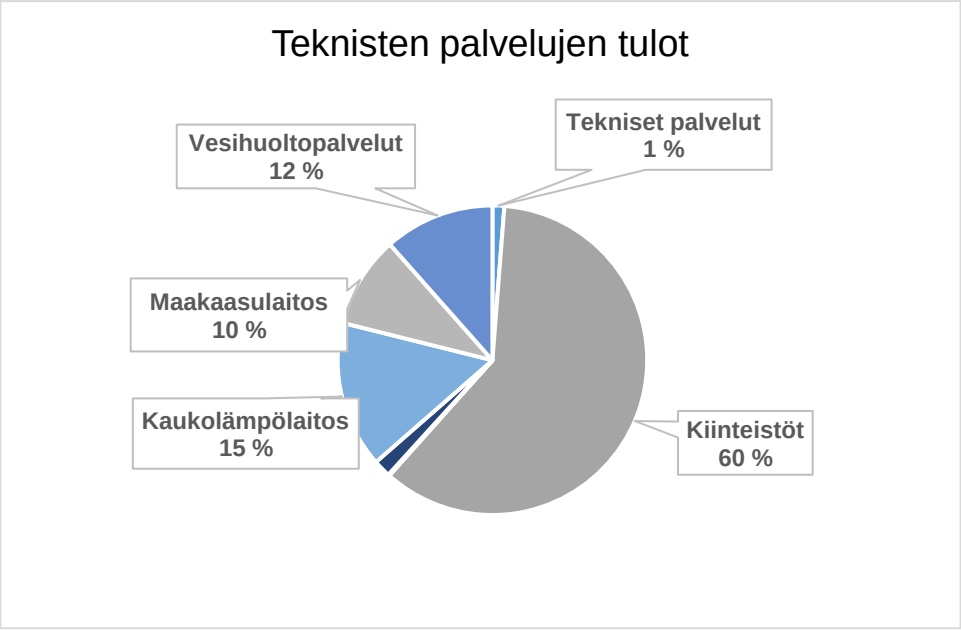

Kuva 19 Teknisten palvelujen menot vuonna 2022

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2.1.3.2 520 Kiinteistö- ja yhdyskuntahuolto

Kiinteistö- ja yhdyskuntahuollon tulosyksikön tehtävänä on suunnitteluttaa, rakennuttaa sekä ylläpitää Ruokolahden eri hallintokuntien, kuntalaisille järjestämien palveluiden tai asukkaiden hyvinvointiin liittyvien toimintojen tarvitsemat tilat.

Kiinteistöt

Teknisten palvelujen toimialan vastuulla oli kertomusvuoden lopussa yhteensä 43 kiinteistöä sekä 20 kunnan omistamaa osakehuoneistoa.

Muutamia heikkokuntoisia rantarakennuksia lukuun ottamatta kaikki teknisen toimen hallinnoimat kiinteistöt ovat olleet käytössä vuonna 2023.

Kiinteistöjen kunnossapitoon liittyen merkittävimmät toimenpiteet olivat:

- Aurinkosähkövoimaloiden hankinta keskusvaraston ja sosiaalitilojen yhteyteen sekä koululle
- PTS:n mukaisia pieniä kiinteistöhuollon toimenpiteitä
- Koulun piha-alueen välineitä uusittiin ja lisättiin toiminnallisuuden parantamiseksi.
- Ruokorinteen ja Iltatähden jätehuollon parantaminen
- Osakehuoneistojen sisäpuolisia kunnostuksia
- Kiinteistöstrategian päivityksen aloittaminen muuttuvaan toimintaympäristöön.

Hallinnonalan ylläpitämät kiinteistöt ovat olleet joko kunnan omassa käytössä tai vuokrattu ulkopuolisille. Osa kiinteistöistä on annettu sopimuksilla tai yhteisöjen käyttöön vastikkeetta.

Talonmiespalvelut toteutetaan ostopalveluina. Siivoustoimessa palvelut on keskitetty ja osaston omat resurssit on hyödynnetty täysimääräisesti.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

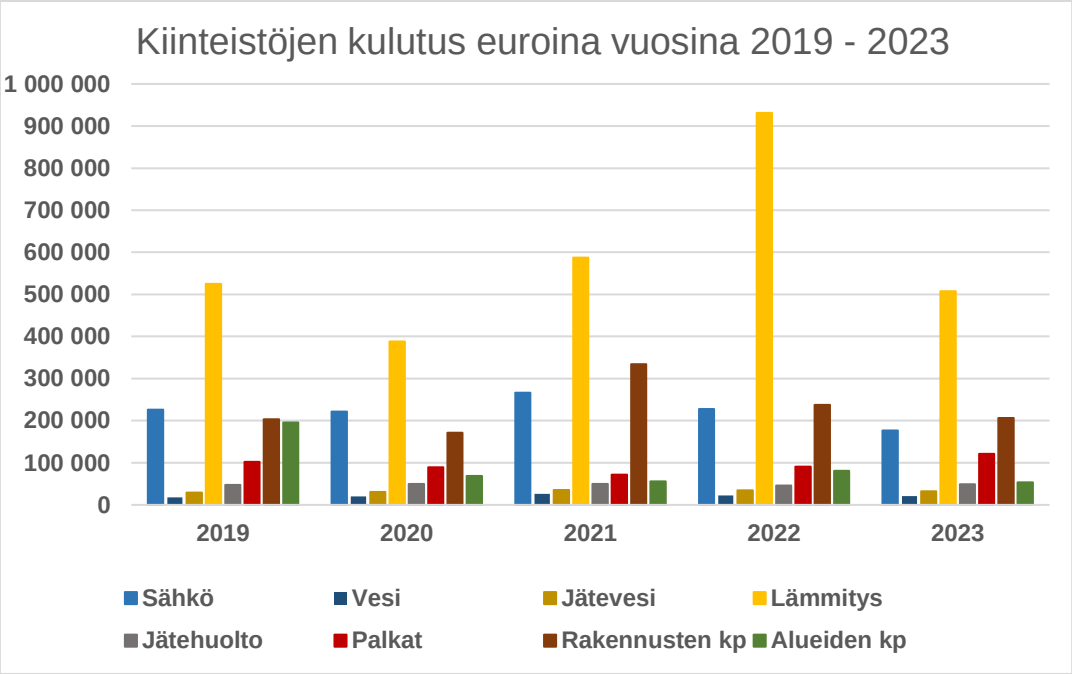

Kuva 20. Kunnan kiinteistöjen kulujakauma 2019–2023

Kiinteistöjen kiinteistöautomatiikan kehitystä ja kunnossapidon ennakoivan huollon kehitystä jatkettiin.

Otettiin käyttöön uusi toiminnanohjaus- ja dokumentointijärjestelmä (BEM), mikä kattaa myös kiinteistöhuollon.

Jätehuolto

Ruokolahden kunnan alueella kunnan vastuulla olevasta jätehuollosta vastaa Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy.

Tulosyksikkö sisältää Vaittilan lakkautetun kaatopaikan ympäristötarkkailuohjelman mukaiset tehtävät. Toimintavuonna kaatopaikan alueen raivausta jatkettiin (komea-lupiini, jättipalsami ja jättiputki) leviämisen ehkäisemiseksi ja torjunnan helpottu-miseksi.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Yleiset ja yksityiset tiet

Haja-asutusalueen elinvoimaisuuteen liittyen kunta on tukenut tiekuntia valtuuston hyväksymien avustusperusteiden mukaisesti. Kunta on maksanut yksityisteiden tiekunnille, joiden tien pituus on vähintään 500 metriä ja tien varressa on pysyvää asutusta, kunnossapitoavustuksia toimintavuonna yhteensä 108 000 euroa.

Perusparannusavustuksia toimintavuonna oli maksussa 55 032 euroa.

Kunnan avustusta saavia yksityistiekuntia oli yhteensä 92 kpl ja avustettavien tieosuuksien kokonaispituus oli 348 km. Mietinsaaren lossille on maksettu avustusten määrärahasta erillinen 16 250 € avustus.

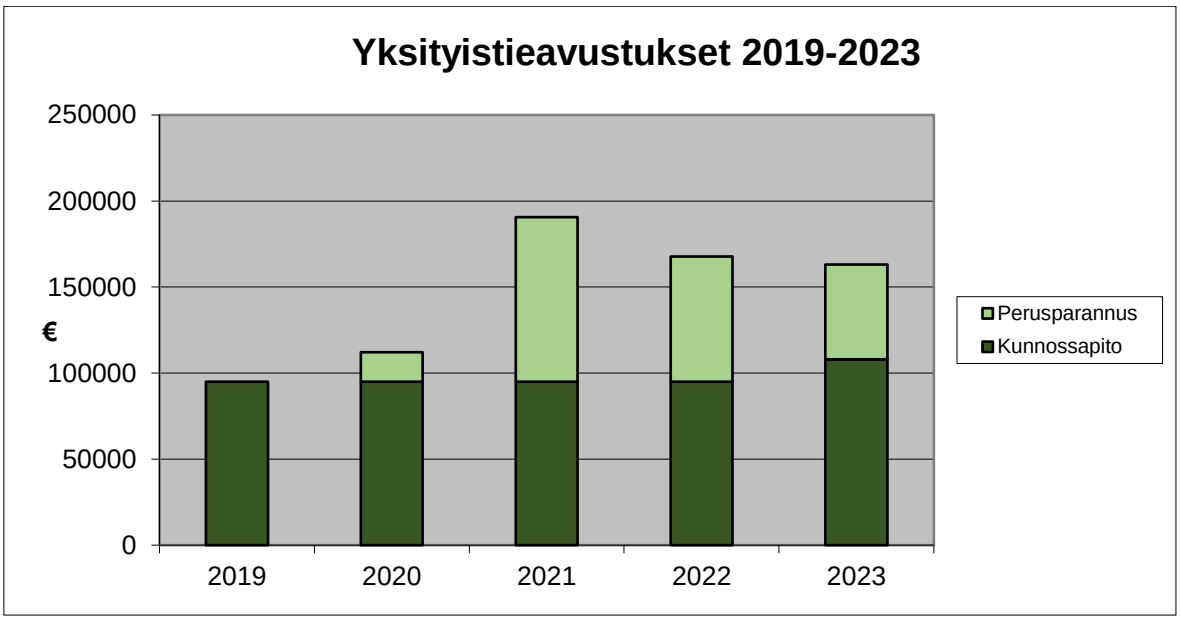

Kuva 21. Yksityistieavustukset vuosina 2019–2023

Liikennealueet

Kadut, väylät ja pysäköintialueet

Kunnan vastuulla on noin 55 km katuverkkoa ja kevyen liikenteen väyliä noin 20 km. Liikenneväylien talvikunnossapitoon käytetään valtaosa tulosyksikön taloudellisista

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

resursseista. Talvikunnossapito toteutetaan koneellisten töiden osalta täysin kilpailutettuna ostopalveluina. Auraus, liukkaudentorjunta ja sääpäivystys kuuluvat urakoitsijalle.

Talvikunnossapito kilpailutettiin kaikille asemakaava-alueille talvihoitokausille 2023–2026. Asemakaava-alueita ovat Keskustaajama, Huhtasenkylä ja Oritlampi, joilla on kilpailutuksen johdosta voimassa oleva sopimus talvihoitokausille 2023–2026. Kunnan katujen auraus on pyritty toteuttamaan yhdenvertaisesti kaikilla asemakaava-alueilla.

Katualueiden päällysteitä, liikenneopasteita sekä ajoratamaalauksia korjattiin ja uusittiin vuoden 2023 aikana liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Asutustien rakenteet uusittiin Vaittilan vesihuollon saneerauksen yhteydessä. Vennonmäen alueen kevyen liikenteen väyliä saneerattiin ja asfaltoitiin.

Tulosyksikön tärkeimmäksi tavoitteeksi on asetettu hyvän liikenneturvallisuustason ylläpitäminen. Tavoite toteutui katuverkon alueella.

Katujen viheralueet

Rakennettuja ja jatkuvan hoidon piirissä olevia katujen viheralueita on Ruokolahdella keskustaajaman yhteydessä. Näiden alueiden kunnossapitoa suoritetaan ostopalveluina sekä omana työnä.

Toimintavuonna 2023 jatkettiin näkemäalueiden raivauksia ja vierialueiden puun poistoja tehostetusti.

Katuvalaistukset

Katuvalaistusta saneerattiin LED-valaistukseksi Pappilanpellon ja Veikkojenpolun alueella sekä Asutustien valaistus uusittiin kadun saneerauksen yhteydessä. Kuuselan satama-alueelle uusittiin syöttökaapeli sekä rakennettiin valaistus.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Vikaantuneiden valaisimien korjausta jatkettiin yhteistyössä Imatran Seudun Sähkönsiirron kanssa.

Suunnittelua kunnan katuvaloverkoston päivittämiseksi LED-valaistukseen jatkettiin.

Puistot ja muut yleiset alueet

Puistot ja muut yleiset alueet -tulosyksikkö käsittää puistojen, leikkikenttien, venerantojen, laitureiden ja toriympäristön ylläpidon.

Puistojen ja lähivirkistysalueiden kunnossapitotasoa parannettiin yhden kunnossapitotyöntekijän työpanoksella. Hoitotöissä keskityttiin tavoitteiden mukaisesti rakennettujen puistojen ja teiden viheralueiden hoitoon.

Laajalla alueella keskustaajamaa raivattiin sekä poistettiin vaurioituneita puita ja kasvillisuutta.

Vieraslajien torjuntaa jatkettiin. Espanjansiruetanan, jättipalsamin ja jättiputken leviämistä on saatu rajoitettua aktiivisella työllä. Torjuntatyötä jatketaan aktiivisesti tulevaisuudessa.

Venesatamien osalla tehtiin yksittäisiä kunnossapitotoimenpiteitä sekä uusittiin venepaikkojen porttien lukitusjärjestelmä. Vuokrattujen venepaikkojen täyttöaste on noin 95 %.

Pappilanlahden uimarannalle rakennettiin invapysäköintipaikka sekä esteetön uimalaituri.

Kuuselan venesataman alueelle rakennettiin LED-valaistus.

Oritlammen uimarannalle uusittiin käymälä, joka toteutettiin esteettömänä.

Kt62–Pappilanlahdentien risteysalueella sijaitseva meluaita huoltomaalattiin ja meluaitaan maalattiin muraaliteos. Aidan yhteydessä oleva leijonapatsas valaistiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Koulun ja päiväkodin piha-alueen toiminnallisuutta parannettiin uusilla välineillä.

Toimintavuonna jatkettiin Ruokolahden E10 retkeilyreitin kunnostusta monikäyttö-reitistöksi.

TA toteutuma / 520 Kiinteistö- ja yhdyskuntahuolto

	Talousarvio	TA muutos	TA yhteensä	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toiminta-tuotot	2 059 640		2 059 640	2 057 885	-1 755	-0,1 %
Toimintaku-lut	2 696 070	-326 600	2 369 470	2 482 300	-112 830	-4,8 %
NETTO	636 430	-326 600	309 830	424 415	-114 585	-37,0 %
Sisäiset						
Tulot	778 600		778 600	1 310 607	532 007	68,3 %
Kulut	515 800		515 800	338 495	177 305	34,4 %
NETTO	262 800		262 800	972 112	709 312	269,9 %
Suunnitel-mapoistot	1 428 349	1 906 847	3 335 196	3 398 380	-63 184	-1,9 %

Kiinteistö- ja yhdyskuntapalvelujen toiminnalliset tavoitteet ja arviointi 2023

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuminen/ arviointi
Katu- ja kiinteistö-valaistuksen ener-giatehokkuuden parantaminen	Valaistusta muute-taan vaiheittain LED-valais-tukseksi. Katuvalaistusoh-juksen päivittämi-nen.	Toteutuminen	Toteutunut. Katuvalaistuksen ohjausjärjestelmä uusittiin. Pappilanpellon ja Veikkojenpolun alueiden katuvalot saneerattiin LED-valaistukseksi. Lisäksi hankittiin aurinkosähkövoi-malat keskusva-rastolle ja koululle.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kunnan palvelut sijoittuvat tarkoituksenmukaisiin tiloihin.	Kiinteistöstrategia päivitetään.	Valmistuminen.	Toteutunut osittain. Kiinteistöstrategian päivityksen selvitys aloitettiin. Siirtyy vuodelle 2024 kunnan palvelurakenteen muutosten mm. hyvinvointialueiden tarvitsemien rakennusten selvitystyön johdosta.
Korjausvelka ei kasva.	Huonokuntoisimpia katuosuuksia korjataan, yksi alue.	Toteutuminen.	Toteutunut. Vennonmäen alueen kevyenliikenteenväylät saneerattiin. Lisäksi Asutustien rakenteet uusittiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2.1.3.3 540 Kaukolämpölaitos

Lämpöhuoltopalvelut tuotettiin valmistuneen pelletillä toimivan Nällisuon kaukolämpölaitoksen avulla. Kaukolämpö jaetaan verkoston avulla kiinteistöihin. Kunnan kaukolämpöverkossa on 72 asiakasta. Kaukolämpöverkostoa on noin 5 km tiiviimmässä osassa Rasilan taajamaa. Toimintavuonna kaukolämpöverkostoon ei liittynyt uusia kiinteistöjä. Verkostosta irtisanoutui yksi kiinteistö.

Valtuuston tekemän linjauksen mukaisesti kaukolämmön energialähteenä oli ensimmäistä vuotta pelletti. Päätösten mukaisesti laitoksen toimintaa jatkettiin nykyisellä organisoinnilla.

Kaukolämpölaitoksen taloudellinen tulos toteutui hieman ylijäämäisenä.

Kuntastrategian 2021–2025 mukainen kaukolämpöjärjestelmän uusinta valmistui selvitystyön 2022 mukaisesti. Päätösten mukaisesti omakustannusvertailun perusteella kannattavimmaksi osoittautunut pellettilaitoksen koekäyttö aloitettiin toimintavuoden alussa. Uusi pellettilaitos vastaanotettiin 2.2.2023.

TA toteutuma / Kaukolämpölaitos

	Talousarvio	TA muutos	TA yhteensä	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot	625 000		625 000	554 952	-70 048	-11,2 %
Toimintakulut	640 350	-90 640	549 710	613 415	-63 705	-11,6 %
NETTO	15 350	-90 640	75 290	-58 463	-133 753	-177,7 %
Sisäiset						
Tulot	422 900		422 900	273 252	-149 648	-35,4 %
Kulut	234 870		234 870	113 166	121 704	51,8 %
NETTO	188 030		188 030	160 086	-27 944	-14,9 %
Suunnitelmapoistot	86 450		86 450	31 076	-55 374	-64,1 %

Kaukolämpölaitoksen tulos muodostui kokonaisuudessaan toimintavuonna ylijäämäiseksi.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kaukolämpölaitoksen toiminnalliset tavoitteet ja arviointi 2023

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuminen / arviointi
Kaukolämmön piirissä oleville asukkaille turvataan lämpöpalvelut.	Häiriötunteja 5 h/a	Häiriötunteja 5 h/a	Toteutunut. Häiriöt 0 h/a
Pellettilaitoksen käyttöönotto	Kaukolämpöä tuotetaan uudella pellettilaitoksella.	Tuotantokäyttöönotto toteutuu.	Toteutunut. Tuotantokäyttöönotto toteutunut tammikuussa 2023 ja vastaanotto 2.2.2023.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2.2 Talousarvion ja tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

	Alkuperäi-nen TA	TA muutok-set	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poik-keama %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	4 197 170		4 197 170	3 409 587,75	-787 582,25	-18,8
Maksutuotot	401 900		401 900	285 034,32	-116 865,68	-29,1
Tuet ja avustukset	302 730	19 378	322 108	605 047,21	282 939,21	87,8
Muut toimintatuotot	4 234 230		4 234 230	4 693 861,89	459 631,89	10,9
Toimintatuotot yhteensä	9 136 030	19 378	9 155 408	8 993 531,17	-161 876,83	-1,8
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	6 646 727	-73 259	6 573 468	6 555 117,79	-18 350,21	-0,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	1 398 220		1 398 220	1 408 507,38	10 287,38	0,7
Muut henkilösivukulut	241 560		241 560	216 539,35	-25 020,65	-10,4
Henkilöstökulut yhteensä	8 265 007	-60 759	8 213 248	8 180 164,52	-33 083,48	-0,4
Palvelujen ostot	6 389 615	-776 145	5 613 470	5 222 354,19	-391 115,81	-7,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 295 170	-578 304	2 716 866	2 579 213,00	-137 653,00	-5,1
Avustukset	427 150	138 759	565 909	407 832,14	-158 076,86	-27,9
Muut toimintakulut	2 579 310	-50 910	2 528 400	3 032 095,06	503 695,06	19,9
Toimintakulut yhteensä	20 956 252	-1 327 359	22 283 611	19 421 658,91	-2 861 952,09	-12,8
Toimintakate	**-11 820 222**		**-13 128 203**	**-10 428 127,74**	2 700 075,26	1,7
Verotulot	11 500 000	350 000	11 850 000	11 909 655,25	59 655,25	0,5
Valtionosuudet	1 550 000	-636 656	913 344	932 950,00	19 606,00	2,1
Rahoitustuotot ja -kulut			0			
Korkotuotot	500	4 294	4 794	1 264,19	-3 529,81	-73,6
Muut rahoitustuotot	16 274	274	16 274	88 160,26	71 886,26	441,7
Korkokulut	230 000	30 000	260 000	217 561,61	-42 438,39	-16,3
Muut rahoituskulut	4 075	36 872	40 947	73 067,36	32 120,36	78,4
Vuosikate	**1 012 477**		**-644 738**	**2 213 272,99**	2 858 010,99	-443,3
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	1 892 540	-133 521	1 759 019	1 759 019,00	0,00	0,0
lisäpoisto		2 040 368	2 040 368	2 040 367,55		
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						
Tilikauden tulos	-880 063		-4 444 125	**-1 586 113,56**	2 858 011,44	64,3
Poistoeron lisäys (-) tai väh.(+)	108 640		108 640	108 332,02	-307,98	-0,3
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)						
Tilikauden ylijäämä (alij.)	**-771 423**	**0**	**-4 335 485**	**-1 477 781,54**	2 857 703,46	-65,9

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Verotulojen esittely

Verotulot 2023	Alkuperäinen talousarvio	Talousar-viomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulo-vero	8 342 000	87 323	8 429 323	8 488 989,13	59 666,13
Osuus yhtei-söveron tuo-tosta	1 297 000	168 141	1 465 141	1 465 140,38	-0,62
Kiinteistövero	1 861 000	94 536	1 955 536	1 955 535,74	-0,26

Kunnan verotulojen määräytymisperusteet

	Tulovero %	Verotettava tulo, milj.€	Muutos, %
2020	20,50	132,3	3,1
2021	20,50	137,5	3,9
2022	20,50	137,8	0,22

Kiinteistöveroprosentit

	2023	2022
Vakituinen asuinrakennus	0,50	0,50
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,10	1,10
Voimalaitosrakennus	1,50	1,50
Yleinen kiinteistö/rakennus/maapohja	0,93	0,93

Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutoksen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuu-det	1 550 000	-1 435 430	114 570	117 322,00	2 752,00
Kunnan pe-ruspalvelujen valtionosuu-det, ml. ta-saukset	1 214 792	0	1 214 792	1 214 792,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoi-men muut valtionosuu-det	-1 100 220	0	-1 100 220	-1 097 468,00	-2 752,00
Verotulome-netysten kor-vaus		798 774	798 774	815 628,00	16 854,00

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2.3 Investointien toteutuminen

		Alkuperäinen talousarvio	TA muutos	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
	Hallintopalvelujen toimiala						
	Maa- ja vesialueet						
	Tulot						
600	Tontit		1 180	1 180	1 180	0	0,0 %
	Yhteensä tulot		**1 180**	**1 180**	**1 180**		
	Menot						
636	Saimaan saaristoreitin kehittäminen	90 000	-70 000	20 000	8 593	11 407	57,0 %
	Yhteensä menot	**90 000**	**-70 000**	**20 000**	**8 593**	11 407	57,0 %
	Hyvinvointipalvelujen lautakunta						
	Menot						
604	Koulun ja päiväk. ulkoalueiden	60 000		60 000	59 599	401	0,7 %
	Kehittäminen						
	Yhteensä menot	**60 000**	**0**	**60 000**	**59 599**	401	0,7 %
	Teknisten palvelujen lautakunta						
	PTS mukaiset korjaukset						
602	Hyvinvointiasema/sprinklerit	30 000	-10 000	20 000	0		0,0 %
638	**Urheilukentän huoltorakennus**	10 000	-5 000	5 000	0		0,0 %
	Paloasema						
637	Esisuunnittelu	25 000	-5 000	20 000			0,0 %
633	Pellettilämpökeskus valmiiksi		214 820	214 820	216 001	-1 181	-0,5 %
	Teknisen varikon kehittäminen						
	Sosiaalitilojen ja valvomon						
627	rakentaminen 300000	300 000	145 000	445 000	427 109	17 891	4,0 %
	I lisämääräraha 120000						
	Koulu ja liikuntahalli						
625	Aurinkosähkö	90 000		90 000	75 259	14 741	16,4 %
	Rasilantien kiinteistö						
624	suunnittelu	100 000	-70 000	30 000	4 129	25 871	*
	Yhteensä menot	**555 000**		**824 820**	**722 497**	**57 323**	6,9 %
	Tiet ja väylät sekä kuivatus-						
	järjestelmän saneeraus						
605	**ja uudisrakentaminen**	40 000	-20 000	20 000			
	Metsola 1. alueen saneeraus						
	4 vaihe	20 000		20 000			
606	**Liikenneturvallisuuskohteet**						

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

	Pienet erittelemättömät kohteet	20 000		20 000	8 297	11 703	
607	**Kestopäällystetyöt ja**						
	muut pintarakenteet						
	Päällystämättömien						
	katujen asfaltointi	30 000	2 500	32 500	32 500		
	Paikkaukset, korjaukset	50 000		50 000	49 929	71	0,1 %
	Ajoratamaalaukset	10 000		10 000	10 000		
	Katuvalaistus	12 000		12 000			
608	**Katuvalaistuksen rakentaminen**						
	LED valaistukset, energia						
	säästön muutokset	55 000		55 000	54 174	826	1,5 %
	Yhteensä menot	**237 000**		**219 500**	**154 899**	**12 601**	5,7 %
	Muu julkinen käyttöomaisuus						
	Puistot ja leikkipaikat						
	venerannat ja viheralueet						
610	Laituri Vaittila + esteetön						
	laavu Pappilanlahti	30 000		30 000	26 217	3 783	12,6 %
611	Puistopenkit ym. Puistojen kehitys	25 000		25 000	12 523	12 477	49,9 %
628	Ulkokuntosali,-portaat	30 000		30 000	20 551	9 449	31,5 %
	Leikkipaikat/koulu parkkialue	15 000		15 000	41 236	-26 236	-174,9 %
635	Virastotalon korttelialueen						
	kehittäminen, rantapolku,	200 000		200 000	*53 511*	146 489	*
613	Latupohjan perusparannus	40 000		40 000	15 592	24 408	61,0 %
	tiekaide ja Oritlammen wc						
	VT62-rasila-pappilanlahti sisääntulo						
	väylän viheralueet	15 000		15 000			
	Uimarannat	10 000		10 000			
	Yhteensä menot	***365 000***	***0***	***365 000***	***169 629***	***170 371***	46,7 %
	Kaukolämpölaitos						
612	Verkon saneeraus	25 000		25 000	25 000	0	0,0 %
	Verkon laajennus	120 000	***-100 000***	20 000	20 000	0	0,0 %
	Kaukolämpölaitos viimeistely	60 000		60 000	8 680	51 320	85,5 %
	Yhteensä menot	**205 000**		**105 000**	**53 680**	**51 320**	48,9 %
	Muu liike- ja palvelutoiminta						
614	Puntalan teollisuusalue tasoitustyö, tonttien valmistelu	**20 000**		**20 000**	15 313	4 687	23,4 %
616	**Maakaasulaitos**	**10 000**	**-5 000**	**5 000**			0,0 %

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

	Vesihuoltolaitos						
	Muut kunnallistekniset suunnitteluhankkeet						
622	Lauttapolun jv-pumppaamon						
	siivealtaan suunnittelu, jätevesi	10 000		10 000			0,0 %
619	Autom.ohjlemapäiv+laitehank	15 000		15 000			
620	**Vesi- ja viemäriverkoston rakentaminen saneeraus**						
622	Vaittilan jätevesihuollon saneer.	150 000		150 000	149 967	33	0,0 %
	Sulkuventtiilien rakentaminen	15 000		15 000			
	Viemäriverkoston saneeraus	30 000	-20 000	10 000	20 080	-10 080	-100,8 %
	Opistonniemen jätevesipumppaamo	100 000		100 000	93 439	6 561	6,6 %
	Vesijohtoverkoston runkoventtiilien uusinta ja mittarointi	20 000		20 000			
	Vesiosuuskuntien liittäminen	30 000	-10 000	20 000	10 480	9 520	47,6 %
	Yhteensä	**370 000**		**340 000**	**342 959**	**6 035**	1,8 %
		1 762 000	47 320	**1 879 320**	**1 389 985**	**314 039**	16,7 %
	***tilinpäätökseen jää keskeneräisiä**			**1 959 320**	**1 389 984,09**	**489 335,91**	
	Menot	1 912 000	47 320	1 959 320	1 458 176,52	501 143,48	25,6 %
	Tulot		1 180	1 180	1 179,61	0,39	0,0 %
	Netto	1 912 000	46 140	1 958 140	1 456 996,91	501 143,09	25,6 %

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten kunnan menot on rahoitettu. Laskelman avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

	Alkuperäinen TA	TA muut	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
TOIMINTA JA INVESTOINNIT						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1 002 477		1 002 477	2 213 503,99	1 211 026,99	120,8
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-80 000		-80 000	0,00	-80 000,00	-100,0
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1 912 000		-1 912 000	-1 459 671,56	452 328,44	-23,7
Rahoitusosuudet investointimenoihin				0,00	0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 000		100 000	2 868,81	97 131,19	-97,1
TOIMINTA JA INVESTOINNIT, netto	-889 523		-889 523	756 701,24	1 646 224,24	-185,1
RAHOITUSTOIMINTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset (-)						
Antolainasaamisten vähennykset (+)						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-608 700		-608 700	-608 695,64	-4,36	0,0
Lyhytaikaisten saamisten muutos (+ / -)				364 592,50	364 592,50	100,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos (+ / -)					0,00	
Lyhytaikais. korot. velkojen muutos (+ / -)				-1 340 424,48	-1 340 424,48	-100,0
Oman pääoman muutokset (+ / -)					0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset				-29 025,74	-29 025,74	-100,0
					0,00	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-1 498 223	0	-1 498 223	-856 852	641 362	74,9

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sitovuus NB	Alkuperäinen TA	TA muutokset	TA muutos jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %	Alkuperäinen TA	TA muutokset	TA muutos jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Hallintopalvelujen toimialue													
Hallinto	B	3267	-276	2991	3103	-112	-3,7	1680	19	1699	1890	191	11,2
Elinkeinoelämän kehitt.	B	560	-138	422	381	41	9,7	15		15	1	-14	
E-K sos.- ja terv.piiri	B			0	4	-4							
Hyvinvointipalvelujen toimialue													
Muut hyvinvointipalvelut	B	2604	-96	2508	2357	151	6,0	1548		1548	1255	-293	-19
Varhaiskasvatus	B	2493	136	2629	2444	185	7,0	120		120	182	62	51,7
Perusopetus ja laaj.oppivelv.	B	5439	-46	5393	5823	-430	-8,0	261		261	261	0	0,0
Teknisten palvelujen toimialue													
Hallinto ja sisäiset palvelut	B	903	-29	874	682	192	22,0	72		72	67	-5	-6,9
Kiinteistö- ja yhd.kuntapalv.	B	3212	-327	2885	2820	65	2,3	2838		2838	3369	531	18,7
Kaukolämpölaitos	B	875	-91	784	727	57	7,3	1048		1048	828	-220	-21,0
Maakaasulaitos	B	1001	-424	577	521	56	9,7	808		808	518	-290	-35,9
Vesihuoltolaitos	B	602	-36	566	551	15	2,7	746		746	623	-123	-16,5
TULOSLASKELMAOSA													
Verotulot	B							11500	350	11850	11910	60	0,5
Valtionosuudet	B							1550	-637	913	933	20	2,2
Korkokulut	B	230	30	260	218	42	16,2	0	5	5	1	-4	-80,0
Muu rahoitus	B	4	37	41	4	37	90,2	24		24	88	64	266,7
Poistoeron muutos/väh.	B							109		109	109	0	0,0
Varausten muutos/lisäys													
INVESTOINTIOSA													
Hallintopalvelujen toimiala													
Kunnanhallitus	B	90	-70	20	9	11	122,2		1	1	1	0	0,0
Hyvinvointipalvelujen toimiala													
Hyvinvointipalvelujen ltk	B	60		60	59	1							
Teknisten palvelujen toimiala													
Teknisten palvelujen ltk	B	1762	117	1879	1390	489	26,0						
RAHOITUSOSA													
Antolainauksen muutokset													
Antolainasaam. lisäys													
Antolainasaam. vähennys													
Lainakannan muutokset													
Pitkäaik.lainojen lisäys													
Pitkäaik.lainojen vähennys		609		609	609	0	0,0						
Lyhytaik.lainojen muutos													
Vaikutus maksuvalmiuteen								1392	-951	441	-334	817	185,3
YHTEENSÄ		23711	-1213	22498	21702	796	3,5	23711	-1213	22498	21702	796	3,5

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

2.6 Talousarviovuoden vuositavoitteiden toteutuminen

	Mittari	Vastuutoimielin ja viranhaltija	Toteuma
Karjalan kukoistavin kotikunta			
Asunto- ja kiinteistöpoliittisen ohjelman laadinta.	Ohjelma hyväksytty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Kunnanhallitus/kunnanjohtaja	Ohjelman tekeminen kesken, valmistuu vuoden 2024 aikana.
Ikäihmisten asumisratkaisut.	Suunnitelma palveluasumisratkaisuista vuoden 2023 loppuun mennessä.	Kunnanhallitus/ kunnanjohtaja	Suunnitelma on tehty vuosille 2023–2028
Kunnan palveluiden suunnittelussa/kehittämistyössä hyödynnetään asiakasfoorumeja.	Järjestetään vähintään neljä osallisuuden foorumia, jotka keskittyvät asukkaiden ja kunnan toimijoiden väliseen vuorovaikutukseen ja informaation jakamiseen.	Kunnanhallitus/kunnanjohtaja ja toimialajohtajat	Järjestettiin osallisuuden foorumit: 15.2. Uusien asukkaiden ilta Ruokolahti-talolla, 23.3. Tarkkolan kylätalolla, 30.6. torilla, 11.9. asukasilta, 20.9. Uusien Ruokolahtelaisten tervetulotilaisuus Ruokolahti-talolla, 2.10. EKHVAn kanssa yhteistyössä, 6.11 Ruokolahden uudet liikkumisratkaisut. Kyläyhdistysten kanssa tehtävä yhteistyö: 5.9. Kyläyhdistystenilta Hännilän seurojentalolla

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

	Mittari	Vastuutoimielin ja viranhaltija	Toteuma
Markkinointi, markkinameno ja menestyshenki			
Torin elävöittäminen	Torin esiintymislavaratkaisupäätökset keväällä 2023	Kunnanhallitus/teknisten palvelujen toimialajohtaja	Päätökset tehty keväällä 2023, torille hankittiin teltta ja lisää pöytiä
Asukasmarkkinointi	Käynnistäminen keväällä 2023	Kunnanhallitus/kunnanjohtaja	Asukasmarkkinointi aloitettu
Tienvarsitaulujen päivittäminen	Uudet nykyisen kuntastrategian mukaiset tienvarsitaulut kesään 2023 mennessä.	Kunnanhallitus/kunnanjohtaja	Tienvarsitaulut päivitetty
Valinnanvapautta vapaa-aika			
Kulttuuritoimen henkilöstöresurssin vahvistaminen	Henkilötyökuukausien lisääminen	Hyvinvointipalvelujen ltk/toimialajohtaja	Kulttuuritoimeen lisättiin henkilöstöresursseja 0,4 htv
Jokaisella ruokolahtelaisella vähintään yksi harrastus	kouluterveyskysely ja hyvintoimintaohjelman toteuttaminen	Hyvinvointipalvelujen ltk/toimialajohtaja	Elvinkulman toiminnan kehittäminen, Harrastamisen Suomen mallin -kerhojen määrä kasvanut, kansalaisopiston opiskelijoiden määrä kasvanut ja kunta tukee yhdistystoimintaa avustuksin.
Kuntoportaat urheilukentän yhteyteen	Toteutettu vuoden 2023 aikana	Teknisten palvelujen ltk/toimialajohtaja	Kuntoportaiden rakentaminen aloitettu

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2 041 045,93	3 421 626,59
Maksutuotot	282 575,77	281 673,26
Tuet ja avustukset	605 047,21	513 904,18
Muut toimintatuotot	2 115 155,97	1 894 318,67
Toimintatuotot yhteensä	**5 043 824,88**	**6 111 522,70**
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 555 117,79	-6 629 479,84
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 408 507,38	-1 432 913,48
Muut henkilösivukulut	-216 539,35	-199 142,64
Henkilöstökulut yhteensä	-8 180 164,52	-8 261 535,96
Palvelujen ostot	-4 164 191,15	-26 458 606,60
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 266 275,17	-3 490 179,59
Avustukset	-407 832,14	-603 518,39
Muut toimintakulut	-453 489,64	-610 579,39
Toimintakulut yhteensä	-15 471 952,62	-39 424 419,93
Toimintakate	**-10 428 127,74**	**-33 312 897,23**
Verotulot	11 909 655,25	22 966 807,50
Valtionosuudet	932 950,00	12 312 638,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-201 204,52	-198 020,14
Korkotuotot	1 264,19	-160,32
Muut rahoitustuotot	18 637,67	22 237,17
Korkokulut	-217 561,61	-163 922,08
Muut rahoituskulut	-3 544,77	-56 174,91
Vuosikate	**2 213 272,99**	**1 768 528,13**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 799 386,55	-1 845 127,57
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Tilikauden tulos	**-1 586 113,56**	**-76 599,44**
Poistoeron lisäys (-) tai väh.(+)	108 332,02	108 640,82
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)		
Tilikauden ylijäämä (alij.)	**-1 477 781,54**	**32 041,38**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

3.2 Rahoituslaskelma

	2023	2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2 213 503,99	1 768 528,10
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		-455 000,00
	2 213 503,99	1 313 528,10
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 459 671,56	-3 057 781,12
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	51 474,64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 868,81	130 085,31
	-1 456 802,75	-2 876 221,17
Toiminnan ja investointien rahavirta	**756 701,24**	**-1 562 693,07**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-608 695,64	-608 695,64
Lyhytaikaisten lainojen muutos (+ / -)		
	-608 695,64	-608 695,64
Oman pääoman muutokset (+ / -)		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-29 025,74	-193 327,98
Vaihto-omaisuuden muutos		
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	364 592,50	-70 135,18
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-1 340 424,48	930 802,62
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-1 004 857,72	667 339,46
Rahoituksen rahavirta	**-1 613 553,36**	**58 643,82**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-856 852,12**	**-1 504 049,25**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 858 593,86	3 715 445,98
Rahavarat 01.01.	3 715 445,98	5 219 495,23
	-856 852,12	**-1 504 049,25**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

3.3 Tase

	TP 2023	TP 2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	35 376 417,27	38 865 613,33
Aineettomat hyödykkeet	0,00	586,60
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikut. menot	0,00	586,60
Aineelliset hyödykkeet	32 696 327,85	35 038 356,05
Maa- ja vesialueet	4 158 951,39	4 161 620,20
Rakennukset	21 991 619,63	23 177 356,65
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 488 116,84	6 364 598,97
Koneet ja kalusto	0,00	83 866,29
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	57 639,99	1 250 913,94
Sijoitukset	2 680 089,42	3 826 670,68
Osakkeet ja osuudet	1 964 611,76	3 111 193,02
Muut lainasaamiset	715 477,66	715 477,66
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	729 720,27	700 435,59
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		
Muut toimeksiantojen varat	729 720,27	700 435,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 995 900,28	5 217 344,90
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet		
Saamiset	1 137 306,42	1 501 898,92
Pitkäaikaiset saamiset	107 465,00	107 465,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	107 465,00	107 465,00
Lyhytaikaiset saamiset	1 029 841,42	1 394 433,92
Myyntisaamiset	570 561,43	931 197,17
Lainasaamiset		
Muut saamiset	235 235,80	155 216,57
Siirtosaamiset	224 044,19	308 020,18
Rahoitusarvopaperit	1 232 049,67	2 932 049,67
Osakkeet ja osuudet	12 049,67	12 049,67
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 220 000,00	2 920 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	1 626 544,19	783 396,31
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**40 102 037,82**	**44 783 393,82**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

	TP 2023	TP 2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	22 736 867,29	25 339 233,73
Peruspääoma	12 019 528,10	13 144 113,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	12 195 120,73	12 163 079,38
Tilikauden ylijäämä/-alijäämä	-1 477 781,54	32 041,35
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 053 249,75	2 161 581,77
Poistoero	2 053 249,75	2 161 581,77
Vapaaehtoiset varaukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	763 049,62	762 790,68
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	6 204,60	6 204,60
Muut toimeksiantojen pääomat	756 845,02	756 586,08
VIERAS PÄÄOMA	14 548 871,16	16 519 787,64
Pitkäaikainen	11 397 048,83	12 026 523,87
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	10 347 826,16	10 956 521,80
Saadut ennakot		
Muut velat/Liittymismaksut	1 049 222,67	1 070 002,07
Lyhytaikainen	3 151 822,33	4 493 263,77
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	608 695,64	608 695,64
Saadut ennakot	8 738,23	6 330,74
Ostovelat	1 227 921,57	1 803 341,31
Muut velat	167 031,85	135 049,37
Siirtovelat	1 139 435,04	1 939 846,71
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**40 102 037,82**	**44 783 393,82**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

3.4 Konsernilaskelmat

3.4.1 Konsernituloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot	6 143 038,98	30 607 233,37
Toimintakulut	-17 252 275,71	-64 347 821,43
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1 607,86	-186,31
Toimintakate	**-11 107 628,87**	**-33 740 774,37**
Verotulot	11 909 655,25	22 966 807,50
Valtionosuudet	1 907 330,94	13 296 156,52
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	301,20	-161,84
Muut rahoitustuotot	26 948,78	37 815,62
Korkokulut	-280 811,85	-185 872,40
Muut rahoituskulut	-3 810,13	-67 475,29
Vuosikate	**2 451 985,32**	**2 306 495,74**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 374 769,11	-2 646 097,10
Arvonalentumiset	0,00	-14 587,06
Tilikauden tulos	**-1 922 783,79**	**-354 186,42**
Tilinpäätössiirrot	6 048,32	9 790,19
Tilikauden verot	-225,50	-259,59
Laskennalliset verot	0,00	-1 134,85
Vähemmistöosuudet	7 712,91	-33 278,66
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-1 909 248,06**	**-379 069,33**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

3.4.2 Konsernirahoituslaskelma

TOIMINNAN RAHAVIRTA	2023	2022
Vuosikate	2 452 261,33	2 306 497,74
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-225,50	-259,60
Tulorahoituksen korjauserät	-9 031,42	67 441,71
	2 442 959,41	2 373 679,85
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 754 034,09	-3 675 977,08
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	51 474,64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	10 292,37	130 087,87
	-1 743 741,72	-3 494 414,57
Toiminnan ja investointien rahavirta	**699 217,69**	**-1 120 734,72**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset (-)		-49 731,29
Antolainasaamisten vähennykset (+)		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	61 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-869 154,61	-1 122 549,43
Lyhytaikaisten lainojen muutos (+ / -)	0,00	0,00
	-808 154,61	-1 122 549,43
Oman pääoman muutokset (+ / -)	1 944,10	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-25 166,03	-171 609,44
Vaihto-omaisuuden muutos	5 755,60	-25 099,58
Saamisten muutos	535 738,91	1 852 424,21
Korottomien velkojen muutos	-1 221 534,93	868 153,83
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-705 206,45	2 523 869,02
Rahoituksen rahavirta	**-1 511 416,96**	**1 351 588,30**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-812 199,27**	**231 039,86**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 333 666,05	1 538 511,54
Rahavarat 01.01.	4 145 865,31	1 769 551,40
	-812 199,27	**-231 039,86**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

3.4.3 Konsernitase

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	38 897 404,41	45 183 643,96
Aineettomat hyödykkeet	123 484,17	217 959,30
Aineettomat oikeudet	672,41	194 614,15
Muut pitkävaikutteiset menot	122 811,76	17 486,44
Ennakkomaksut	0,00	5 858,71
Aineelliset hyödykkeet	37 459 629,48	43 522 667,32
Maa- ja vesialueet	4 345 907,15	4 430 578,77
Rakennukset	26 368 528,24	30 206 801,28
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 509 526,29	6 681 548,95
Koneet ja kalusto	164 384,59	528 713,98
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	71 283,21	1 675 024,34
Sijoitukset	1 314 290,76	1 443 017,34
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	1 777,79	1 777,79
Osakkuusyhteisöosuudet	15 328,98	80 312,50
Muut osakkeet ja osuudet	581 706,33	594 768,04
Muut lainasaamiset	715 477,66	766 159,01
Muut saamiset	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 475 033,39	1 831 049,36
Valtion toimeksiannot	745 313,12	1 130 613,77
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	729 720,27	700 435,59
Muut toimeksiantojen varat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 839 180,14	9 653 077,11
Vaihto-omaisuus	37 712,41	230 910,88
Aineet ja tarvikkeet	1 151,10	188 779,65
Keskeneräiset tuotteet	36 561,31	42 131,23
Ennakkomaksut		
Saamiset	1 157 720,73	2 915 826,15
Pitkäaikaiset saamiset	107 785,56	107 894,95
Lainasaamiset		429,95
Muut saamiset	107 785,56	107 465,00
Lyhytaikaiset saamiset	1 049 935,17	2 807 931,20
Myyntisaamiset	563 409,07	1 263 466,36
Lainasaamiset	0,00	415,91
Muut saamiset	247 062,17	301 559,03
Siirtosaamiset	239 463,93	1 242 489,90
Rahoitusarvopaperit	1 653 695,24	3 635 049,94
Osakkeet ja osuudet	12 049,67	12 049,67
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 641 645,57	3 623 000,27
Muut arvopaperit		

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Rahat ja pankkisaamiset	1 990 051,76	2 871 290,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**45 211 617,94**	**56 667 770,41**

VASTATTAVAA	**2023**	**2022**
OMA PÄÄOMA	27 200 879,78	29 785 387,14
Peruspääoma	12 019 528,09	13 144 113,00
Arvonkorotusrahasto	40 212,58	67 394,46
Muut omat rahastot	134 959,08	70 766,65
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	16 915 428,09	16 882 182,36
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 909 248,06	-379 069,33
VÄHEMMISTÖOSUUDET	127 138,32	147 655,46
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	324 501,26
Muut pakolliset varaukset	0,00	324 501,26
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 499 509,13	1 935 220,34
Valtion toimeksiannot	736 459,51	1 117 900,44
Lahjoitusrahastojen pääomat	6 204,60	59 315,64
Muut toimeksiantojen pääomat	756 845,02	758 004,26
VIERAS PÄÄOMA	16 384 090,72	24 475 006,21
Pitkäaikainen	12 729 939,58	15 966 917,94
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 673 166,00	14 893 500,90
Liittymismaksut ja muut velat	1 056 773,58	1 073 417,04
Lyhytaikainen	3 654 151,14	8 508 088,27
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	875 254,61	1 069 412,41
Saadut ennakot	48 744,33	29 891,71
Ostovelat	1 304 175,57	2 962 062,73
Muut velat	167 031,85	135 049,37
Siirtovelat	1 258 944,78	4 311 672,05
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**45 211 617,94**	**56 667 770,41**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suorituspe-rusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tili-kaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen han-kintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laadi-tun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetie-doissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Suojaamistarkoituksessa tehty koronvaihtosopimus on esitetty liitetiedoissa kohdassa Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt. Sopimus on voimassa 2.11.2026 asti.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle siirtyneet pääoma- ja velkaerät

Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle siirtyneet pääoma- ja velkaerät vaikuttavat kunnan peruspääomaan. Peruspääoman muuttumisen myötä, myös sijoituksen määrä on muuttunut kirjanpidossa. Sijoituksista on poistunut Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin kuntayhtymän peruspääoma 1.146.381,26 €. Veloista on poistunut hyvinvointialueelle siirtynyt lomapalkkavelka 21.796,36 €. Kunnan peruspääomaan näiden kirjausten vaikutus on siis 1.124.584,90 €. Oikaisuja ei ole tehty vuoden 2022 vertailulukuihin. Siirrosta ei ole muita taloudellisia vaikutuksia kunnalle.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

4.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon edelleen jatkuva Ukrainan sota sekä vuoden loppua kohti voimakkaasti hidastunut euroalueen talouskasvu. Kuluttajahintojen vuosimuutos Suomessa oli tilikauden lopussa joulukuussa 2023 3,6 %. Korot jatkoivat nousua edellisvuodesta ja 12 kk Euribor oli 3,513 % joulukuun lopussa.

Edellisvuoden hintojen nousu poltto- ja voiteluaineissa sekä maakaasun energiamaksut pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna uuden pellettilaitoksen käyttöönoton vaikutuksesta.

Toimintakate toteutui noin kaksikymmentä miljoona edellisvuotta pienempänä Hyvinvointialueen aloitettua toimintansa.

Kuntien verotulot pienenivät hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa, jolloin kaikkien kuntien veroprosenttia laskettiin 12,64 % edellisvuodesta. Vastaavasta syystä valtionosuudet pienenivät noin 50 %.

Rahoitus on kallistunut korkojen nousun vuoksi.

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon konsernirakenteen muuttuminen niin, että Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän ja Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen palvelut siirtyivät Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle ja että kunnan peruspääoma muuttui siirron myötä. Oikaisuja ei ole tehty 2022 vertailulukuihin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

4.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat periaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt, samoin kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on osallisena.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän (Eksote) jäsenkunnat ja Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen (EKPela) yhteistyösopimuksen osapuolena olleet kunnat, eli kaikki Etelä-Karjalan kunnat, ovat sopineet yhdessä Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kanssa, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuun siirryttyä Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle (EKHVAlle) 1.1.2023 lukien. Sen lisäksi, mitä sopimusten ja henkilöstön siirtymisestä EKHVAlle on nimenomaisesti vuoden 2022 aikana vahvistettu, myös kaikki 1.1.2023 edeltävään aikaan kohdistuvat tai tätä edeltävään aikaan perustuvat edellä yksilöityjen lakanneiden toimijoiden, Eksote-kuntayhtymän ja EKPela-taseyksikön, vastuut, oikeudet ja velvollisuudet ovat siirtyneet 1.1.2023 lukien täysimääräisesti EKHVAlle.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

4.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	1 094 507,35	775 713,21	942 789,27	617 240,66
Sosiaali- ja terveystoimi/piiri		22 951 967,05		
Opetus- ja kulttuuritoimi	592 943,65	1 417 571,13	437 289,31	1 305 677,64
Tekninen toimi/yhdyskunta-palv.	3 469 630,90	3 542 996,63	2 677 789,22	2 912 460,11
Maakaasulaitos	387 582,48	715 704,50	387 582,48	715 704,50
Vesilaitos	598 374,60	560 439,76	598 374,60	560 439,76
Kunnan toimintatuotot yhteensä	**6 143 038,98**	**30 607 233,37**	**5 043 824,88**	**6 111 522,67**

Verotulojen erittely

	2023	2022
Kunnan tulovero	8 488 979,13	18 338 534,52
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 465 140,38	2 721 114,15
Kiinteistövero	1 955 535,74	1 907 158,83
Verotulo yhteensä	**11 909 655,25**	**22 966 807,50**

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely

	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	1 214 792,00	10 563 877,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-6 020,00	524 340,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 097 468,00	-999 526,00
Verotulomenetysten korvaus	815 628,00	2 749 755,00
Valtionosuudet yhteensä	**932 952,00**	**12 314 106,00**

Palvelujen ostot eriteltyinä

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	701 768,27	23 406 338,74
Muiden palvelujen ostot	3 462 422,88	3 052 267,86
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	**4 164 191,15**	**26 458 606,60**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa, joka on vahvistettu kunnanvaltuustossa 12.11.2012/§ 54. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	SUOSITUS		2013 alkaen	
	Tasapoisto	Menojäännös p.	Tasapoisto	Menonjäännös p.
Aineettomat hyödykkeet				
Kehittämismenot	2 - 5 vuotta		3 vuotta	
Aineettomat oikeudet	5 - 20 vuotta		3 vuotta	
Liikearvo	2 - 5 vuotta		3 vuotta	
Muut pitkävaikutteiset menot				
Atk-ohjelmistot	2 - 5 vuotta		3 vuotta	
Muut	2 - 5 vuotta		3 vuotta	
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat				
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50 vuotta		20 - 50 vuotta	Rak.poistosuun-
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 vuotta		20 - 30 vuotta	nitelma/hyödyke-
Talousrakennukset	10 - 20 vuotta		10 - 20 vuotta	koht. tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 vuotta		20 - 30 vuotta	suosituksen muk.
Asuinrakennukset	30 - 50 vuotta		30 - 50 vuotta	aikarajojen välillä.
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %		
tili 1140, Urheilu- ja vapaa-ajan alueet			15 vuotta	20 %
tili 1142, Kadut ja tiet			20 vuotta	15 %
tili 1143, Puistot (sis. Leikkipaikat)			15 vuotta	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 30 vuotta	10 % - 25 %		
tili 1141, Uimarannat ja venelaiturit			15 vuotta	20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30 vuotta	10 % - 20 %		
tili 1144, Muut maa- ja vesirakenteet			10 vuotta	15 %
tili 1145, Rakennetut piha-alueet			10 vuotta	
Vedenjakeluverkosto	30 - 40 vuotta	7 % - 10 %		
Viemäriverkko	30 - 40 vuotta	7 % - 10 %		
tili 1146, Vesijohtoverkosto			30 vuotta	7 %
Kaukolämpöverkko	20 - 30 vuotta	10 % - 15 %		
tili 1147, Kaukolämpöverkosto			20 vuotta	10 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkoval.laitt.	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %		
tili 1151, Muuntamot, ulkovalaistuslaitteet			15 vuotta	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukse	10 - 20 vuotta	20 % - 22 %		
Maakaasuverkko	20 - 25 vuotta	12 % - 15 %		
tili 1148, Maakaasuverkosto			20 vuotta	12 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %		
tili 1152, Muut putki- ja kaapeliverkot			15 vuotta	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskon. ja laitt.	10 - 20 vuotta	15 % - 25 %		
tili 1150, Vesi- ja viemäril.koneet ja laitteet			10 vuotta	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %		
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15 vuotta	20 % - 25 %		
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 vuotta	20 % - 25 %		

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Koneet ja kalusto				
Rautaiset alukset	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %	15 vuotta	
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 - 15 vuotta	20 % - 27 %	8 vuotta	
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 vuotta	25 % - 30 %	5 vuotta	
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 vuotta	25 % - 30 %	5 vuotta	
Muut raskaat koneet	10 - 15 vuotta	20 % - 25 %	10 vuotta	
Muut kevyet koneet	5 - 10 vuotta	25 % - 30 %	5 vuotta	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 vuotta	20 % - 30 %	5 vuotta	
Atk-laitteet	3 - 5 vuotta	30 % - 40 %	5 vuotta	
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 vuotta	30 % - 40 %	5 vuotta	
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Eksote, alijäämien kattaminen 1.1.			0,00	455 000,00
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				455 000,00
Eksote, varaus alijäämien kattaminen 31.12.				0,00
Eksote:				
Vahingonkorvausvaraus 1.1.		324 455,97		
Lisäykset tilikaudella		0,00		
Vähennykset tilikaudella		324 455,97		
Vahingonkorvausvaraus 31.12.		0,00		
Ekky:				
Varaus PO12 PORAK -hanke pukukust. 1.1.				
Vähennykset tilikaudella				
Varaus 31.12.2021				

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Pysyvien vastaavien ja hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	18 493,66	111 584,69	18 493,66	111 584,69
Rakennusten myyntivoitot		8 500,00		8 500,00
Muut myyntivoitot	7 423,56			
Myyntivoitot yhteensä	**25 917,22**	**120 084,69**	**18 493,66**	**120 084,69**
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot				
Rakennusten myyntitappiot				
Muut myyntitappiot		13 651,31		13 651,31
Myyntitappiot yhteensä	**0,00**	**13 651,31**	**0,00**	**13 651,31**

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset tuotot yhteensä	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Satunnaiset kulut				
Satunnaiset kulut yhteensä	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

4.5 Tasetta koskevat liitetiedot

4.5.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet. oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Ennakkomaksut	**Yhteensä**	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakeen teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut ain. hyödyk	Enn.maksut ja keskener.hank.	**Yhteensä**
Poistamaton hankintameno 1.1.		586,60		**586,60**	4 161 620,20	23 177 356,65	6 364 598,97	83 866,29		1 250 913,94	**35 038 356,05**
Lisäykset tilikauden aikana				**0,00**		1 894 023,25	758 691,26			57 639,99	**2 710 354,50**
Rahoitusosuudet tilikaudella							0,00				**0,00**
Vähennykset tilikauden aikana					2 668,81	34 929,67					**37 598,48**
Siirrot erien välillä										-1 250 913,94	**-1 250 913,94**
Ylimäär.poisto, puretun koulun VOS						2 005 438,00					**2 005 438,00**
Tilikauden poisto		586,60		**586,60**		1 039 392,60	635 173,39	83 866,29			**1 758 432,28**
Poistamaton hankintameno 31.12.		0,00		**0,00**	4 158 951,39	21 991 619,63	6 488 116,84	0,00	0,00	57 639,99	**32 696 327,85**
Kirjanpitoarvo 31.12.		0,00		**0,00**	4 158 951,39	21 991 619,63	6 488 116,84	0,00		57 639,99	**32 696 327,85**

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserniyht	Osakkeet omis tusyht.yhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	**Yhteensä**	Jvk-laina saamiset -	Saamiset konserniyht	Saamiset kuntayht.	Saamiset muut yht.	**Yhteensä**
Hankintameno 1.1.	1 426 882,32	38 733,68	83 582,99	415 612,77	**1 964 811,76**				715 477,66	**715 477,66**
Lisäykset										
Vähennykset				200,00	**200,00**					
Siirrot erien välillä				0,00						
Hankintameno 31.12.	1 426 882,32	38 733,68	83 582,99	415 412,77	**1 964 611,76**				715 477,66	
Arvonalennukset					**0,00**					
Arvonkorotukset					**0,00**					
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 426 882,32	38 733,68	83 582,99	415 412,77	**1 964 611,76**				715 477,66	**715 477,66**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

				Kuntakonsernin osuus		
Nimi	Koti-paikka	Kunnan omistus-osuus	Konser-nin omis-tusosuus	Omasta pää-omasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitto/tappio
TYTÄRYHTEISÖT						
Ruokolahden Vuok-ratalot Oy	Ruoko-lahti	100 %	100 %	5 551 345,05	1 618 740,65	-227 826,73
As Oy Elvinkulma	Ruoko-lahti	100 %	100 %	322 508,42	3 266,06	4 233,41
As Oy Veikkojen-polku	Ruoko-lahti	57,26 %	66,37 %	463 056,06	727,13	30,09
Kiinteistö Oy Rl To-rinkulma	Ruoko-lahti	68,70 %	68,70 %	293 425,34	4 034,37	716,51
KUNTAYHTYMÄT						
Etelä-Karjalan Kou-lutus-ky.	Lappeen-ranta	3,05 %	3,05 %	649 935,65	257 225,87	20 129,08
Etelä-Karjalan Liitto	Lappeen-ranta	4,48 %	4,48 %	124 734,81	33 172,91	8 952,79
OSAKKUUSYHTEI-SÖT						
As Oy Tapiontie 28	Ruoko-lahti	50 %	50 %	66 022,05	655,06	1 764,43
As Oy Sudenkolo	Ruoko-lahti	0 %	24,4 %	42 492,21	235,64	-156,57

Saamisten erittely

	2023		2022	
	Pitkä-aikaiset	**Lyhyt-aikaiset**	**Pitkä-aikaset**	**Lyhyt-aikaiset**
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		60 960,95		102 028,97
Muut saamiset				
Yhteensä		**60 960,95**		**102 028,97**
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		300,82		83 943,33
Lainasaamiset				
Siirtosaamiset				968,64
Yhteensä		**300,82**		**84 911,97**
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus yhteysyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		1 034,12		1 775,98
Siirtosaamiset				
Yhteensä		**1 034,12**		**1 775,98**
Saamiset yhteensä	**0,00**	**62 295,89**	**0,00**	**188 716,92**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Wersowood Oy, metsänmyynti		71 234,32		71 234,32
Stora Enso Oyj, metsänmyynti		125 229,46		125 229,46
ELY-keskus, palkkatuki 10–12/2023	32 489,06	34 407,87	32 489,06	34 407,87
If, vahingonkorvaus	13 434,44	13 434,44	13 434,44	13 434,44
Kela/työterveyshuolto	45 734,13	93 389,71	45 734,13	44 915,11
Kela/ensihoito		11 726,65		
Keva, eläkemenoperusteinen maksu		5 562,04		
Kela, sv-päivärahat	8 244,27		8 244,27	
Etelä-Karjalan maahanmuut-topalv.	5 000,00		5 000,00	
Patotien veneväylä	89 991,00		89 991,00	
Valtionavustukset		159 830,52		
Pohjola potilasvakuutusmaksu		669 207,47		
Lpr Asuntopalvelu		20 276,85		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	**239 463,93**	**1 242 489,90**	**224 044,19**	**308 020,18**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

4.5.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	12 019 528,09	13 144 113,00	12 019 528,10	13 144 113,00
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	12 019 528,09	13 144 113,00	12 019 528,10	13 144 113,00
Osuus kuntayhtymien opo:n lisäyksestä 1.1.	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Osuus kuntayhtymien opo:n lisäyksestä 31.12.	0,00	0,00		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	43 632,39	67 394,46		
Lisäykset				
Vähennykset	3 419,81			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	40 212,58	67 394,46		
Muut omat rahastot				
Rahastojen pääomat 1.1.	256 756,82	386 817,61		
Lisäykset	0,00			
Vähennykset	6 048,31	-193 273,78		
Korj.ed.v ja elim.tavan muutos	-115 749,43			
Rahastojen pääomat 31.12.	134 959,08	193 543,83		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	16 857 098,16	15 566 595,68	12 163 079,38	10 612 518,03
Lisäykset tilikaudella		3 644 893,82	32 041,35	1 550 561,35
Vähennykset tilikaudella	-387 339,00	-1 997 084,32		
Korjaus kunta		-2 550,81		
Muutokset ed.v. tp, Torikulma, Veikkojenpolku	441 883,94			
E-K Liitto, korjaus ed.vuosiin	1 944,10			
Muu eliminointiero	1 840,89	-455 000,00		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	16 915 428,09	16 756 854,37	12 195 120,73	12 163 079,38
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 909 248,06	-379 069,33	-1 477 781,54	32 041,35
Oma pääoma yhteensä	**27 200 879,78**	**29 785 387,14**	**22 736 867,29**	**25 339 233,73**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Lainat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutus-laitoksilta	7 943 543,60	10 386 834,19	7 913 043,60	8 521 739,24

Vieras pääoma

	2023		2022	
	Pitkä aikainen	Lyhyt aikainen	Pitkä aikainen	Lyhyt aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		300,95		110,00
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat				7 642,34
Siirtovelat				669 207,88
Vieras pääoma yhteensä	**0,00**	**300,95**	**0,00**	**676 960,22**

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	1 046 222,67	1 065 802,07	1 046 222,67	1 065 802,07
Muut velat	10 550,91	7 614,97	3 000,00	4 200,00
Muut velat yhteensä	**1 056 773,58**	**1 073 417,04**	**1 049 222,67**	**1 070 002,07**

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jakso-tukset	996 129,58	2 454 072,39	928 207,49	941 946,61
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jak-sotukset		215 249,46		
Potilasvakuutusyhdistys		29 040,28		
Hanke-ennakot	114 402,75	248 480,00	114 402,75	248 480,00
Muut menojäämät		28 126,74		669 204,88
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	**1 258 944,79**	**4 311 672,05**	**1 139 435,04**	**1 939 846,71**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

4.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut	20824,01	2 005 926,55		
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	383422,93	483 305,22	345 827,69	126 557,82
Maa-alueiden vuokravastuut	0,00	26 335,49		
Muut vuokravastuut	0,00	1 493,70		
Vuokravastuut yhteensä	**404 246,94**	**2 517 060,96**	**345 827,69**	**126 557,82**
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	158228,63	835 421,48	132 351,42	82 854,21

Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan kons.kuul.yhteisöjen puol				
Alkuperäinen pääoma	0,00	498 410,00	5 909 939,84	5 909 939,84
Jäljellä oleva pääoma	0,00	298 505,90	1 500 000,00	1 750 000,00
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00
Jäljellä oleva pääoma	35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	40 168 405	37 194 477
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahd.vastuuta kattava osuus rahastoista 31.12.	31 975	21 509

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Arvonlisävero palautusvastuu, 1000 €	980	833	980	550

Nordean kanssa solmittu koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi, eikä Ruokolahden kunnalla ole EMIR-asetuksen tarkoittamia ei-suojaavia johdannaissopimuksia. Sopimuksen alkamispäivä on 2.5.2018 ja päättymispäivä 2.11.2026. Nimellispääoma 7 826 087 euroa. Pankin ilmoituksen mukaan koronvaihtosopimuksen markkina-arvo 31.12.2023 on ollut -412 118 euroa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

4.7 Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä

	2023	2022
Hallintopalvelujen toimiala	16	15
Hyvinvointipalvelujen toimiala	131	136
Teknisten palvelujen toimiala	24	25
Yhteensä	**171**	**176**

Henkilöstökulut

	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	8 180 164,52	8 261 535,96
Henkilöstökuluja aktivoitu aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	1 568,52	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	**8 181 733,04**	**8 261 535,96**

Puolueverot

	2023	2022
Keskustan Ruokolahden kunnallisjärjestö	3 856,50	3 975,00
Ruokolahden sosialidemokraatit	1 788,75	1 789,50
Ruokolahden Perussuomalaiset	1 528,50	1 713,00
Ruokolahden Kokoomus	2 444,00	1 242,50
Kristillisdemokraattien Ruokolahden paikallisos.	160,50	195,00
Suomen Kristillisen liiton Ruokolahden osasto	87,75	
Yhteensä	**9 866,00**	**8 915,00**

Tilintarkastajan palkkiot

	2023	2022
BDO Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	6 635,00	7 131,65
Tarkastusltk:n sihteerin tehtävät	4 100,00	2 287,50
Muut palkkiot	383,00	0,00
Palkkiot yhteensä	**11 118,00**	**9 419,15**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Intressitahotapahtumat 2023

Kunnan lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ollut tilikauden aikana tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tilikauden aikana tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1 Maakaasulaitos

Maakaasulaitoksen tuloslaskelma (siirto)

		1.1.–31.12.2023		1.1.–31.12.2022
Liikevaihto		146 904,81		405 695,11
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana		-27 292,74		-1 021 557,65
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot		-13 440,72		-14 185,91
Henkilöstökulut		-40 432,45		-55 835,35
Palkat ja palkkiot	-34 201,02		-48 221,70	
Henkilöstösivukulut	-6 231,43		-7 613,65	
Eläkekulut	-5 199,64		-6 440,68	
Muut henkilösivukulut	-1 031,79		-1 172,97	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-6 058,93		-7 577,75
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut		-82 822,85		-329 758,09
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-23 142,88		-1 023 219,64
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Rahoitusavustus kunnalta				
Muut rahoitustuotot				
Korkokulut				
Korvaus peruspääomasta		-1 619,72		-39,77
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-24 762,60		-1 023 259,41
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia		-24 762,60		-1 023 259,41
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)		**-24 762,60**		**-1 023 259,41**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Maakaasulaitoksen rahoituslaskelma (siirto)

Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä/alijäämä	-24 762,60	
Poistot	6 058,93	
Rahoitustuotot ja -kulut	1 619,72	
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		
	-17 083,95	-17 083,95
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		**-17 083,95**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	
Saamisten muutos lis(-) väh(+)	169 658,71	
Korottomien velkojen muutos lis(+) väh(-)	-152 574,76	
Rahoituksen rahavirta	17 083,95	**17 083,95**
Rahavarojen muutos		0,00
Rahavarat 31.12.		
Rahavarat 1.1.		

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Maakaasulaitoksen tase (siirto)

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	40 360,45	46 419,38
Koneet ja kalusto		
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet		
Keskeneräiset hankinnat		
Valmiit tuotteet/tavarat		
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset		
Muut saamiset	0,00	171 278,44
Siirtosaamiset	0,00	112 384,28
Vastaavaa yhteensä	40 360,45	217 697,82

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 938,32	4 938,33
Liittymismaksurahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-917 778,05	105 481,36
Tilikauden alijäämä (-ylijäämä)	-24 762,60	-1 023 259,41
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset		
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	98 650,08	98 650,08
Siirtovelat		
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat	879 312,70	1 031 887,46
Vastattavaa yhteensä	40 360,45	217 697,82

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Maakaasulaitoksen tuloslaskelma (energia)

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Liikevaihto	370 725,64	2 023 760,77
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-356 879,38	-897 819,62
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut		
Muut henkilösivukulut		
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut		
Liikeylijäämä (-alijäämä)	13 846,26	1 125 941,15
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Rahoitusavustus kunnalta		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		
Korvaus peruspääomasta		
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	13 846,26	1 125 941,15
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	13 846,26	1 125 941,15
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	**13 846,26**	**1 125 941,15**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Maakaasulaitoksen rahoituslaskelma (energia)

Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä/alijäämä	13 846,26	
Poistot	0,00	
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		
	13 846,26	13 846,26
Investointien rahavirta		
Investointimenot		
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		**13 846,26**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos lis(-) väh(+)	1 460 045,93	
Korottomien velkojen muutos lis(+) väh(-)	-1 473 892,19	
Rahoituksen rahavirta	-13 846,26	**-13 846,26**
Rahavarojen muutos		0,00
Rahavarat 31.12.		
Rahavarat 1.1.		

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Maakaasulaitos tase (energia)

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset		
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Koneet ja kalusto		
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet		
Keskeneräiset hankinnat		
Valmiit tuotteet/tavarat		
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	97 772,53	248 051,08
Lainasaamiset		
Muut saamiset	0,00	783 822,11
Siirtosaamiset	1 812 904,83	2 338 850,10
Vastaavaa yhteensä	1 910 677,36	3 370 723,29

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	34 442,25	34 442,25
Liittymismaksurahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 734 000,18	608 059,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	13 846,26	1 125 941,15
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset		
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat	122 366,04	683 935,95
Muut velat	2 322,63	914 644,91
Siirtovelat	3 700,00	3 700,00
Vastattavaa yhteensä	1 910 677,36	3 370 723,29

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

5.1.1 570 Maakaasulaitos

Maakaasulaitoksen tehtävänä on huolehtia maakaasun hankinnasta, jakelusta asiakkaille sekä verkoston ja siihen liittyvien laitteiden ylläpidosta sekä korvaavan kaasun ja polttoaineen huoltovarmuudesta.

Maakaasumarkkinalain säädöksien johdosta maakaasuliiketoiminnassa on maakaasun siirtoon ja maakaasuenergiaan kohdistuvat menot ja tulot eriteltävä toisistaan. Sama erittelyvelvoite koskee myös kuluttajalaskutusta.

Maakaasun hankinnassa noudatetaan kilpailutettua kunnan ja Auris Energia Oy:n välistä sopimusta vuonna 2023 ja siihen liittyvää eurooppalaista tariffia. Maakaasua ostettiin toimintavuonna n. 0,49 miljoonaa kuutiota. Vertailun vuoksi toimintavuonna 2022 maakaasua ostettiin n. 1,48 miljoonaa kuutiota.

Maakaasuasiakkaita on 18 kulutuspaikkaa ja noin 90 % kulutuksesta kohdentuu lämmitykseen. Maakaasuverkostoa ei toimintakautena laajennettu ja sen pituus on 16,7 km.

Maakaasulaitoksen organisointia on selvitetty ja päätösten mukaan laitoksen toimintaa jatkettiin nykyisellä organisoinnilla.

Maakaasulaitoksen toiminnassa ei ollut toimintakatkoja ja toiminnalliset tavoitteet saavutettiin. Maakaasulaitoksen tulos kokonaisuutena oli hieman negatiivinen.

Maakaasun hinta on viimevuotisten heilahtelujen jälkeen tasaantunut maltillisemmalle tasolle.

Maakaasun hinta kilpailutettiin vuoden 2022 syksyllä, minkä johdosta maakaasun toimittaja vaihtui vuoden 2023 alusta. Maakaasun toimittajaksi valittiin Auris Energia Oy.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

TA-toteutuma / 570 Maakaasulaitos

	Talousarvio	TA muutos	TA yhteensä	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot	540 000		540 000	387 582	-152 418	-28,2 %
Toimintakulut	986 280	-424 034	562 246	511 579	50 667	9,0 %
NETTO	446 280		22 246	123 997	-101 751	-457,4 %
Sisäiset						
Tulot	267 930		267 930	130 048	-137 882	-51,5 %
Kulut	14 880		14 880	9 289	5 591	37,6 %
NETTO	253 050		253 050	120 759	-132 291	-52,3 %
Suunnitelmapoistot	6 319		6 319	6 059	260	4,1 %

Maakaasulaitoksen tulos muodostui kokonaisuudessaan toimintavuonna hieman alijäämäiseksi.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuminen / arviointi
Maakaasuriippuvuudesta eroon pääsy.	Maakaasun käytön vähentäminen.	Maakaasun kulutuksen vähentyminen 50 %.	Toteutui. Maakaasun kulutus vähentyi 67 %

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT / SIIRTO

Tuotot	2022	2022
Liikevaihto	146 904,81	405 695,11

Poistot 2023

Maakaasuverkoston poiston määrittämiseen on käytetty poistosuunnitelmaa, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa12.11.2012/§ 54. Suunnitelman mukainen poisto on laskettu maakaasu- verkoston hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyt-töiän mukaan

Poistosuunnitelma:

	poistoaika/vuotta	Sumupoistotapa
Maakaasuverkosto	20	menojäännöspoisto 12 %

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

TASEEN LIITETIEDOT / SIIRTO

Käyttöomaisuus	**2023**	**2022**
Poistamaton hankintameno 1.1.	46 419,38	53 997,13
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella		
Tilikauden poisto	6 058,93	7 577,75
Poistamaton hankintameno 31.12.	40 360,45	46 419,38
Arvonkorotukset		
Kirjanpitoarvo 31.12.	**40 360,45**	**46 419,38**

Oma pääoma		
Peruspääoma 1.1.	4 938,32	4 938,33
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	4 938,32	4 938,33
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-917 778,05	105 481,36
Tilikauden yli- alijäämä	-24 762,60	-1 023 259,41
Oma pääoma yhteensä	-937 602,33	-912 839,72

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT / ENERGIA

Tuotot	2023	2022
Liikevaihto	370 725,64	2 023 760,77

TASEEN LIITETIEDOT / ENERGIA

Oma pääoma	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	34 442,25	34 442,25
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	34 442,25	34 442,25
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 734 000,18	608 059,03
Tilikauden ylijäämä	13 846,26	1 125 941,15
Oma pääoma yhteensä	1 782 288,69	1 768 442,43

Erittely siirtoveloista	2023	2022
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	3 700,00	3 700,00

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

5.2 Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

		1.1.–31.12. 2023		1.1.–31.12. 2022
Liikevaihto		**623 106,73**		**582 676,68**
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana		-120 489,62		-80 363,75
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot		-270 110,22		-292 253,21
Henkilöstökulut		-142 068,31		-171 813,25
Palkat ja palkkiot	-95 070,39		-144 898,06	
Henkilöstösivukulut	-46 997,92		-26 915,19	
Eläkekulut	-44 332,29		-23 240,50	
Muut henkilösivukulut	-2 665,63		-3 674,69	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-268 476,73		-254 966,40
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut		-17 879,48		-8 674,44
Liikeylijäämä (-alijäämä)		**-195 917,63**		**-225 394,37**
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Rahoitusavustus kunnalta				
Muut rahoitustuotot				
Korkokulut				
Korvaus peruspääomasta		-67 902,87		-1 897,01
Muut rahoituskulut		0,00		0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		**-263 820,50**		**-227 291,38**
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		**-263 820,50**		**-227 291,38**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)		**-263 820,50**		**-227 291,38**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä/alijäämä	-263 820,50	
Poistot	268 476,73	
Rahoitustuotot ja -kulut	67 902,87	
Vyörytyskulut		
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		
	72 559,10	72 559,10
Investointien rahavirta		
Investointimenot	273 962,50	
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
	273 962,50	273 962,50
Toiminnan ja investointien rahavirta		**346 521,60**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	489 616,32	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	
Saamisten muutos lis(-) väh(+)	-28 119,72	
Korottomien velkojen muutos lis(+) väh(-)	-114 975,00	
Rahoituksen rahavirta	346 521,60	**346 521,60**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.		
Rahavarat 1.1.		

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Vesihuoltolaitoksen tase

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	586,60
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 321 782,26	3 571 929,25
Koneet ja kalusto	318 746,66	59 712,21
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskener.hank.		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet		
Keskeneräiset hankinnat		
Valmiit tuotteet/tavarat		
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	221 040,57	192 920,85
Lainasaamiset		
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Vastaavaa yhteensä	**3 861 569,49**	**3 825 148,91**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 878 224,24	1 878 224,24
Liittymismaksurahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä (-alijäämä)	623 157,01	850 448,39
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-263 820,50	-227 291,38
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset		
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä	655 454,67	
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	715 850,97	715 850,97
Siirtovelat		
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat	220 156,36	426 212,78
Muut velat	28 846,74	178 003,91
Siirtovelat	3 700,00	3 700,00
	0,00	
Vastattavaa yhteensä	**3 861 569,49**	**3 825 148,91**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

5.2.1 580 Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on valmistaa/ostaa puhdasta talousvettä ja toimittaa sitä käyttäjille hygieenisesti moitteettomana ja laadullisesti hyvänä. Vesihuoltolaitos ottaa vastaan ja johtaa jätevedet Imatran Meltolan puhdistamoon, jonka kapasiteetista kunta on varannut sopimuksella 6,2 %:n osuuden. Vesihuoltolaitoksella on vesijohtoverkostoa n. 120 km, yksi ylävesisäiliö ja kaksi vedenottamoa. Vesilaitos vastaa viemäriverkostosta n. 120 km:n matkalla Ruokolahden kunnan alueella ja omalta osaltaan verkostosta virtaamien suhteessa Meltolan puhdistamolle asti. Jätevedenpumppaamoita Ruokolahden alueella on 54 ja liitoskohtia muihin verkostoihin 4. Hulevesiverkostoa on rakennettu n. 5 km.

Vesihuoltolain mukaan kunnan tulee hyväksyä alueellaan toimiville vesihuoltolaitoksille toiminta-alueet. Vesihuoltolaitoksilla tässä yhteydessä tarkoitetaan kunnan vesihuoltolaitosta sekä kunnan alueella toimivia vesihuolto-osuuskuntia. Ainoa toimiva vesiosuuskunta Ruokolahdella on Salosaaren Toivialantien vesiosuuskunta.

Ruokolahden kunnalla oli voimassa olevat veden toimitusta ja jätevesien käsittelyä koskevat sopimukset Imatran kaupungin, Rautjärven kunnan, Salosaaren Toivialantien vesiosuuskunnan, sekä Ruokolahden Linna Oy:n ja Kiinteistö Oy Linnanpihan kanssa. Näiden sopimusten perusteella Ruokolahden kunta harjoittaa yhteistyötä kaikkien mainittujen sopimustahojen kanssa sekä talousveden hankinnassa että jätevesien käsittelyssä.

Vuosittaisten vesihuoltoverkostosaneerausten tavoitteena on putkistovaurioiden ennaltaehkäisyn ohella vähentää vesijohtoverkostojen vuotovesien määrää ja tätä kautta pienentää Meltolan jätevedenpuhdistamolle johdettavien jätevesien käsittelykustannuksia. Toimintavuotena saneerattiin Salosaaressa Vaittilan alueen vanhaa betoniviemäriverkostoa sujuttamalla.

Vt6 meluntorjunta Oritlammen kohdalla -hankkeen yhteydessä jouduttiin siirtämään ja uusimaan vesihuoltoverkostoa (vesi ja jätevesi) 137 metrin matkalla Vt6:n suuntaisesti rakennettujen meluaitojen alta. Siirtohanke toteutettiin yhteistyössä Kaakkois-

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Suomen ELY-keskuksen kanssa. Ruokolahden kunta rakensi Vt6:n eteläpuolelle n. 150 metriä uutta vesihuoltoverkostoa, johon liittyi kaksi uutta kiinteistöä.

Talousveden mittausta uudistettiin voimakkaasti asentamalla ultraäänitoimisia etäluettavia mittareita. Toimintavuoden lopussa etäluettavia vesimittareita oli käytössä n. 750 kpl.

Vesihuoltolaitos myi vettä yhteensä 148 797 m^3 ja johti jätevesiä Imatralle puhdistettavaksi 200 101 m^3. Johdettavien jätevesien määrä oli 22 235 m^3 edellisvuotta suurempi. Imatralle myyntiin vettä 4 684 m^3. Vesihuoltoverkoston piirissä on 1245 asiakasta.

Meltolan jätevedenpuhdistamon saneeraus on viimeistelytöitä vaille valmis. Ruokolahden osuus saneerauksen kustannuksista noudattelee kapasiteettivarauksen mukaista 6,2 % osuutta.

TA-toteutuma 580 / Vesihuoltolaitos

	Talousarvio	TA muutos	TA yhteensä	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot	711 650		711 650	598 375	-113 275	-15,9 %
Toimintakulut	586 460	-36 320	550 140	537 752	12 388	2,3 %
NETTO	125 190		161 510	60 623	-100 887	-62,5 %
Sisäiset						
Tulot	34 750		34 750	24 732	-10 018	-28,8 %
Kulut	15 580		15 580	12 796	2 784	17,9 %
NETTO	19 170		19 170	11 936	-7 234	-37,7 %
Poistot	271 606		271 606	268 477	3 129	1,2 %

Vesilaitoksen tulos muodostui kokonaisuudessaan toimintavuonna alijäämäiseksi.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari	Toteutuminen arviointi
Vaittilan alueen vesihuoltoverkoston saneeraus.	Viemäriverkoston saneeraus sujuttamalla.	50 % betoniviemäriverkostosta saneerattu.	Toteutunut.
Vesitaksat kattavat ylläpito- ja pääomamenot.	Ei alijäämää. Tarkistus vesiosuuskuntien liittymisen myötä.	Taksan tarkistus.	Toteutunut. Vesitaksoja tarkistettiin 1.7.2023 ja 1.1.2024 alkaen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

			Vaikutus tulokseen tulee viiveellä.
Alkalointilaitoksen toiminta vakiintuu.	Häiriötön tuotanto.	Ei toimintahäiri-öitä.	Toteutunut

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Tuotot

	2023	2022
Liikevaihto	623 106,73	582 676,68

Poistot 2023

Vesilaitoksen poiston määrittämiseen on käytetty poistosuunnitelmaa, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa12.11.2012/§ 54. Suunnitelman mukainen poisto on laskettu vedenjakelu-verkoston hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistosuunnitelma:

	poistoaika/vuotta		
Vesi- ja viemäriverkosto	30	7 %	7 %
Vesi- ja viemäril. koneet ja kalusto	10		

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

TASEEN LIITETIEDOT

Erittely siirtosaamisista

	2023		2022
Ruokolahden kunta/yhdystilin saldo	-655 454,67		-165 838,35

Käyttöomaisuus

Poistamaton hankintameno 1.1.	3 632 228,06		2 844 260,51
Lisäykset tilikauden aikana	273 962,50		1 045 749,04
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00		0,00
Ennakkomaksut investointeihin	0,00		0,00
Tilikauden poisto	268 476,73		254 966,40
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 637 713,83	0,00	3 635 043,15
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	**3 637 713,83**		**3 635 043,15**

Oma pääoma

Peruspääoma 1.1.	1 878 224,24		1 612 850,68
Lisäykset tilikaudella	0,00		265 373,56
Vähennykset tilikaudella	0,00		0,00
Peruspääoma 31.12.	1 878 224,24		1 878 224,24
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	623 157,01		850 448,39
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-263 820,50		-227 291,38
Oma pääoma yhteensä	**2 237 560,75**		**2 501 381,25**

Erittely siirtoveloista

	2023		2022
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	3 700,00		3 700,00

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

5.3 Kaukolämpölaitos

RUOKOLAHDEN KUNTA

KAUKOLÄMPÖLAITOKSEN
TULOSLASKELMA
TP 2023

	2023	2022
Liikevaihto	828 204,35	1 499 252,58
Liiketoiminnan muut tuotot		
Tuet ja avustukset kunnalta		
Tuotot yhteensä	**828 204,35**	**1 499 252,58**
Materiaalit ja palvelut		
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-530 384,38	-31 705,87
Palvelujen ostot	-139 321,13	-1 678 366,12
Materiaalit ja palvelut yhteensä	**-669 705,51**	**-1 710 071,99**
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-50 800,60	-42 883,54
Eläkekulut	-5 032,50	-6 190,26
Muut henkilösivukulut	-965,61	-1 007,90
Henkilöstökulut yhteensä	**-56 798,71**	**-50 081,70**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 076,00	-30 519,45
Liiketoiminnan muut kulut	-76,65	-75,45
Liikeylijäämä (alijäämä)	**70 547,48**	**-291 496,01**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Rahoitusavustus kunnalta		
Muut rahoitustuotot		
Kunnalle maksetut korkokulut		
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta kunnalle (sis.)		
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	**70 547,48**	**-291 496,01**
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden ylijäämä (- alijäämä)	**70 547,48**	**-291 496,01**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

6 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Ruokolahti 25.3.2024

Taina Paananen

Jenna Vertanen

Päivi Kosunen

Konsta Lappalainen

Juhani Liimatta

Jari Niiranen

Toni Ovaska

Jukka Bergman

7 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Allekirjoitettu sähköisen allekirjoituksen päivämäärällä

BDO Audiator Oy

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

8 LUETTELOT JA SELVITYKSET

Käytetyt kirjanpitokirjat 2023

- Tasekirja
- Pääkirja
- Päiväkirja
- Osakirjanpitojen siirrot

Käytetyt tositelajit 2023

1	Pankkitositteet	41	Hellewi, kansalaisopisto
2	Käyttöomaisuuden tositteet	44	Vesilaskutus
9	Palkkatositteet	54	Päivähoito
11	CPU Kassapankki	55	Rakennusvalvontamaksut
20	Ostolaskujen maksu	61	Venepaikkalaskutus
21	Ostolaskut	67	Maakaasu
22	Populus matkalasku	68	Kaukolämpö
30	Myyntireskontran suoritukset	90	Muistiot
31	Myyntilaskut, taloustoimisto	91	Liitetietotositteet
32	Vuokralaskut, asuntotoimisto	93	Avaustaseen muutokset
33	Sos. ja ter. toimen vuokrat	95	Tuloksen kirjaus käsin
34	Iltapäivätoiminta, koulu	96	Tuloksen kirjaus KPTUKI
36	Maavuokrat	97	Tuloksen kirjaus laskennalliset
37	Hallien vuokrat	98	Tuloksen kirjaus SLTUKI
40	Koulutoimen laskutus	99	Tuloksen kirjaus laskennalliset

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

9 LIITTEET

Kuntayhtymät, joissa Ruokolahden kunta on jäsenenä sekä kunnan edustajat kunkin kuntayhtymän liittovaltuustossa:

	Edustajat	**Varaedustajat**
Etelä-Karjalan liitto	Jenna Vertanen	Heidi Kyyrö
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kunta-yhtymä	Heini Hänninen Pinja Aroalho	Sirpa Frosti-Nenonen Siitonen Asko
Etelä-Karjalan koulutus-kuntayhtymä	Sanni Toiviainen	Hanne Rinkinen

Luettelo yhteisöistä, joissa kunta on mukana

Asunto Oy Ruokolahden Elvinkulma
Asunto Oy Lanajoentie
Asunto Oy Rasimaisema
Asunto Oy Rasin-Salpa
Asunto Oy Rinnepuhto
Asunto Oy Ruokolahden Tapiontie 28
Asunto Oy Ruokolahden Veikkojenpolku
Kiinteistö Oy Ruokolahden Torinkulma
Ruokolahden Vuokratalot Oy
Ruokolahden Vanhustentaloyhdistys ry
Ruokolahden kalastusalue
Kiinteistö Oy Metsätalo
Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy
Imatran Lentokentän Kannatusyhdistys ry
Imatran Ajoharjoitteluratasäätiö
Imatran Seudun Sähkö Oy
Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö
Saimaan vesiensuojeluyhdistys
Metsänhoitoyhdistys Etelä-Karjala ry
Etelä-Karjalan Kärki-LEADER ry
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy
Metsä Group
Osuuskunta Saimaan Virta
Meidän IT ja talous Oy
Kuntien Taitoa Oy
Kuntien Tiera Oy
Parikkalan Valo Oy
Nets Oy
Metsä Board
Saimaa Capital Oy
Saimaan ammattikorkeakoulu
Kaakkois-Suomen sosiaalialanosaa-miskeskus

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Luottamushenkilöorganisaatio

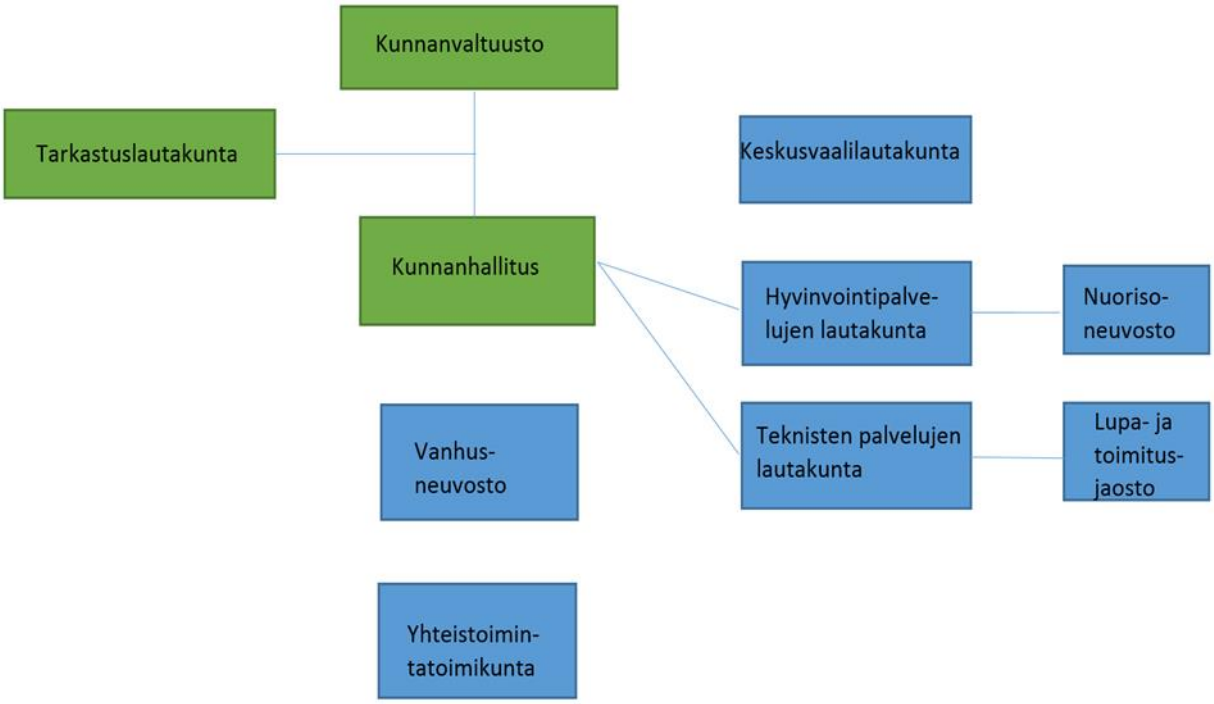

Kunnanorganisaatio 31.12.2023 asti

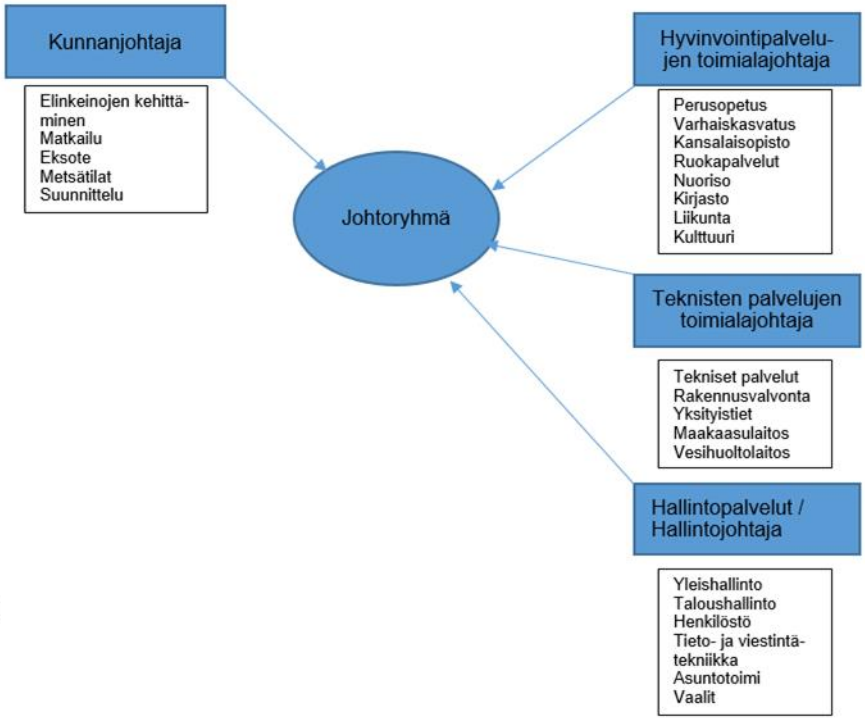

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Kunnanorganisaatio 1.1.2024 alkaen

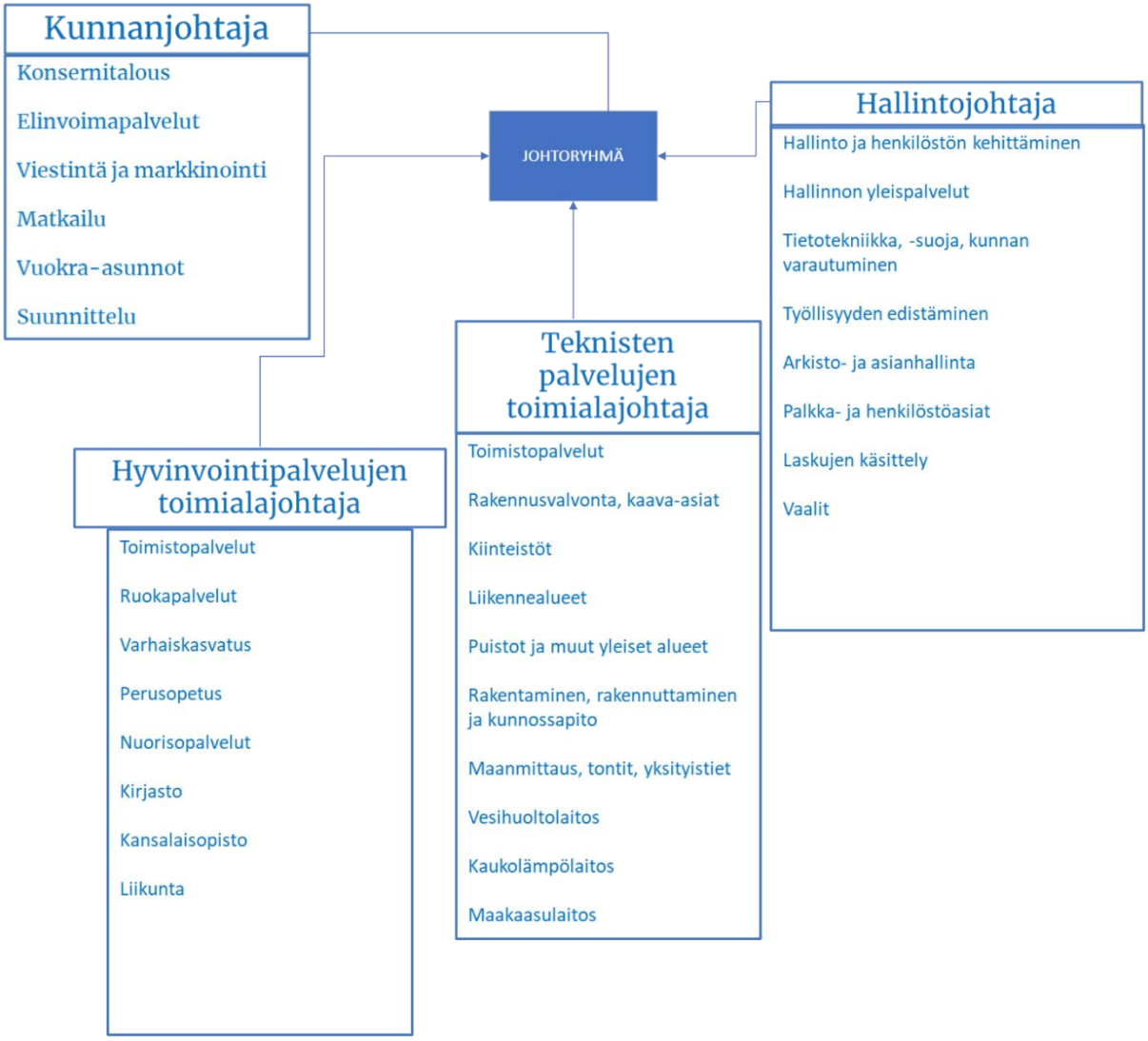

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

10 Kuvaluettelo

Kuva 1. Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2013/8–2023/7. (Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus 2023/12).....15
Kuva 2. Toimintakatteen vertaus verotuloihin ja valtionosuuksiin 2016–2023. 23
Kuva 3. Vuosikate ja nettoinvestoinnit 2015–2023. 24
Kuva 4. Kunnan verotulot, valtionosuudet ja toimintakulut 2023–2026..... 26
Kuva 5. Henkilöstön määrä 2013–2023..... 28
Kuva 6. Kunnan henkilöstön keski-ikä 2020–2023..... 29
Kuva 7. Sairauspoissaolojaksot 2019–2023 30
Kuva 8 Työllisyyskatsaus Kaakkois-Suomi joulukuu 2023 (Lähde: ELY-keskus) 61
Kuva 9 Pitkäaikaistyöttömyyden kehitys Ruokolahdella (Lähde: ELY-keskus, Työllisyyskatsaukset Kaakkois-Suomi 2017–2023).....61
Kuva 10 Kuntaosuudet 2017–2022 (Lähde: Kela, Kelasto-tilastotietokanta) 62
Kuva 11 Yrityskanta Ruokolahdella 2013–2023 (Lähde: Tilastokeskus 2023)..... 64
Kuva 12 Kirjaston kävijämäärät, lainaukset ja verkkokäynnit 2019–2023..... 70
Kuva 13 Varhaiskasvatusikäisistä ruokolahtelaisista lapsista 75,3 % oli varhaiskasvatuksen piirissä vuonna 2023. 82
Kuva 14 Varhaiskasvatuksen yksikköhinnan kehitys 85
Kuva 15 Varhaiskasvatuksen hoitopäivät (kpl) vuodessa. 85
Kuva 16 Keskimääräinen oppilasmäärä 2020–2023 ja ennuste 2024–2026 (Lähde: Oppilastilastot 20.9.) 91
Kuva 17. Myönnetyt Uudisrakennusten rakennusluvat 2019–2023 94
Kuva 19 Teknisten palvelujen tulot vuonna 2022 98
Kuva 19 Teknisten palvelujen menot vuonna 2022 98
Kuva 20. Kunnan kiinteistöjen kulujakauma 2019–2023 100
Kuva 21. Yksityistieavustukset vuosina 2019–2023 101

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

Ruokolahden kunta
Virastotie 3
56100 Ruokolahti

+358 5 26911
kirjaamo@ruokolahti.fi
www.ruokolahti.fi

@ruokolahden_kunta
Ruokolahden kunta

RUOKO-
LAHTI

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/193a5650-34a4-42ea-a145-5d4c6f76a3d8
visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This documents contains 171 pages before this page
Tämä asiakirja sisältää 171 sivua ennen tätä sivua
Detta dokument innehåller 171 sidor före denna sida
Dokumentet inneholder 171 sider før denne siden
Dette dokument indeholder 171 sider før denne side

JUKKA-PEKKA BERGMAN
64f22b04-27d6-4dc2-8172-0c7c28786b38 - 2024-04-09 10:32:30 UTC +03:00
BankID / MobileID - ddff8745-f76d-45fe-ab30-d3688ee06a9d - FI

HEIMO JUHANI LIIMATTA
0b841206-bb1b-4707-9b40-2127786bb7a1 - 2024-04-09 11:25:39 UTC +03:00
BankID / MobileID - a7965dd6-2c9c-4378-bef0-beaebd8d4b5c - FI

TAINA ALMA ANNELI PAANANEN
282027f5-88ea-4284-bc09-3b50097cb14b - 2024-04-10 07:39:53 UTC +03:00
BankID / MobileID - 73377213-45d1-4754-b87d-680fe15b43d2 - FI

PÄIVI KAARINA KOSUNEN
1dc0b6dd-c77a-4942-91ff-128fe42c8a62 - 2024-04-10 16:58:35 UTC +03:00
BankID / MobileID - df84204d-a263-4f34-bdc9-674b4584fd5f - FI

Toni Markus Antero Ovaska
0a837d30-3818-4e99-a520-f25ae7471291 - 2024-04-14 12:17:37 UTC +03:00
BankID / MobileID - 5fcb13a6-8a1a-491c-8a0b-954dd712d5db - FI

Konsta Arttu Petteri Lappalainen
7802a9e7-9255-410f-9754-894118548625 - 2024-04-14 20:10:23 UTC +03:00
BankID / MobileID - b5815e8f-1bb6-443b-8c4f-f9bd493df7c6 - FI

JENNA MARIKA VERTANEN
d8531a37-dc1f-4222-891e-f07f566a7351 - 2024-04-15 09:32:25 UTC +03:00
BankID / MobileID - b0928051-2789-4ec9-b8e5-ff06653bce23 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

SIGNATURES ALLEKIRJOITUKSET UNDERSKRIFTER SIGNATURER UNDERSKRIFTER

This documents contains 172 pages before this page
Tämä asiakirja sisältää 172 sivua ennen tätä sivua
Detta dokument innehåller 172 sidor före denna sida
Dokumentet inneholder 172 sider før denne siden
Dette dokument indeholder 172 sider før denne side

JARI SAULI JUHANI NIIRANEN
4a565059-0c32-477c-ad81-a8d030e9d005 - 2024-04-15 11:21:50 UTC +03:00
BankID / MobileID - 4ad64e85-6cee-41c2-8fab-c8d62a0388b1 - FI

Ulla-Maija Tuomela
bd41e4a9-cf37-458f-85f4-45fd14f0faa8 - 2024-04-16 21:14:10 UTC +03:00
BankID / MobileID - 3eaad75c-a5b7-46be-b55e-2ec7deb60669 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende